

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Diplomová práce

Domény a doménové spory v ADR

Zpracovala: Žaneta Vinopalová

Plzeň 2020

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně, a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

V Plzni, 30. 3. 2020

Žaneta Vinopalová

Obsah

1. Úvod	5
2. Domény a doménová jména	8
2. 1 Obecné vymezení pojmů týkající se domén a doménových jmen.....	8
2. 1. 1 Vývoj internetu	9
2. 1. 2 TCP/IP	10
2. 1. 3 IP adresa.....	11
2. 1. 4 DNS	12
2. 1. 5 Český internet	13
2. 2 Doména.....	15
2. 2. 1 Domény nejvyšší úrovně	16
2. 2. 1. 1 Domény generické a nové generické	16
2. 2. 1. 2 Domény národní	18
2. 3 Doménová jména	20
2. 3. 1 Vytvoření doménového jména.....	21
2. 3. 2 Vznik doménového jména registrací	23
2. 3. 3 Správa doménových jmen.....	25
2. 3. 4 Právní zakotvení doménových jmen.....	25
3. Spory o doménová jména	26
3. 1 Cybersquatting	27
3. 2 Kolize doménového jména a ochranných známek	30
3. 3 Kolize doménového jména a označení právnické osoby	36
3. 4 Kolize doménového jména a jména fyzické osoby	38
3. 5 Kolize doménového jména s ochranou před nekalosoutěžním jednáním... 38	
3. 6 Posuzování nedostatku podmínek k držení domény.....	40
3. 7 Řešení sporů z doménových jmen	42
4. Alternativní řešení sporů o doménová jména	44
4. 1 Alternativní řešení sporů obecně	44
4. 2 Alternativní řešení sporů týkající se doménových jmen.....	46
4. 3 Alternativní řešení sporů ve věci doménových jmen v ČR	50
5. Praktická stránka řešení doménových sporů	52
5. 1 Počátek řešení sporu v ADR.....	54
5. 2 Práva a povinnosti advokáta v řízeních týkajících se doménových jmen ..	56
5. 3 Právní rozbor	58

5. 4 Obsah právního rozboru	61
5. 5 C&D dopis	64
5. 6 Obsah a podání návrhu	70
5. 7 Blokace	73
5. 7 Vložení návrhu na platformu	76
5. 8 Rozhodnutí.....	78
6. Závěr.....	82
7. Resumé	86
8. Seznam použité literatury	87

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Žaneta VINOPALOVÁ**
Osobní číslo: **R14M0351P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Domény a doménové spory v ADR**
Zadávací katedra: **Katedra obchodního práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Domény a doménová jména
3. Spory o doménová jména
4. Alternativní řešení sporů o doménová jména
5. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

viz příloha

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Martin Maisner, Ph.D.**
Katedra obchodního práva

Datum zadání diplomové práce: **6. února 2020**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2021**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Prof. JUDr. Přemysl Raban, CSc.
vedoucí katedry

Seznam doporučené literatury:

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdější/ch předpisů.
- Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti.
- Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů.
- Směrnice o dodržování práv z duševního vlastnictví (2004/48/ES)
- Směrnice o nekalých obchodních praktikách (2005/29/ES)
- Nařízení o zavedení domény nejvyšší úrovně „.eu“ (733/2002)
- Nařízení, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně „.eu“, a zásady, jimiž se řídí registrace (874/2004)
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2424 kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství a nařízení Komise (ES) č. 2868/95, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství, a zrušuje nařízení Komise (ES) č. 2869/95 o poplatcích place- ných Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory)
- Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD.cz
- Pravidla alternativního řešení sporů CZ.NIC
- Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o právu autorském (Ženeva 1995) The Agree- ment on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS)
- MACGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. New trends in perceptions and use of domain names – critical and com- parative analysis of the modern domain name universe. Ostrava: Key Publishing, 2015. Monografie (Key Publish- ing). ISBN 978-80-7418-251-8.
- JANSÁ, Lukáš, OTEVŘEL, Petr, ČERMÁK, Jiří, MALIŠ, Petr, HOSTAŠ, Petr, MATĚJKA, Michal, MATEJKA, Ján. Internetové právo. Brno: Computer Press, 2016. ISBN 978-80-251-4664-4.
- Domain Name. Law and practice. An International Handbook. 2nd Edition. Oxford, UK : Oxford University Press, 2015, 257-284 of 1696 p. ISBN 9780199663163.
- MATEJKA, Ján, Internet jako objekt práva. Praha : CZ Nic, 2013. ISBN 978-80-904248-7-6.
- LIPTON, Jacqueline D. Internet domain names, trademarks and free speech. Northampton, MA, USA: Ed- ward El- gar, c2010. Elgar intellectual property and global development. ISBN 978-1-84844-414-0.
- TAUBMAN, Antony., Hannu. WAGER a Jayashree. WATAL. A handbook on the WTO TRIPS agreement. New York: Cambridge University Press, 2012. ISBN 9781107023161.
- DORNIS, Tim W. Trademark and unfair competition conflicts: historical-comparative, doctrinal, and eco- nomic perspectives. New York: Cambridge University Press, 2017. ISBN 9781107155060.
- Raban, P., Moravcová, M. a kol. .eu domain name, .eu doména. Praha: C. H. Beck, 2006.
- Právní rozhledy, ev. č. MK ČR E 6507, ISSN 1210-6410
- Revue pro právo a technologie, ev. č. MK ČR E 19707, ISSN: 1805-2797
- The Lawyer Quarterly: international journal for legal research, ISSN: 1805-840X
- Časopis pro právní vědu a praxi, ISSN: 1805-2789
- MacGregor Pelikánová, Radka, MacGregor, Robert. Current Academic And Managerial Views On The Va- luation Of Internet Domain Names, The 10th International Days of Statistics and Economics, Prague, September 8-10, 2016
- MacGregor Pelikánová, R. (2013). The Business (In)Significance of the Pre-Dot Domain
- Name Wording. Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D, 28(3), 67-79.
- Tang, J., Hsu, M., & Hu, T. (2014). A General Domain Name Appraisal Model. Journal of Internet Technology, 15(3), 427-431.
- Mercer, J., D., Cybersquatting: Blackmail on the Information Highway. Boston: Boston University Journal of Science & Technology Law, 2000

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Martin Maisner, Ph.D.

Katedra obchodního práva

1. Úvod

Současná moderní společnost je již neodmyslitelně spjata s užíváním internetu. Skrze internetovou síť se provádí většina komunikace, transfery velkého množství dat a informací, finanční transakce umožňující zprostředkování obchodu a služeb, správa věcí veřejných (e-government) a mnoho dalšího. Internet umožnil vznik novým technologiím, změnil zaběhnuté systémy, jako např. bankovní systémy, poskytl prostor paralelním finančním systémům s příchodem tzv. kryptoaktiv a v neposlední řadě ovlivnil chování společnosti skrze sociální sítě a dostupnost k informačním zdrojům. Internet proměnil podnikatelskou sféru, dal vznik novým službám i novým zaměstnáním, která jsou vzhledem k charakteru internetu volně dostupná většině lidem v globalizované společnosti. Dle aktuálních statistik je víc než polovina světové populace současné populací digitální, neboť každý druhý jednotlivec vlastní alespoň jedno zařízení připojené k síti internet. Internet může být posuzován za jeden z významných důvodů zrychlujícího se procesu globalizace dle hledisek¹ stanovených Mezinárodním měnovým fondem. Internet oslovil miliardy uživatelů právě svým otevřeným globálním charakterem, který je nezávislý na jedné centrální autoritě a který není veřejnoprávním ani soukromoprávním předmětem vlastnictví.

I přes tento fakt, že společnost žije v tzv. digitální době internetu, tak poměrně velká část veřejnosti není dostatečně seznámena s druhy protiprávního jednání na internetu. Protiprávních jednání, které mohou jednotlivce v rámci užívání počítačové sítě ohrozit na svých právech, je široké množství a není vůbec jednoduché vyjmenovat kompletní seznam. Tato práce se bude věnovat jen velmi úzké výše protiprávních jednání týkající se problematiky doménových jmen a bude kladen důraz na praktické řešení takových konfliktů. Kromě výše zmíněné nedostatečné (a vlastně i nemožné) znalosti většiny protiprávních jednání odehrávající se v prostředí internetu, které ovlivňují samotné uživatele internetu a podnikatele, lze pozorovat i nedostatečnou informovanost o různých formách řešení porušení práv na internetu.

Konflikty vznikající kolem doménových jmen mají souvislost s ochrannou práv duševního vlastnictví. K právům duševního vlastnictví jsou odbornou veřejností řazeny i práva k doménovým jménům, ačkoliv existují v řadách

¹ MMF stanovil čtyři základní aspekty globalizace (mezinárodní obchod, pohyb kapitálu a investic, migrace osob a šíření znalostí a technologií), viz dokument „Globalization: Threat or Opportunity?“ dostupný na <https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2000/041200to.html>.

odborníků odlišné názory. Právo duševního vlastnictví jako velmi významné právní odvětví je velmi silně spjatá s obchodními záležitostmi. Spory z doménových jmen tedy stojí především na pomezí práva obchodního a práva k předmětům průmyslového vlastnictví, jež tvoří součást zmíněného práva duševního vlastnictví. V současné „internetové“ době by tedy řešení sporů týkajících se doménových jmen mělo být převážně většinou podnikatelů známé stejně jako často běžně využívané mimosoudní řešení sporů, které se vedou rozhodčím řízením či ve věcech přeshraničních obchodních sporů formou mezinárodní obchodní arbitráže. Opak se zdá být pravdou a nejen mezi podnikateli jsou mnohem známější než řešení sporů z doménových jmen jiné formy alternativních řešení sporů uplatňované v rozličných odvětvích. Přesto, že obchodní právo je jedním z nejobvyklejších oborů právních služeb, které advokátní kanceláře nabízejí, znalost alternativního řešení sporů v oblasti doménových jmen je dle mého názoru stále poměrně nízká. Vzhledem k významnému množství sporů z doménových jmen by tedy měla mít v povědomí možnosti řešení takových sporů nejen drtivá většina advokátů, ale i široká veřejnost internetových uživatelů, kteří jsou držiteli doménových jmen. Důraz na znalost doménových jmen a sporů z nich plynoucích by měl být kladen i v rámci akademické sféry, a to napříč různými obory. Především studenti právnických fakult by měli být seznamováni s online alternativním řešením sporů týkajícím se doménových jmen vedle již obecně známého alternativního řešení sporů týkající se ochrany práv spotřebitele (on-line platforma na řešení spotřebitelských sporů).

Tato práce by měla v prvních kapitolách vysvětlit obecné pojmy doména a doménové jméno a další pojmy vázané na problematiku domén a doménových jmen. V souvisejících podkapitolách se zaměřím na vznik a tvorbu doménových jmen a jejich správu v rámci systémem doménových jmen jako na esenciální základní část práce k porozumění důvodů vznikajících konfliktů z doménových jmen. Pro pochopení sporů z doménových jmen považuji za významné vysvětlit základní principy a zásady ovládajících oblast domén a doménových jmen a vymezit právní zakotvení doménových jmen v českém právním řádu. Následující kapitola bude věnována samotným sporům vznikajícím z doménových jmen. Teoretický popis příčin a důvodů vzniku sporů mezi držiteli doménových jmen navzájem nebo mezi držitelem doménového jména a vlastníkem práv k zákonem chráněného označení, především k ochranným známkám a jménu a názvu fyzických a právnických osob, bude doplněn příslušnou judikaturou. Z důvodu

nedostatečného povědomí o protiprávních praktikách na internetu v rámci problematiky doménových jmen se práce bude taktéž zabývat v omezeném rozsahu pojmem cybersquatting a dalšími druhy protiprávních jednání souvisejících s nekalosoutěžním registrováním označení jako doménové jméno. Skrze vysvětlení posuzování nedostatku podmínek k držení doménových jmen v souvislosti s chráněnými označeními bude navázáno na samotné řešení sporů z doménových jmen s důrazem na vývoj alternativního řešení sporů z doménových jmen na úrovni generických domén (zakončené např. com) vedoucí až současnému českému systému pravidel tzv. online alternativního řešení doménových sporů v národní doméně .cz. Práce má v úmyslu prokázat, že alternativní řešení sporů není složitým řízením, které je ze své podstaty velmi podobné soudnímu řízení, avšak mnohem časově a ekonomicky efektivnější a odbornější v rozsudku. V poslední kapitole koncipované spíše jako praktický manuál bude popsán proces podání návrhu na řešení sporu z doménového jména v národní doméně .cz u správce sporu. Současně budou jednotlivé kroky v procesu podání návrhu na řešení doménového sporu porovnávány s procesem podání návrhu dle občanského soudního řádu, čímž se lze přiblížit ke snazšímu pochopení ze strany skupiny obeznámené občanským soudním řízením. Tato práce má však upozorňovat pouze na významné odlišnosti mezi těmito dvěma systémy řešení sporů.

Cílem práce bude především vyjasnit skrze jednotlivé kroky alternativního řešení sporu z doménových jmen způsob vedení řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Dále by práce měla dokázat vysokou podobnost návrhu na řešení sporů z doménových jmen v rámci alternativního řešení sporů s návrhem na zahájení řízení v rámci civilního procesu. Mimo to, by tato práce měla obeznámit se zajímavou alternativou soudního procesu a sloužit jako skromná právní nápověda před podáním návrhu řešení sporů z doménových jmen v doméně.cz.

2. Domény a doménová jména.....

Pojmy doména a doménové jméno nejsou shodného významu, ač se tak na první pohled může zdát. Často z řad nejen laické veřejnosti dochází k jejich záměně. V první části této práce je nutné vymezit tyto dva pojmy a dále několik dalších souvisejících, bez kterých nelze zcela porozumět fungování a významu doménových jmen, a tedy ani řešení sporů z nich vzniklých. Kromě stručného popisu historických souvislostí vývoje sítě internet a počátků „českého internetu“, se k pojmům domény a doménová jména vztahují pojmy TCP/IP, IP adresa, DNS, organizace Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (dále jen „organizace ICANN“), správce doménových jmen, registrující – registrátor – registr (v češtině je používán pro termín registr pojem „správce“) a další.

2. 1 Obecné vymezení pojmů týkající se domén a doménových jmen

Pojmy doména a doménové jméno by nemělo význam vůbec rozlišovat, kdyby se internet nestal fenoménem moderní globalizované společnosti. Pojem internet je jeden z ústředních pojmů charakterizující tzv. třetí průmyslovou revoluci, zvanou též jako digitální. Postupný rozvoj digitální revoluce je datován od padesátých až sedmdesátých let minulého století, kdy došlo k prvnímu užití tranzistorů jako součást počítačů, a tedy k významnému přechodu z technologie původně elektromechanické a analogové na digitální technologie integrovaných obvodů.² S nesmírně rapidním rozvojem počítačů, počítačových sítí a obecně všech informačních technologií se současná doba patřičně nazývá jako digitální či informační věk.³

Internet je globálně decentralizovaný komunikační systém celosvětově propojených sítí, který využívá standardizované protokoly TCP/IP ke komunikaci a přenášení dat (informací) mezi zařízeními počítačových sítí.⁴ Internet vytváří otevřenou infrastrukturu deseti tisíce propojených sítí, na jehož správě a rozvoji se současně podílí mnoho druhů nezávislých subjektů jako poskytovatelé internetového připojení, univerzity, soukromé společnosti, vlády států a další, kteří

² COPELAND, B. Jack. The Modern History of Computing. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* [online]. 2006 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://plato.stanford.edu/entries/computing-history/#Bab>.

³ Více o technologických inovacích, které ovlivnili celosvětově obchodování, výrobu, služby atd. v článku BOJANOVA, Irena. *"The Digital Revolution: What's on the Horizon?"*. IT Professional (2014). 16 (1): s. 8–12.

⁴ MACGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. *New trends in perceptions and use of domain names - critical and comparative analysis of the modern domain name universe*. Ostrava: Key Publishing, 2015. s. 12–13.

jsou součástí tzv. internetového ekosystému⁵. Internet je ze své podstaty otevřený a transparentní ekosystém vytvořený a vytvářený ve spolupráci mnoha různých na sobě nezávislých subjektů, organizací a jednotlivců. Charakter internetu vytvářený ve spolupráci různých výše zmíněných subjektů poskytuje uživatelům internetu možnosti užívat nespočet internetových služeb jako web (WWW⁶), elektronickou poštu (e-mail), úložiště souborů (FTP) a cloudové služby (cloud computing), a dále i živou komunikaci (instant messaging), telefonování pomocí internetu a další hlasové služby (VOIP), internetové bankovníctví (e-banking), gaming (on-line hry), sociální média apod. Všechny tyto atraktivní internetové služby podmínily vysoký nárůst uživatelů v posledních desetiletích a různé statistiky se shodují na tom, že počet uživatelů internetu dosáhl necelých 4,5 miliard na začátku roku 2020.⁷

2. 1. 1 Vývoj internetu

Vývoj internetu během období Studené války není nahodilý. Součástí politického konfliktu odehrávající se mezi Sovětským svazem a USA byly i snahy o dominantní postavení ve vědecké oblasti, a to konkrétně ve vesmírném prostoru. Jakékoliv pokroky ve vědecké a technické oblasti znamenaly i aplikování různých objevů při rozvoji dalších nových technologií v nejrůznějších oblastech, jako např. v oblasti válečných technologií, což mohlo pro obě strany konfliktu znamenat potenciální hrozbou. Vypuštění družice Sputnik přiměla americkou vládu investovat významné finanční prostředky do vědeckotechnického výzkumu, což zahrnovalo mimo jiné i založení americké vládní agentury *Advanced Research Projects Agency* (anglická zkratka ARPA, nazývané v různých obdobích i jako DARPA) s cílem podporovat výzkumné projekty, které by mohly podnítit rozvoj nových moderních technologií. Na počátku 60. let byl nastíněn koncept “*Intergalactic Computer Network*” (v překladu Intergalaktické počítačové sítě) globálně propojených skupin počítačů, kde by za pomoci standardizace programových jazyků došlo k zjednodušení získávání informací, sdílení času, přístupu uživatelů k datům a komunikace. V této době byl prezentován nový

⁵ Model internetové ekosystému vytvořený mezinárodní neziskovou organizací Internet Society dostupný na: [//www.internetociety.org/wp-content/uploads/2017/09/factsheet_ecosystem.pdf](http://www.internetociety.org/wp-content/uploads/2017/09/factsheet_ecosystem.pdf).

⁶ Na tomto místě je vhodné zdůraznit, že web (WWW) není to stejné, jako internet. Tato záměna je často důvodem k nepochopení fungování internetu.

⁷ Viz Statistika společnosti Statista GmbH *Global digital population as of January 2020* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/617136/digital-population-worldwide/> a statistika mezinárodní webové stránky shromažďující data Internet World Stats *INTERNET USAGE STATISTICS* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.internetworldstats.com/stats.html>.

koncept o přenášení souboru dat v počítačových sítích neboli přepojování paketů⁸ (anglicky *packet-switching*). Všechny nové koncepty a teorie týkající se zavedení síťové komunikace vedly k prvnímu známému síťovému propojení čtyř amerických univerzit v rámci projektu vyhlášeného agenturou ARPA.⁹ Na základě postupných technologických pokroků v této rozšiřující se počítačové síti byla ke konci 60. let zkoncipována počítačová síť ARPANET, která je pokládána za předchůdce dnešního internetu. Tohoto úspěšného projektu se postupně začaly účastnit další americké univerzity a instituce a počítačová síť se začala významně rozšiřovat.¹⁰ Princip *packet-switching* se stal populární i mezinárodně, a tak podnítil vznik i dalších počítačových sítí v jiných částech světa např. CYCLADES ve Francii.¹¹ I přes skutečnost, že různé sítě v několika částech světa byly vystavěny na stejných principech, nedařilo se je vzájemně propojit tak, aby mohly mezi sebou komunikovat. Z toho důvodu bylo nutné vytvořit novou komunikační technologii, která měla sjednotit vzdálené sítě ve formě otevřené architektury síťového prostoru, a mimo jiné se měl zkvalitnit přenos síťového toku informací při komunikaci pro zkvalitnění komunikace v síti. Tento problém se podařilo vyřešit¹² v roce 1973 technologií protokolů TCP/IP, využívající ke komunikaci v počítačových sítích zmíněné pakety a tato významná technologie protokolů TCP/IP je používána dodnes.

2. 1. 2 TCP/IP

TCP/IP (anglicky *Transmission Control Protocol a Internet Protocol*) jsou komunikační protokoly sloužící k vzájemnému propojování sítí stejného i odlišného typu, a vytváří jeden z výchozích předpokladů komunikace v rámci celé soustavy sítě internetu. TCP protokol zajišťuje spolehlivý přenos mezi dvěma koncovými účastníky, a to oběma směry, a propojování dosud nespojených sítí. TCP protokol zajišťuje navázání a ukončení spojení a také zaručuje celistvosti

⁸ Pakety jsou jednotlivé části dat, které vznikly rozdělením celkové informace (data) a které jsou přenášeny v počítačových sítích nezávisle na sobě. Jednotlivé pakety pak svým spojeními vytváří jednotlivá data (informace).

⁹ Barry M. Leiner, Vinton G. Cerf, David D. Clark, Robert E. Kahn, Leonard Kleinrock, Daniel C. Lynch, Jon Postel, Larry G. Roberts, Stephen Wolff. *Brief History of the Internet* [online]. 1997, s. 1-6.[cit. 2020-03-01]. Dostupné z: https://www.internetsociety.org/wp-content/uploads/2017/09/ISOC-History-of-the-Internet_1997.pdf.

¹⁰ Tamtéž s. 7 – 19.

¹¹ MACGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. *New trends in perceptions and use of domain names - critical and comparative analysis of the modern domain name universe*. Ostrava: Key Publishing, 2015. s. 27–31.

¹² Odborníkům Bobu Kahnovi a Vint Cerfu, kteří jsou po právu nazýváni jako otcové internetu.

přenášené zprávy. IP protokol se stará primárně o to, aby se jednotlivé pakety (jednotlivé části dat) neztrácely a dostaly od odesílatele informace až ke svému konečnému příjemci.¹³ Jde tedy pouze o adresování a předávání obsahu informace, tedy o přenos jednotlivých paketů. Komunikační protokoly TCP/IP umožnily a v současnosti stále umožňují propojit geograficky vzdálené a technologicky různorodé sítě, a tak daly vzniknout „síti sítí“, které nyní říkáme internet.¹⁴

2. 1. 3 IP adresa

Každý počítač, stejně jako každé jiné další zařízení (mobilní telefon, tablet, smart zařízení, a to např. smart lednice patřící k internetu věcí známé spíše jako Internet of Things atd.) a každý server poskytující služby v rámci internetové sítě (např. server s uloženými internetovými stránkami) připojený k internetu má svoji IP adresu. IP adresa je unikátní číselné označení identifikátoru připojeného zařízení v internetové síti, pomocí které komunikují všechna zařízení na internetu. IP adresa jednoznačně určuje připojené zařízení (počítač) v počítačové síti.¹⁵

IP adresa se podobá řetězci kombinaci čísel, případně i písmen oddělených mezi sebou tečkou, případně dvojtečkou. IP adresa je tvořena řetězcem čísel oddělených tečkami (např. 217.31.201.43), a to v případě staršího přenosového protokolu IPv4 nebo řetězcem kombinace čísel a písmen oddělených dvojtečkami (např. 2001:200:8002:203:47ff:fea5:3085) u novějšího přenosového protokolu IPv6. Důvodem existence dvou „druhů“ IP adres, které vedle sebe koexistují, je reakce na vyčerpání adres v protokolu IPv4¹⁶. Novější přenosový protokol IPv6

¹³ PETERKA, Jiří. Adresování v TCP/IP sítích - I.: Co je čím ... v počítačových sítích. *Computerworld* [online]. 1992, 1992(33) [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.earchiv.cz/a92/a233c110.php3>.

¹⁴ Barry M. Leiner, Vinton G. Cerf, David D. Clark, Robert E. Kahn, Leonard Kleinrock, Daniel C. Lynch, Jon Postel, Larry G. Roberts, Stephen Wolff. *Brief History of the Internet* [online]. 1997, s. 7 - 19 [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: https://www.internetsociety.org/wp-content/uploads/2017/09/ISOC-History-of-the-Internet_1997.pdf.

¹⁵ IP adresa je často připodobňovaná k adrese domu určující konkrétní nemovitost.

¹⁶ IPv4 poskytuje 2³² IP adres, což je přibližně 4,3 miliard IP adres oproti IPv6, který obsahuje 2¹²⁸, a tedy 340,282,366,920,938,463,463,374,607,431,768,211,456 IP adres. V počátcích vzniku internetu nikdo nezamýšlel, že se internet stane fenoménem a bude potřeba obrovské množství IP adres. Z toho důvodu byl vytvořen nový internetový protokol verze 6 (IPv6), kterým se reagovalo na postupné vyčerpání IPv4 adres. Zajímavostí pro evropské prostředí je, že koncem roku 2019 došlo k vyčerpání posledních IP adres v protokolu IPv4, o kterém informoval regionální internetový registrátor RIPE NCC (Réseaux IP Européens Network Coordination) na svých webových stránkách *The RIPE NCC has run out of IPv4 Addresses* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.ripe.net/publications/news/about-ripe-ncc-and-ripe/the-ripe-ncc-has-run-out-of-ipv4-addresses>. RIPE NCC je mezinárodní nezisková organizace složená zejména z poskytovatelů internetového připojení a telekomunikačních společností z regionu Evropy, západní Asie a bývalých zemích Sovětského svazu. RIPE NCC kromě technické koordinace a podpory infrastrukturu internetu, přerozděluje také IP ve výše zmíněných regionech.

poskytuje ze své podstaty větší množství IP adres k přidělování. IPv6¹⁷ byl vytvořený hlavně jako reakce na postupné vyčerpání adres v protokolu IPv4 a také jako zabezpečení nedostatečné rychlosti staršího protokolu při přenosu zvyšujícího se množství multimediálních dat (telefonování po internetu, videokonference, streamování, internetová televize). Přidělování a registrování IP adres je spravováno organizací IANA¹⁸ s dalšími pěti podřízenými regionálními internetovými registry (zkratkou RIRs)¹⁹, kterým IANA přerozděluje určité bloky IP adres k další distribuci v rámci svěřených regionů. RIRs jsou zodpovědné za distribuci přidělených IP adres na úrovni určených regionů mezi zainteresované subjekty, tedy převážně mezi poskytovatele internetového připojení (anglicky *Internet Service Providers* neboli ISPs) nebo lokální správce domén (registry). Správce domén (registr) vede hlavní databázi doménových jmen registrovaných v určité doméně nejvyšší úrovně (např. všechna doménová jména zakončená .com).

2. 1. 4 DNS

IP adresy jako dlouhé nezapamatovatelné řetězce znaků podnítily vznik systému DNS (anglicky *Domain Name System*). Systém DNS umožňuje přiřadit k složité číselné IP adrese určité symbolické jméno - doménové jméno, které si uživatelé ke své komunikaci snadněji zapamatují. Systém DNS je založen na tzv. adresném systému²⁰ a pro jednodušší vysvětlení je ryze prakticky jeho fungování v literatuře a různých zdrojích často přirovnáváno k fungování telefonního seznamu, kdy je k určitému telefonnímu číslu přiřazeno jméno a následně uloženo v telefonním seznamu. Stejně tak dochází v počítačové komunikaci při zadání doménového jména k vyhledání odpovídající IP adresy v systému DNS, kterému rozumí pouze počítače, a následně dojde ke spojení s daným počítačem, kde se nachází daná doména. DNS systém tedy dovoluje uživatelům internetu lokalizovat počítače zapojené v síti internetu pomocí snadno zapamatovatelného doménového jména a nemusí vyhledávat počítače pomocí složité IP adresy.

¹⁷ *Factsheet IPv6 – The Internet's vital expansion* [online]. 2007, s. 5 [cit. 2020-03-31]. Dostupné z: <https://www.icann.org/en/system/files/files/factsheet-ipv6-26oct07-en.pdf>.

¹⁸ IANA (Internet Assigned Numbers Authority) je v současnosti přidruženou organizací k organizaci ICANN, která má vedle správy DNS kořenové zóny na starosti mimo jiné přidělování IP adres.

¹⁹ Regionální internetové registry (anglicky Regional Internet Registries). Vedle RIPE NCC, viz pozn. 16, působící pro Evropu, západní Asii a bývalé SSSR mezi ně patří AfriNIC, APNIC, ARIN, LACNIC. Dohromady je v současné době 5 RIRs, které jsou zodpovědné za distribuci IP adres na úrovni určených regionů.

²⁰ LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 4.

Proces fungování systému DNS je zjednodušeně následující. Pokud je do prohlížeče zapsána adresa nějaké stránky (např. www.zcu.cz), musí počítač nejprve zjistit, na jaké IP adrese nalezne server, který požadovanou webovou stránku obsahuje. Počítač se nejprve zeptá jednoho z tzv. kořenových DNS serverů (*root DNS server*), zda zná IP adresu serveru, který hledá. Kořenových DNS serverů je na světě rozmístěno 13 a počítač zapojený v internetové síti se ptá vždy toho nejbližšího. Kořenový DNS server nezná IP adresu, ale ví, kterého serveru se zeptat na IP adresu serverů v doméně .cz a odkáže na něj. Další cesta dotazu tedy směřuje k DNS serveru, který zná jmenné servery všech domén .cz. Postupným dotazováním nakonec počítač získá určitou IP adresu serveru www.zcu.cz, spojí se s www serverem na příslušné adrese, stáhne obsah stránky a zobrazí jej uživateli na obrazovce na domovském počítači. Pokud by dotazování probíhalo vždy takto kompletně, zbytečně by se zdržovalo, a proto se počítač dotazuje přímo tzv. vyrovnávacího DNS serveru (*recursive DNS server*). Tyto vyrovnávací DNS servery jsou umístěny v modemu nebo u daného poskytovatele internetu. V DNS serverech se navíc uchovávají informace o IP adresách u nedávno hledaných domén. Je totiž vysoce pravděpodobné, že na stejnou adresu se již někdo dotazoval a informaci o ní vyrovnávacímu DNS serveru předal. Dotaz je proto směřován do vyrovnávacího DNS serveru, zda nezná danou doménu. V takovém případě si zkrátí dlouhou cestu a vrátí se rovnou se správnou IP adresou do svého domovského počítače.²¹

DNS systém je nutné vnímat jako distribuovanou databázi, která není omezena pouze na jeden systém, ale je rozložena na různých místech a tedy ze své podstaty musí mít určitou strukturu usnadňující komunikaci. Tato hierarchická struktura má různé stupně úrovní, čímž je podpořena snadnější navigace, komunikace a lokalizace hledaného zařízení podle IP adresy.²² Tuto hierarchickou strukturu DNS systémů je vhodné vnímat jako rozvětvlující se systém.

2. 1. 5 Český internet

Počátky českého internetu se začínají datovat až po Sametové revoluci a jsou spojené především s pražskou univerzitou ČVUT. Roku 1992 došlo

²¹ Doména, IP adresa, DNS. Jak na internet [online]. Sdružení CZ.NIC [cit. 2019-02-03]. Dostupné z: <https://www.jaknainternet.cz/page/1261/domena,-ip-adresa,-dns/>, ICANN Learn: Online Course 602.1 DNS Fundamentals [online]. [cit. 2020-03-14]. Dostupné z: <https://learn.icann.org/>.

²² LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 5-12.

k oficiálnímu připojení k internetu, konkrétně ke kabelovému propojení Prahy s rakouským Lincem. S postupným zvyšováním rychlosti přenosu dat bylo internetové připojení rozděleno na dva kanály, kanál k akademické síti EARN (European Academic Research Network) a druhý k Internetu.²³ Ze strany akademické obce byl velký zájem o internetové připojení, a proto zástupci vysokých škol a ústavů Akademie věd se podíleli na technickém řešení sítě v českém prostředí, která by jejich instituce propojila. Výsledkem byl původně projekt FESNET (Federal Education and Scientific Network), jehož garantem bylo ministerstvo školství, avšak po rozdělení československé federace došlo k úpravě projektu na CESNET²⁴, která byla počátkem roku 1993 uvedena do provozu.²⁵

Do roku 1995 přetrvával monopol společnosti Eurotel na veřejné služby přenosu dat společnosti, a tudíž využívání internetu v českém prostředí do tohoto roku bylo dosti omezené. Až na přelomu let 1995 a 1996 se internet začíná široce využívat pro komerční účely a vzrůstá i počet registrovaných doménových jmen.²⁶ Do této doby se proto v českém právním prostředí nesetkáváme s konflikty a spory týkajícími se doménových jmen. První právní případy týkající se sporů z registrace doménových jmen tedy vznikají až od poloviny devadesátých let minulého století.

Před rozdělením Československa se na našem území registrovaly a užívaly dnes již neexistující doména .cs. Tato doména se objevila v seznamu IANA již v roce 1990, avšak první registrovaná subdoména pod doménou .cs byla až roku 1991. Od té doby se počet registrovaných domén .cs zvyšoval a používala se až do roku 1994, ačkoliv v roce 1993, po rozpadu Československa, byla již uvedena nová národní doména nejvyššího řádu pro Českou republiku, doména .cz.²⁷ Registraci domény .cs a .cz původně provádělo výpočetní centrum při Vysoké škole hemicko-

²³ MACGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. *New trends in perceptions and use of domain names - critical and comparative analysis of the modern domain name universe*. Ostrava: Key Publishing, 2015. s. 34 – 35.

²⁴ Sdružení vysokých škol a Akademie věd České republiky, které provozuje a rozvíjí národní e-infrastrukturu pro vědu, výzkum a vzdělávání zahrnující počítačovou síť, výpočetní gridy, datová úložiště, prostředí pro spolupráci a nabízející širokou škálu služeb.

²⁵ Historie internetu [online]. Sdružení CZ.NIC [cit. 2019-02-03]. Dostupné z: <https://www.jaknainternet.cz/page/1205/historie-internetu/>.

²⁶ CHLAD, Radim. *Historie Internetu v České republice* [online]. Fakulta informatiky, Masarykova Univerzita v Brně [cit. 2019-03-27].

²⁷ PETERKA, Jiří. Historie prvního milionu. In: *CZ.NIC* [online]. 2012 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: https://www.nic.cz/public_media/IT12/prezentace/IT12_Jiri_Peterka.pdf.

technologické v Praze. Sdružení CZ.NIC, které národní doménu .cz spravuje v současnosti, převzalo správu národní domény .cz od září roku 1999.²⁸

2. 2 Doména

Doména (anglicky *domain*) je konkrétní ohraničený prostor v síti internet, na který odkazuje určené přiřazené doménové jméno. Doména se používá na rozdělení globálních oblastí v síti internetu na jednotlivé části k zajištění funkční komunikace mezi počítači v rámci složité počítačové sítě. Fungování komunikaci v systému DNS musí být zajištěno existencí systematiky, a to ve formě logického uspořádání domén z důvodů převážně technicky²⁹ složitého řešení komunikace v rámci počítačové sítě.

Domény jsou tudíž sestaveny systematicky a tvoří globální stromovou hierarchii domén nejvyšších úrovní (anglicky *top level domains* neboli TLDs). V doménách nejvyšší úrovně (TLDs) se vytváří navázané domény druhé úrovně (anglicky *second level domains* neboli SLDs), v rámci kterých se vytváří domény třetí úrovně, na ně se váží domény čtvrté úrovně a tak dále postupně domény dalších úrovní. Každá TLDs může být rozdělena do mnoha domén druhé úrovně, domény druhé úrovně se mohou dělit na mnoho domén třetí úrovně atd. Pro zjednodušení rozlišování domén druhé, třetí, čtvrté a další úrovní bude v této práci užíván sjednocující termín *subdoména*. V následující podkapitole bude k doménám nejvyšší úrovně vysvětleno více.

V porovnání je doménové jméno (anglicky *domain name*) zjednodušeně řečeno řada čitelných vybraných znaků, tedy jakési jmenné označení souhrnu hierarchicky uspořádaných dvou a více domén. Ke vzniku fungujícího doménového jména je nutné uskutečnit registraci doménového jména zpoplatněným procesem zanesení přiřazené IP adresy ke zvolenému doménovému jménu do databáze doménových jmen v systému DNS. Z již nastíněné technické složitosti komunikace na síti internet bylo nutné vytvořit uživatelsky přívětivější prostředí. Doménové jméno tedy nahrazuje IP adresu, jež tvoří nenáhodná dlouhá řada čísel, která je pro uživatele internetu v praxi těžko zapamatovatelná, a odkazuje na určitý vyhrazený prostor - doménu v internetu, kde se nachází hledaná informace.³⁰

²⁸ PETERKA, Martin. Patnáct let historie sdružení CZ.NIC. *Blog zaměstnanců CZ.NIC* [online]. 22.5.2013 [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <https://blog.nic.cz/2013/05/22/patnact-let-historie-sdruzeni-cz-nic/>.

²⁹ NG, Jenny. *The domain name registration system: liberalisation, consumer protection, and growth*. New York, NY: Routledge, 2013. s. 13.

³⁰ JANSÁ, Lukáš, Petr OTEVŘEL, Jiří ČERMÁK, Petr MALIŠ, Petr HOSTAŠ, Michal MATĚJKA a Ján MATEJKA. *Internetové právo*. Brno: Computer Press, 2016. s. 27 – 30.

2. 2. 1 Domény nejvyšší úrovně

Doména nejvyšší úrovně je nenahraditelnou součástí všech doménových jmen. První doménou nejvyšší úrovně se stala v roce 1983 doména .arpa popsána v dokumentu RFC 881³¹, která měla sloužit k přechodu k výše zmíněnému systému DNS. V dokumentu RFC 920³² bylo rozhodnuto, že do té doby jediná doména .arpa bude postupně doplněna z organizačně-administrativních důvodů omezeným počtem generických domén nejvyšší úrovně a národních domén nejvyšší úrovně. S historickým vývojem internetu a tedy i zvyšující se počtem komunikací skrze internetovou síť, se rozlišují různé druhy domén nejvyšší úrovně. Pro účely této práce je dostačující dělení domén nejvyšší úrovně na domény generické a národní, které bylo navrženo již v dokumentu RFC 920, a nové generické domény nejvyšší úrovně. Jednotlivé druhy domén nejvyšší úrovně budou vysvětleny níže.

2. 2. 1. 1 Domény generické a nové generické

Nejstarší domény nejvyšší úrovně jsou domény generické (anglicky *generic top level domains*, zkratkou gTLD), v některých publikacích zvané také jako domény nadnárodní. Nejpůvodnější gTLD jsou třípísmenné domény .gov, .mil, .edu, .org a .com, ke kterým se následně přidaly domény .net a .int. V rámci těchto domén započalo rozdělení těchto domén dle možnosti a způsobu užití dané domény ze stran různých uživatelů internetu, tedy na domény otevřené (volné k registraci a užívání) a domény zavřené (určené pro užívání pouze specializovaným subjektům). Typickými příklady je doména .gov, která slouží pouze pro účely amerických vládních institucí a doména .mil sloužící vojenským účelům, které si mohou registrovat jen vládní organizace sdružující se kolem amerického Ministerstva obrany. Původně z historicky nejstarších domén bylo možné pro komerčního uživatele internetu užít volně k registraci jen doménu .com. Se zvyšujícím se technickým rozkvětem Internetu, konkrétně se vznikem nejrozšířenější internetové služby World Wide Web³³ došlo logicky postupem času k vysokému počtu

³¹ Všechny RFC dokumenty (Requests for Comments) jsou neoficiální normy (doporučení), jimiž se řídí internetová komunita. V RFC dokumentech jsou popisovány internetové systémy, protokoly, metody, standardy, informace o vývoji a inovacích, pravidla atd. RFC dokumenty jsou publikovány již od vzniku ARPANET. RFC pocházejí od různých subjektů a autorit (např. Internet Engineering Task Force (IETF), the Internet Research Task Force (IRTF), the Internet Architecture Board (IAB), Internet Society (ISOC) nebo od nezávislých jednotlivců a odborníků. *RFC 881* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://tools.ietf.org/html/rfc881>.

³² *RFC 920* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://tools.ietf.org/html/rfc920>.

³³ World Wide Web (zkráceně „Web“) vznikl v roce 1989 na půdě CERN, neboť dle slov vynálezce Webu, Sira Tim Berners-Lee, bylo velmi komplikované sdílení informací mezi pracovníky CERN. Nejednalo se však o projekt CERN. Web do dnešních dob pracuje na třech stejných základních

registrací domén a zároveň začala poptávka po zavedení většího množství generických domén pro nejen komerční účely.³⁴ Od devadesátých let minulého století se proto dá mluvit o počátku obchodního využívání internetu, a to hlavně v mezidobí roků 1993 a 1995, kdy je již registrace domén v kompetenci soukromé společnosti³⁵. Výrazný růst počtu registrací spolu s rozšiřujícím se využíváním internetových služeb (World Wide Web, e-mail apod.) velkou skupinou uživatelů podnítilo schválení poplatkové povinnosti za registraci doménových jmen volných gTLDs, a to konkrétně v doménách .com, .net a .org.³⁶ V souvislosti se zavedením registračních poplatků doménových jmen se začala rozvíjet myšlenka vzniku nových gTLDs, a v neposlední řadě také nových registrátorů doménových jmen. Postupně od konce devadesátých let dochází k uvádění nových generických domén³⁷.

Vznikající nové gTLDs se začaly rozlišovat do několika skupin. Jednu skupinu tvoří tzv. sponzorované generické domény nejvyšší úrovně (anglicky *sponsored generic top level domains*, zkratkou sTLDs) a druhou nesponzorované generické domény nejvyšší úrovně (anglicky *unsponsored generic top level domain*, zkratkou uTLDs). Rozdíl mezi těmito dvěma typy nových gTLDs je v zásadě ten, že sTLDs jsou spjaté se sponzorem (organizace, komunita), kterému je svěřena určitá odpovědnost za fungování této domény v rámci jím stanovených pravidel s právem určit kritéria způsobilosti subjektů k registraci v této doméně a vynucením dodržování pravidel při užívání této domény. Příkladem je doména .aero, která je vyhrazená pro letecké společnosti, letiště a další subjekty leteckého průmyslu, kdy akreditovaný registrátor při registraci kontroluje dokumenty osvědčující příslušnost k leteckému odvětví.³⁸ V případě uTLDs neexistuje žádný takový určitý sponzor a tyto domény se řídí pravidly založenými ze strany organizace ICANN (o organizaci ICANN a pravidlech upravující jednotlivé

technologiích (HTML, URL, HTTP). Web vytváří vzájemně provázaný multimediální obsah dokumentů vhodný jako systém prohlížení, ukládání a odkazování dokumentů nacházejících se v internetu, který je vystavěn na hierarchický systém názvů domén a URL. Obsah je poskytován uživateli skrze webový prohlížeč pomocí protokolu HTTP.

³⁴ LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 11.

³⁵ Společnost Network Solution, Inc., která jako první spravovala DNS jako nevojenské registrace doménových jmen.

³⁶ LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 12.

³⁷ Mezi první nové vzniklé generické domény patří skupina sedmi domén, jmenovitě .aero, .biz, .coop, .info, .museum, .name, .pro.

³⁸ LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 13.

domény bude vysvětleno níže). Od roku 2008 se objevila další vlna poptávky po nových doménách, která vygradovala v roce 2012, kdy ICANN začal přijímat několik set přihlášek nových gTLDs. Současná data ukazují, že nová gTLDs tvoří z celkového počtu registrovaných domén pouze 6% (jako příklad nejoblíbenějších nových gTLDs patří domény .top, .xyz, .loan, .club, .vip, avšak spolu s dalšími doménami vytvářejícími skupinu „top 10 nových gTLDs“ tvoří zhruba jen 50% všech užívaných nových gTLDs). V prvním čtvrtletí roku 2020³⁹ počet všech gTLDs přesáhl číslo 1500, pod kterými bylo registrováno přes 362 milionů doménových jmen. Nejvíce registrovanou gTLD je stále nejstarší doména .com.⁴⁰

Počet TLDs není neomezený a rozhoduje o něm nezisková organizace ICANN (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*) organizačně fungující dle tzv. modelu multi-stakeholder. Tento typ vedení, řízení a správy je unikátní v tom, že sdružuje velké množství různých osob, institucí, vlád, vládních i neziskových organizací, odborných či akademických společností, zástupců různých skupin, odborníky, jednotlivé uživatele internetu, kteří se podílí skrze spolupráci v rámci této heterogenní skupiny lidí na řízení a všech rozhodovacích procesech uvnitř organizace ICANN. Organizace ICANN zajišťuje stabilitu a bezpečnost sítí prostřednictvím správy databáze systému DNS, organizace IP protokolů, správy kořenových serverů (DNS root servers), správy některých gTLDs i zaváděním nových gTLD, a tak administruje tedy celý systém doménových jmen.

2. 2. 1. 2 Domény národní

Národní domény (anglicky *country code top level domains*, zkratkou ccTLDs) jsou, jak již jejich anglický název napovídá, domény přiřazené jednotlivým státům. Na rozdíl od domén generických a nových generických domén nejsou spravovány primárně organizací ICANN, která svěřuje jednotlivým státům určitou odpovědnost za fungování domén v rámci stanovených principů a pravidel s právem státu si určit vlastní kritéria způsobilosti subjektů k registraci v dané národní doméně a možnosti vynucením dodržování pravidel při užívání dané národní domény. Státy si samostatně určí subjekt, který bude pověřen

³⁹ Aktuální počet TLDs, ve kterých lze registrovat doménové jméno, lze najít na oficiálních webových stránkách organizace IANA dostupné na <http://data.iana.org/TLD/tlds-alpha-by-domain.txt>.

⁴⁰ Verisign Q4 2019 Domain Name Industry Brief: Internet Grows To 362.3 Million Domain Name Registrations In The Fourth Quarter Of 2019 [online]. March 10, 2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://blog.verisign.com/domain-names/verisign-q4-2019-domain-name-industry-brief-internet-grows-to-362-3-million-domain-name-registrations-in-the-fourth-quarter-of-2019/>.

provozováním registru doménových jmen v dané národní doméně, avšak za uplatnění obecných pravidel stanovených organizací ICANN a v RFC dokumentech. Národní domény lze poznat dle dvoupísmenné zkratky jednotlivých států, které vycházejí ze systematiky ISO kódů. Zajímavostí může být doména .uk, která vznikla ještě před vydáním dokumentu RFC 920, která nekopíruje právě systematiku ISO-3166, neboť dle ní by měla být ccTLDs pro Velkou Británii .gb.⁴¹ Národní domény tvoří významnou část všech registrovaných domén, což dokládá dle statistiky fakt, že z deseti nejužívanějších generických domén k registraci doménového jména je právě šest národních generických domén.⁴²

Výjimku z národních domén tvoří doména .eu, jež vznikla v roce 2005 Nařízením (ES) č. 733/2002 o zavedení domény nejvyšší úrovně .eu doména pro Evropskou unii, a je dle svého charakteru řazena taktéž k národním doménám. V první fázi existence této domény byla tato doména určena prioritně k registraci těm osobám, které disponovaly chráněným označením (jako je ochranná známka, obchodní firma aj.) při předložení dokumentů dokazujících takové právo k označení.⁴³ Od roku 2006 je již doména .eu volně dostupná pro registraci u akreditovaných registrátorů pro fyzické i právnické osob s bydlištěm, sídlem či pobočkou v některém ze států Evropské unie.⁴⁴

Podobně jako u některých generických domén, je u některých národních domén nutností splnit předem určená kritéria, aby mohlo dojít k registraci v národní doméně. Na příklad u výše zmíněné domény .eu, je žadatel o registraci domény nucen splnit požadavky pro úspěšnou registraci domény, a to doložením reálné adresy žadatele ve státě, kde je doménové jméno registrováno a telefonním číslem s mezinárodním směrovým číslem (telefonní předvolbou) shodným se státem, kde je podaná žádost národní domény. Pro českou národní doménu není stanovena podobná podmínka jako pro doménu .eu, pouze na vyzvání správce domény .cz (sdružení CZ.NIC) je držitel doménového jména v národní doméně .cz, který má bydliště mimo Evropskou unii a Evropský hospodářský prostor (dále jen

⁴¹ LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 11.

⁴² Statistika registrací doménových jmen k poslednímu čtvrtletí 2019 *VERISIGN Q4 2019 DOMAIN NAME INDUSTRY BRIEF: INTERNET GROWS TO 362.3 MILLION DOMAIN NAME REGISTRATIONS IN THE FOURTH QUARTER OF 2019* [online]. March 10, 2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://blog.verisign.com/domain-names/verisign-q4-2019-domain-name-industry-brief-internet-grows-to-362-3-million-domain-name-registrations-in-the-fourth-quarter-of-2019/>.

⁴³ RABAN, P., MORAVCOVÁ, M. a kol. *.eu domain name, .eu doména*. Praha : C. H. Beck, 2006.

⁴⁴ DISMAN, Marek. *Právní úprava domény ".eu"*. Praha: Linde, 2011. s. 43 – 55.

„EU/EHP“) povinen poskytnout platnou doručovací adresu či označit zástupce s platnou doručovací adresou právě na území EU/EHP. Národní domény tvoří významnou část všech registrovaných domén, což dokládá dle statistiky fakt, že z deseti nejužívanějších generických domén k registraci doménového jména je právě šest národních generických domén.⁴⁵

2.3 Doménová jména

Doménové jméno tvoří soubor dvou a více domén různých úrovní, které jsou navzájem uspořádány a propojeny v souladu s hierarchickou strukturou domén uvedené v předchozí kapitole 2.2. Skládá se z jednotlivých částí – domény nejvyšší úrovně a subdomén, které jsou od sebe jednotlivě odděleny tečkou dle systematiky uspořádání domén a jejich celý zápis za sebou vytváří plně kvalifikované doménové jméno. Doména nejvyšší úrovně je nenahraditelnou součástí všech doménových jmen, neboť doménové jméno musí tvořit minimálně domény nejvyšší úrovně a doména druhé úrovně. Při zápisu doménového jména (př. mail.vinopalova.cz) je doména nejvyšší úrovně (v tomto případě ccTLDs „cz“) umístěna na konci doménového jména. Další části napojené zleva na doménu nejvyšší úrovně tvoří subdomény (tedy domény druhé, třetí, čtvrté úrovně atd.) seskládané v pořadí úrovně domén (z výše uvedeného příkladu je druhá úroveň doménového jména „vinopalova“, doména třetí úrovně „mail“).

Od domény druhé úrovně je podoba doménového jména určená samotným budoucím držitelem v rozsahu maximálně 63 znaků. Doménové jméno druhé úrovně obvykle tvoří název, který má přímou souvislost s označením osoby, společnosti, instituce, službou, produktem aj. Doménové jméno dalších úrovní, ačkoliv je také zcela volitelné, často je to označení určité specifické sekce webových stránek, které jsou pod danou doménou prezentovány.⁴⁶ Doménová jména se mohou vytvářet ve všech TLDs, u některých pouze za splnění určitých podmínek stanovených správcem domény, v jiných je registrace volná pro všechny osoby. Lze si všimnout, že mnohé národní domény stanovují požadavky na osoby

⁴⁵ Statistika registrací doménových jmen k poslednímu čtvrtletí 2019 *VERISIGN Q4 2019 DOMAIN NAME INDUSTRY BRIEF: INTERNET GROWS TO 362.3 MILLION DOMAIN NAME REGISTRATIONS IN THE FOURTH QUARTER OF 2019* [online]. March 10, 2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://blog.verisign.com/domain-names/verisign-q4-2019-domain-name-industry-brief-internet-grows-to-362-3-million-domain-name-registrations-in-the-fourth-quarter-of-2019/>.

⁴⁶ LINDSAY, David. International domain name law: ICANN and the UDRP. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 14 – 16.

žadající o registraci doménového jména (doložení občanství žadatele ve státu, ke kterému má být registrováno doménové jméno nebo jinak doložili určitý vztah k danému státu).

Základní funkcí doménového jména je funkce technicko-identifikační. Původním účelem generických TLD bylo přispět k jakési kategorizaci domén podle obsahu, jak bylo stručně vysvětleno v podkapitole 2.2.1 (.com pro komerční prezentace, .edu pro vzdělávací instituce, .org pro nevládní organizace apod.), ačkoliv toto rozdělení již dnes není striktně dodržováno. Pomocí IP adresy, ke které je přiřazeno určité doménové jméno, dochází k identifikaci určitého místa v síti. Kromě této funkce existuje řada dalších významných funkcí doménových jmen především v souvislosti s podnikatelskými aktivitami, a to funkce soutěžní, propagační, reklamní, informační a vyhledávací.⁴⁷ Co se týče reklamní funkce doménového jména, pouhá registrace názvu doménového jména není dle Soudního dvoru EU považována za reklamu, o reklamu se jedná až samotným užíváním doménového jména.⁴⁸

2. 3. 1 Vytvoření doménového jména

Doménové jméno je individuálně zvolený řetězec určitých povolených znaků, které nahrazuje označení originální unikátní číselné adresy počítače, tedy IP adresy. Doménové jméno musí vyhovovat normám RFC⁴⁹ a jakýmkoliv je nahrazujícím nebo doplňujícím normám. Doménové jméno může obsahovat pouze 37 znaků ASCII tabulky (znaky *a* až *z*), čísla 0 až 9 a spojovník („-“), ale nesmí začínat, ani končit znakem spojovník a nesmí obsahovat dva spojovníky řazené za sebou. Maximální délka doménového jména je omezena na nejvýše 63 znaků v subdoméně. Dle čl. 11 Pravidel platných pro registraci domény v .eu je doporučeno, aby veškeré speciální znaky v chráněných označeních byly nahrazeny spojovníkem nebo zcela odstraněny či přepsány.

Nicméně doménová jména mohou obsahovat i jiné znaky různých národních abeced, taková doménová jména se označují jako IDNs (anglická zkratka

⁴⁷ PELIKÁNOVÁ, Radka a Karel ČERMÁK. Právní aspekty doménových jmen. Praha: Linde, 2000, 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

⁴⁸ Rozsudek v řízení o předběžné otázce Soudního dvora Evropské Unie C-657/11 - Belgian Electronic Sorting: Článek 2 bod 1 směrnice 84/450 a čl. 2 písm. a) směrnice 2006/114 je třeba vykládat ve smyslu, že pojem reklama nezahrnuje situaci pouhého zaregistrování názvu domény. Užívání názvu domény a používání metatagů (je „informace o informaci“ a využívají se ke specifikování popisu stránky pomocí klíčových slov, vyznačením autora dokumentu, které se nezobrazují na webové stránce) na internetové stránce však již do definice reklamy spadá.

⁴⁹ Konkrétně dokumenty RFC 1034, 1035, 1122.

pro „*Internationalized Domain Names*“). V rámci technického řešení IDNs je připuštěno užívat znaky s diakritikou nebo znaky nelatinkových abeced, a to hlavně z důvodu uživatelské poptávky (v prostředí internetu českých uživatelů se zatím o zavedení IDNs nejeví zájem⁵⁰) a nediskriminace internetových uživatelů na základě užívání jiných znaků abecedy v jejich mateřském jazyce.

Tvorba, registrace a užívání doménových jmen je založena na dvou hlavních zásadách ovládajících problematiku doménových jmen. Prvním z nich je princip jedinečnosti doménového jména, což vyplývá z požadavku jednoznačné identifikace číselné adresy a tím i unikátní identifikaci jednotlivého počítače z důvodu technických. To znamená, že každé doménové jméno musí odkazovat přesně na jednu unikátní IP adresu, avšak jedna IP adresa může být dostupná pod více doménovými jmény. V rámci jedné TLDs nemohou existovat dvě nebo více stejných domén druhé úrovně. Na druhou stranu však identická doménová jména subdomén mohou být zaregistrována v rámci různých TLDs.

Druhým významným principem vzniku doménových jmen je princip „*first come, first served*“ neboli kdo o registraci doménového jména požádá první, ten doménové jméno získává. Tento princip bývá omezen pouze u sponzorovaných domén - např. u domény .travel musí žadatel prokázat, že podniká v cestovním ruchu, domény .biz a .name sice může registrovat každý, ale mohou být později zrušeny, pokud se ukáže, že žadatel není podnikatel, resp. jeho firma neodpovídá doménovému jménu. Další významná zásada, která dotváří specifický charakter doménových jmen je zásada globální dostupnosti. Držitelem domény nejvyšší úrovně, ať gTLDs, ccTLDs nebo ngTLDs, se může stát jakákoliv fyzická či právnická osoba, která splní podmínky pravidel registrace dané domény stanovené samotnou organizací ICANN nebo správcem domény. Držitel české národní domény .cz je podle bodu 12. 6 Pravidel registrace doménových jmen v doméně .cz (dále jen „Pravidla registrace“) v případě užívání doménového jména v národní doméně .cz, na výzvu poskytnout platnou doručovací adresu na území EU/EHP či označit svého zástupce s platnou doručovací adresou na území EU/EHP , pokud je jeho bydliště, sídlo či kontaktní adresa jsou mimo území EU/EHP.

Z podmínek, která jsou kladena na znění doménového jména v závislosti na splnění základních principů doménových jmen je vhodné před samotnou registrací ověřit, zda zvolené doménové jméno je volné k registraci prostřednictvím služby

⁵⁰ Statistika z CZ.NIC o IDN, *IDN - INTERNATIONALIZED DOMAIN NAMES* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.xn--hkyrky-ptac70bc.cz/>

WHOIS pro vyhledávání v databázích doménových jmen (o vyhledávání v registrech bude pojednáno níže). Jestliže je doménové jméno volně přístupné k užívání, lze jednoduchou registrací k takovému doménovému jménu nabýt práva. Pokud není, ale žadatel o registraci se domnívá, že na něj má právní nárok, je nutné zvážit zahájení řešení sporů o dané doménové jméno. Postup a provedení registrace se provádí vždy skrze registrátora, nikdy nelze registrovat přímo u správce dané domény, neboť ten pouze spravuje registr daných domén a databázi registrovaných doménových jmen. Způsob registrace se může u jednotlivých registrátorů lišit a nemusí plně odpovídat pořadí, ve kterém jsou kroky uvedeny. Pro pomoc při registraci doménového jména je vždy vhodné využít nápovědu k systému registrace u příslušného zvoleného registrátora.

2. 3. 2 Vznik doménového jména registrací

Doménové jméno vzniká v okamžiku, kdy je z povolených znaků vybrána konkrétní sekvence a je zaregistrována v registru doménových jmen. Zápis do příslušné databáze doménových jmen je konstitutivní akt, protože je vznik doménového jména dosažen právě tímto zápisem. Tímto zápisem je započata ochrana doménového jména před registrací totožného jména ve stejné nejvyšší doméně třetími osobami. Tato ochrana však není absolutní. Označení užitá v doméně druhého stupně může kolidovat s jinými právy třetích osob.

Registrace doménového jména v národní doméně .cz se provádí prostřednictvím registrátorů (anglicky *registrars*) nikoliv přímo u správce registru (anglicky *registry*). Registrátor má oprávněný přístup do centrálního registru domén a má právo do něj zadávat informace, čímž provádí správu domén a informací o doménových jménech v Centrálním registru pro své koncové uživatele. Seznam těchto registrátorů je veden na stránkách správce daného registru (v ČR je správcem registru domény .cz sdružení CZ.NIC⁵¹).

Jednotliví registrátoři se liší v nabídce svých poskytovaných služeb a logicky i v cenách, za kterou provádí registraci domény. Velmi praktická pro budoucí držitele domény může být statistika⁵² vedená na stránkách CZ.NIC, jež uvádí nejvyužívanějších deset registrátorů, kde se odráží ceny a kvalita poskytovaných služeb jednotlivých registrátorů. Registrátoři ani registr domén

⁵¹ Seznam registrátorů národní domény .cz REGISTRÁTOŘI POSKYTUJÍCÍ TAKÉ SLUŽBY KONCOVÝM DRŽITELŮM [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/whois/registrars2/>

⁵² Statistiky sdružení CZ.NIC o vývoji registrace doménových jmen dostupné na: <https://stats.nic.cz/>.

neodpovídá za jednání osob, která doménové jméno zneužijí k porušování práv třetích osob.⁵³ Registr a registrátor poskytují informace o údajích osoby držitele doménového jména, kterým dochází k porušování práva třetích osob. A dokonce v souladu se zákonem č. 480/2004 Sb, o některých službách informační společnosti může být v určitých situacích (např. při porušování kyber bezpečnosti) registrátor či registr oprávněn zrušit takovou doménu, a nebo jinak předcházet svým zásahem dalšímu porušování práv třetích osob.

Po zvolení si doménového jména a výběru registrátora je nutné si zaregistrovat tzv. kontakt. Tento kontakt obsahuje údaje nejen o osobě budoucího držitele, který bude veden v registru společně s doménovým jménem a z tohoto titulu může s doménou libovolně nakládat. Mimo jiné je u kontaktu v registru uveden také administrativní kontakt, který může měnit veškeré údaje u jména domény kromě změny osoby držitele a technický kontakt, který může pouze měnit technické nastavení doménového jména. Pro všechny role může být použita jediná osoba nebo je možné registrovat a přiřadit doméně do těchto rolí až 10 osob, s výjimkou držitele jména domény, kde musí být uvedena pouze jedna osoba. Následně až poté může dojít k dokončení registrace doménového jména. Tedy teprve zápisem do registru doménových jmen vzniká doménové jméno a žadatel o registraci se stává držitelem doménového jména.

Doménové jméno se registruje na dobu vyhrazenou, kterou definují pravidla registrace u jednotlivých správců domén, které se promítají v samotné nabídce jednotlivých registrátorů dané domény. V případě registrace domény .cz se v souladu s bodem 4 Pravidel registrace doménové jméno registruje vždy na celé násobky roku počínaje dnem registrace doménového jména, nejvýše však na 10 let. Žadatel o registraci doménového jména si může při registraci vymežit, na jak dlouhé období má být doménové jméno registrováno, což se projevuje hlavně v ceně za registraci domény. Nicméně registrace doménového jména může být znovu prodloužena, a to do dne expirace domény a maximálně do skončení 60 denní ochranné lhůty následující po dni expirace. Expirací domény, tedy vypršením platnosti doménového jména, zaniká právní vztah mezi držitelem domény a doménovým jménem.

⁵³ HUSOVEC, Martin. *Zodpovednosť na internete: podľa českého a slovenského práva*. Praha: CZ.NIC, 2014. CZ.NIC.

2. 3. 3 Správa doménových jmen

Každý registr domén má svého správce, kterým mohou být buď soukromé organizace, stát, univerzitní instituce či další různé osoby. Správce domén určuje pravidla pro registraci doménových jmen pro subdomény – například omezení v tom, kdo si doménové jméno může registrovat, způsob registrace a podobu doménového jména apod. Některé registry jsou více otevřené a umožňují registrovat doménové jméno prakticky komukoliv, jiné vyžadují přísnější pravidla a stanovují různé podmínky, jak již bylo zmíněno např. v části 2. 2 této práce.

Internet nemá jednoho určeného provozovatele ani centrální správu, avšak systém doménových jmen je na druhou stranu zastřešován organizací ICANN. Pro jednotlivé domény nejvyšší úrovně slouží jednotliví správci registrů, kteří podléhají vlivu organizace ICANN. Správcem registru národní domény .cz v České republice se stalo sdružení CZ.NIC z. s. p., který provozuje mimo jiné server obsahující registr doménových jmen, a tedy udržuje jmenný server pro TLD.cz, aktualizuje zónu .cz a udržuje kompatibilitu a propojení s Internetem.⁵⁴

2. 3. 4 Právní zakotvení doménových jmen

Odborná veřejnost nehledí na právní povahu doménových jmen jednotně. V českém právním řádu neexistuje legální definice tohoto pojmu ani všeobecná shoda, zda se doménové jméno řadí mezi pojmy práva duševního vlastnictví, a to jsou pravděpodobně důvody, proč v českém právním prostředí existuje několik názorových proudů. S účinností zákona 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“) se situace vyjasnila, neboť v souvislosti s přijetím nové úpravy byla v ustanovení § 489 definována věc. Věcí v právním smyslu je vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí, přičemž tuto definici doménové jméno splňuje v celém rozsahu. O rozdílnosti od osoby nemusí být u doménových jmen pochybováno, stejně tak jako o užitečnosti k potřebě lidí. Doménová jména přináší subjektům převážně hospodářský užitek a ekonomický prospěch, na druhou stranu i bez ekonomické složky může doménové jméno sloužit k potřebě lidí ve smyslu zábavy, prostoru pro individuální tvorbu apod. Chápání užitečnosti může být podpořeno i tvrzením, že některá doménová jména mají tak vysokou peněžitou

⁵⁴ MACGREGOR PELIKÁNOVÁ Radka, Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě, Key Publishing s.r.o. Ostrava, 2012, ISBN 978-80-7418-165-8, s. 194.

hodnotu, že se stala předmětem oceňování.⁵⁵ Dále jsou doménová jména v souvislosti s tříděním věcí na hmotné a nehmotné věci v § 496 občanského zákoníku řazena k nehmotným věcem. Poměrná část odborné veřejnosti tvrdí, že k doménovým jménům se pojí pouze relativní majetková práva. Tento názor vyplývá z nahlížení na doménové jméno jako na pohledávku, anebo jako na nehmotnou věc, ke které se váže také jen relativní majetkové právo. Důvodem je nejen soudní judikatura, ale také smluvní právní vztah vznikající mezi držitelem a registrátorem při registraci doménového jména. Se zmíněným přijetím nového občanského zákoníku se prohlubují názory, že k doménovému jménu jako k věci se pojí absolutní majetková práva. Z jiné strany se na právo k doménovému jménu pohlíží jako na držbu, v některých případech jako na držbu bez věcných a dědických práv.⁵⁶

3. Spory o doménová jména

Jak již bylo zmíněno ve druhé části této práce, v období od zahájení využívání internetu k různým obchodním aktivitám, čímž se zvyšovaly počty registrovaných domén a spolu s užíváním World Wide Webu pro potřeby podnikání, se začaly logicky vytvářet i konflikty z doménových jmen. Spory z doménových jmen vznikaly původně mezi držiteli doménových jmen a vlastníky ochranných známek.⁵⁷ Mezi nejvýznamnější důvody vzniku těchto sporů je několik skutečností, a to zvyšující se komercializace v prostředí internetu, vlastní charakter doménových jmen a neexistence nástroje či procesu, který by vyloučil potenciálně problematická doménová jména. Již zmíněné vzrůstající obchodní využití doménových jmen, kdy nejen podnikatelé, ale následně i široká veřejnost začala používat doménová jména v rámci soutěžní oblasti - obchodu, podnikání, reklamy, v oblasti vědecké a politické a posléze i pro svoji osobní komunikaci a zábavu. Obchodní a v současné době i osobní užívání doménových jmen je ve střetu se samotným původním účelem využití doménových jmen ve vědecko-technickém odvětví. Z tohoto důvodu byl právě právní rámec doménových jmen v počátcích vzniku DNS systému řešen pouze marginálně. Internetová komunita se zatím

⁵⁵ MACGREGOR PELIKÁNOVÁ Radka, MACGREGOR Robert- Current Academic And Managerial Views On The Valuation Of Internet Domain Names, The 10th International Days of Statistics and Economics, Prague, September 8-10, 2016.

⁵⁶ KRONUSOVÁ, Marie. *Právní pojetí doménových jmen v kontextu občanského zákoníku*. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Radka MacGregor Pelikánová Ph.D., LL.M., MBA Ph.D. 2018.

⁵⁷ LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 95.

dostatečně neshodla jak zajistit, aby byla doménová jména při registraci určitým způsobem prověřována a v případě problematických doménových jmen byla zamezena jejich finální registrace. Relevantními důvody, proč jakási „předběžná kontrola“ doménových jmen při registraci není možná je uplatňování principu *first come, first served*, což má mimo jiné za cíl umožnit snadnou registraci doménových jmen v oblasti podnikání. Dalším důvodem, související především s principem jedinečnosti, jsou praktické potíže spojené s určováním toho, kdo má větší právo na užívání určitého doménového jména. V této záležitosti není vůbec jasné, jaká autorita by měla rozhodovat a určovat, kdo má k určitému slovnímu označení větší práva. Důvodem je také respektování zásad svobody projevu na internetu. V neposlední řadě lze dodat, že zvyšující se obchodní hodnota doménových jmen taktéž ovlivnila počty sporů z doménových jmen. Na výslednou podobu řešení sporů z doménových jmen mělo taktéž vliv výrazné rozšíření počtu akreditovaných registrátorů, čímž začalo docházet k nárůstu zneužívání registrací (a to hlavně formou cybersquattingu) a tím k nárůstu z doménových jmen⁵⁸ Nicméně je nutné zdůraznit, že kolize doménových jmen s chráněnými označení může být často neúmyslná. V případě úmyslných jednání si budoucí držitel domény zažádá o registraci s vědomím existence chráněného označení, při neúmyslných registracích doménových jmen je zvoleno náhodné označení popř. vlastní chráněné (již používané) označení.

3. 1 Cybersquatting

Cybersquatting lze definovat jako zneužití registrování označení, a to zvláště označení již spojené s jiným subjektem např. s velmi známou značkou či společností, jako doménového jména. V českém prostředí se termín cybersquatting někdy překládá jako doménové spekulantství. První pokusy o právní definici a zakotvení tohoto termínu se odehrávalo ke konci 90. let minulého století v USA, došlo k tomu v Anticybersquatting Consumer Protection Act (zkratkou ACPA)⁵⁹. Toto zakotvení mělo bojovat proti jednání osob, které měly v úmyslu

⁵⁸ Viz Cybersquatting Disputes Increase. *WIPO MAGAZINE* [online]. 2007, 2007(479) [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: https://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2007/02/article_0011.html.

⁵⁹ USA. *THE ANTICYBERSQUATTING CONSUMER PROTECTION ACT*. In: . 106th Congress, 1999. Dostupné také z: <https://www.congress.gov/congressional-report/106th-congress/senate-report/140/1> a nebo z <https://cyber.harvard.edu/property00/domain/legislation.html>.

prostřednictvím registrace domény ve zlé víře získat profit z dobrého jména ochranné známky.⁶⁰

Pojmu cybersquatting byla věnována pozornost také na úrovni organizace WIPO⁶¹, kde je chápán jako nekalosoutěžní registrace doménového jména.⁶² Postupně došlo k rozšířenému vymezení této definice, kdy při cybersquattingu dochází převážně ke zneužití principu *first come first serve* a ve zlé víře dochází k preventivní registraci ochranné známky jako doménového jména, ačkoliv ten, kdo registruje toto doménové jméno, nemá žádná práva k ochranné známce jako takové. Nemusí se jednat pouze o ochranné známky třetích osob, ale také názvy právnických osob (obchodní firmy), známá jména fyzických osob, známá nezapsaná označení a různé variace výše zmíněných označení. Kromě klasického cybersquattingu vymezeného výše se rozlišují i další různé praktiky, které se volně řadí ke cybersquattingu. Termín klasický cybersquatting je tedy již výše zmíněná registrace získání doménového jména ve zlé víře, kdy se registrují chráněná označení v úmyslu donutit osobu s chráněným označením zaplatit za převod tohoto doménového jména na oprávněného držitele identifikátoru. Obecně toto jednání sleduje majetkový prospěch následným prodejem domény nebo dosažení zisku skrze parazitování na pověsti či jiné formy nekalosoutěžního jednání dle občanského zákoníku. Tato jednání jsou často doprovázena obtěžováním, naznačením či nepřímým vyjádřením ohrožení, výhružkami, a dalšími jinými praktikami poškozujícími podnikání.⁶³

Kromě výše uvedeného klasického cybersquattingu se v praxi lze setkat s jeho dalšími několika podobami. Předběžný cybersquatting⁶⁴ je spekulativní registrace doménového jména na základě určité předpovědi skutečností, které s velkou pravděpodobností nastanou. Doménový spekulant pak z takové registrace doménového jména těží ve smyslu vysoké návštěvnosti dané domény. V případě další formy cybersquattingu, *domain grabbing*, se jedná o úmyslnou hromadnou

⁶⁰ LINDSAY, David. International domain name law: ICANN and the UDRP. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 96.

⁶¹ WIPO je organizace patřící k OSN, která vykonává dozor nad zajištěním ochrany práv duševního vlastnictví mezi státy ve spolupráci s dalšími organizacemi. Těmito státy jsou na mysli všechny státy které podepsali Pařížskou Úmluvu, Bernskou Úmluvu a další významné úmluvy týkající se práv duševního vlastnictví.

⁶² *Guide To Wipo Domain Name Dispute Resolution: WIPO ARBITRATION AND MEDIATION CENTER* [online]. WIPO Publication No. 892(E) [cit. 2019-03-28]. ISBN 9789280512038.

⁶³ LINDSAY, David. International domain name law: ICANN and the UDRP. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 97 – 99.

⁶⁴ Příkladem je registrace domény s pravděpodobnými jmény nového papeže před volbami papeže (www.benedictXVI.com).

registraci shodných či zaměnitelných označení v různých doménách s cílem zablokování množství určitých doménových jmen s různou koncovkou v neprospěch osob, které reálně užívají označení při svých obchodních aktivitách. *Typosquatting* je registrace doménových jmen, kde se využívá překlepů při psaní na klávesnici či displeji nebo chyb fonetických vyplývajících z neznalosti cizích jazyků uživateli internetu při psaní doménového jména, a to např. www.gogle.cz, rmediurn.com (ve zlé víře registrovaná doména, která je podobná medium.com⁶⁵). S typosquattingem jako formou cybersquattingu se často pojí tzv. *type-in-traffic* praktiky. Uživatelé internetu k vyhledávání informací někdy místo využití webového vyhledávače k nalezení požadované informace pojíčí se k určitému označení vyhledají informace skrze webový prohlížeč, kdy k označení vyhledávané informace připojí koncovku gTLDs nebo ccTLDs. Tato praktika je také často vázaná na *domain parking*. Jako cybersquatting může být posuzován jen *domain parking*, u kterého jde o jednání ve zlé víře. Obecně lze využít této praktiky pro registraci doménového jména, na kterém nebude prezentována webová stránka ani nebudou poskytovány žádné webové služby jako e-mail nebo webhosting, a tím může být doména uměle držena a blokována proti oprávněnému žadateli o registraci domény. Ne každý *domain parking* je považován za cybersquatting, neboť právě toto může být i nástroj ochrany před případným zneužitím cybersquatterem, než dojde např. k dokončení webové prezentace na dané doméně.⁶⁶ Další podobou cybersquattingu je *domain hijacking*, kdy se jedná o krádež doménového jména, často prostřednictvím změny držitele domény na základě podvrženého e-mailu s pokynem pro převod domény. Nový držitel po tomto elektronickém podvodu získá nad obsahem domény kontrolu a může tak snadno klamat uživatele internetu např. v tom smyslu, že se nacházejí na originálních stránkách dané osoby. Skrze tuto praktiku dochází ve velké míře k nezákonnému získání informací o přihlašovacích údajích uživatelů, jejich heslech a případně i platebních kartách⁶⁷. *Reverse domain name hijacking* neboli obrácený doménový únos, kdy vlastník později zaregistrovaného či zapsaného chráněného označení se snaží skrze různé

⁶⁵ Rozhodnutí WIPO Arbitration and Mediation Center Case No. D2018-2382 - A Medium Corporation v. Protection of Private Person, REG.RU Protection Service/Ivan Ivanov.

⁶⁶ *Nominet Domain expiry policy: Background document for first meeting of the issue group on domain name expiry* [online]. In: 2011, 09-28-2011 [cit. 2019-03-14]. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20130205031719/http://www.nominet.org.uk/sites/default/files/policy/57514_Webb_Henderson_Background_Report_041011.pdf.

⁶⁷ JANSÁ, Lukáš, Petr OTEVŘEL, Jiří ČERMÁK, Petr MALIŠ, Petr HOSTAŠ, Michal MATĚJKA a Ján MATEJKA. *Internetové právo*. Brno: Computer Press, 2016. s. 43.

prostředky jako předběžné opatření či samotným zahájením alternativního mimosoudního řízení o konkurenční útok na držitele již dříve zaregistrovaného doménového jména. Cílem je oslabit konkurenci se shodným či podobným označením v rámci její podnikatelské činnosti, poškodit a znemožnit podnikání držitele domény.⁶⁸ Doménoví spekulanti se spoléhají na to, že dotčená osoba nebude chtít podstupovat náročné soudní či arbitrážní řízení.⁶⁹ *Domain name warehousing* a *domain name front running* patří mezi nekalé praktiky samotných registrátorů týkající se nedovolené registrace doménových jmen a další pojící se nezákonné praktiky objevující se obecně na internetu jako je *phishing*, *click-through revenue* apod.

3. 2 Kolize doménového jména a ochranných známek

Ochranná známka je ze své podstaty řazena k nehmotným statkům a k právům průmyslového vlastnictví. Samotný pojem není ve známkovém právu jednotný, neboť v některých právních řádech anglosaského typu právní kultury se používá termín *trademark*⁷⁰, jež se v českém překladu rovná termínu „obchodní známka“. Relevantní termín v českém úředním znění v universální mezinárodní smlouvě – Pařížské unijní úmluvě je „tovární a obchodní známka“. V současném českém právu termín „ochranná známka“ je zakotven v zákoně č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochranných známkách“).

Historicky ochranná známka souvisí vzhledem ke svému charakteru s obchodováním výrobků a služeb a plní důležitou roli ve vztahu mezi podnikatelem a spotřebitelem. Za ochrannou známkou se skrývá určitá míra kvality a charakteristická vlastnost zboží a služeb, jež je významným orientačním znakem pro spotřebitele při nakupování. V současnosti sledujeme zvyšující tendence nakupování zboží a služeb na internetu, což dokládá i statistika Evropské unie⁷¹. Ochranné známky tedy hrají významnou roli mimo jiné i v rámci *e-commerce*

⁶⁸ Příkladem může být spor o doménu *kariera.cz*, dostupné informace v usnesení Nejvyššího soudu České republiky. 2012. 23 Cdo 3607/2010.

⁶⁹ POLČÁK, Radim. Doménová autorita - pojem, význam, kritika. *IT právo* [online]. 31.1.2002 [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <http://itpravo.cz/index.shtml?x=62618>.

⁷⁰ Pojem „*trade mark*“ (užíván ve Velké Británii), *trademark*, *registered trade mark* (v USA), obdobně i v právu Evropského společenství a v dokumentech Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) a Světové obchodní organizace (WTO).

⁷¹ *E-commerce statistics for individuals* [online]. January 2020, s. 10 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/46776.pdf>.

(česky elektronické obchodování, nakupování na internetu), který jakožto forma obchodování ke své existenci nutně potřebuje webové prezentace umístěné na rozličných doménách. Ochranná známka v oblasti obchodování chrání před přivlastněním, zneužitím a nepravdivým zlehčováním jinou osobou a slouží zároveň k již zmíněné orientaci spotřebitelů. Právní ochranu zapsané ochranné známce garantuje stát, kde skrze zákonný proces registrace ochranné známky je uznáno přihlašované označení jako platná ochranná známka.

Dle výše zmíněného zákona o ochranných známkách, je ochranná známka jakékoliv označení vyjádřené ve vnímatelné podobě (což zahrnuje jakákoliv znázornění, a to slovem, osobním jménem, písmenem, číslicí, znakem, kresbou, barvou, vzorem, tvarem výrobku, prostorovým umístěním a nově také zvukové vyjádření, audiovizuální vyjádření, holografické vyjádření a také i vyjádření multimediální)⁷² za předpokladu, že je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby stejného druhu od různých osob na trhu. Pozměňující nařízení (EU) č. 2015/2424 s účinností od 24. září 2017 požadavek na pouze grafické vyobrazení odstraňuje. U přihlášek ochranných známek EU podaných od účinnosti výše zmíněného pozměňujícího nařízení a u přihlášek českých národních známek od účinnosti poslední novely zákona o ochranných známkách, lze označení vyjádřit v jakékoli vhodné formě využívající obecně dostupné technologie, pokud je vyjádření jasné, přesné, celistvé, snadno dostupné, čitelné, trvalé a objektivní. Ochranná známka musí mít rozlišovací způsobilost a být registrována a vyjádřena v rejstříku ochranných známek způsobem, který příslušným orgánům a veřejnosti umožňuje jasně a přesně určit předmět ochrany poskytnuté vlastníkovu ochranné známky.⁷³ Ochranná známka tedy požívá právní ochrany na území konkrétního státu. Mezi chráněné ochranné známky na území České republiky patří za splnění podmínek stanovených zákonem národní ochranné známky, mezinárodní ochranné známky, ochranné známky Evropské unie a všeobecně známé ochranné známky.⁷⁴

Od 1. 1. 2019 je v účinnosti novela zákona o ochranných známkách, která implementuje do českého právního řádu harmonizační směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436 ze dne 16. prosince 2015, kterou se sblíží

⁷² Viz druhy ochranných známek v Příloze č. 1 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách).

⁷³ HORÁČEK, R., ČADA, K., HAJN, P. Práva k průmyslovému vlastnictví. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 6 – 9.

⁷⁴ Srov. §2 zákona o ochranných známkách.

právní předpisy členských států o ochranných známkách. Tato novela přinesla řadu výrazných změn českého známkového práva, ze kterých bych zdůraznila zrušení ustanovení § 6 a výraznou změnu ustanovení §22 zákona o ochranných známkách, ve znění do 31. 12. 2018. Tím došlo ke zrušení věcného průzkumu přihlášky prováděného Úřadem průmyslového vlastnictví ČR (dále jen „ÚPV“), kterým se posuzovala způsobilost k zápisu ochranné známky, a zamítaly se takové přihlášky, které se shodovaly se starší zapsanou ochrannou známkou. Úřad tímto přestal zkoumat shodnost ochranných známek jak v celém označení, tak shodnost v prvku. S účinností novely se posouzení důvodů pro zamítnutí shodných či zaměnitelných ochranných známek přesunul z kompetencí ÚPV na vlastníky ochranných známek. Vlastníci starších ochranných známek, kteří se cítí dotčeni podanou přihláškou ochranné známky na svých právech, mohou podat u ÚPV námitky proti jejímu zápisu. Důvodem, proč je tato skutečnost v práci uvedena, je, že známkoprávní novela může mít určitý vliv na počty soudních či mimosoudních řízení z doménových jmen. Pokud vlastník starší ochranné známky nepodá ve lhůtě tři měsíců námitku proti nově přihlašované ochranné známce, neboť nedbal svých povinností a nevšiml si, že byla podaná k registraci zaměnitelná ochranná známka, mohou vlastníku starší ochranné známky následně vzniknout mnohem vyšší časové a finanční náklady při následném vymáhání svého práva formou řízení o neplatnosti⁷⁵ před ÚPV. Naproti tomu registrující nové zaměnitelné ochranné známky může po zapsání ochranné známky po uplynutí lhůty pro námitkové řízení, kdy si vlastník starší ochranné známky nevšimne přihlášky zaměnitelné ochranné známky, registrovat taktéž doménové jméno ve znění zapsané ochranné známky. Získá tím v případném doménovém sporu s vlastníkem starší ochranné známky podobně silné právo z ochranné známky. Při řešení sporu z doménového jména se samozřejmě posuzuje u registrovaných ochranných známek datum podání přihlášky ochranné známky a datum zápisu, ale může dojít k složitějšímu provádění dokazování v případě řešení sporů o doménové jméno, kde se střetávají práva k identické ochranné známce a princip *first come, first served*.

Na rozdíl od doménového jména se u institutu ochranné známky uplatňuje zásada speciality a zásada teritoriality. Zásada speciality se projevuje tím, že ochranná známka se zapisuje pro určité výrobky a služby ze seznamu Niceského třídění a pouze pro ty dané výrobky a služby je poskytovaná ochrana. Vedle sebe

⁷⁵ Srov. řízení o návrhu na prohlášení ochranné známky za neplatnost zakotvené v § 32a a násl. zákona o ochranných známkách

tudíž mohou existovat v určité míře dvě shodné ochranné známky, avšak registrované pro jiné výrobky a služby. S ohledem na zásadu teritoriality dokonce vedle sebe mohou existovat identické ochranné známky pro totožné výrobky a služby, neboť ochrana je poskytována jen na území státu, kde byla ochranná známka registrována. Zásada teritoriality je tak vázaná na podmínky ochrany určitého státu. V České republice požívají ochrany ochranné známky národní, které jsou chráněny pouze na území České republiky, ochranné známky Evropské unie, které jsou platné na území všech států Unie, ochranné známky mezinárodní a navíc ochranné známky všeobecně známé⁷⁶, které se zakládají na Pařížské úmluvě na ochranu duševního vlastnictví a na Dohodě o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví. Právě u tohoto typu známky zásada teritoriality a speciality ustupuje do pozadí, stejně jako u známek s dobrým jménem⁷⁷.

Spory mezi doménovými jmény a ochrannými známkami vznikají především kvůli samotnému střetu různých principů ovládající tyto instituty už při samotné registraci. Základní principy odrážející se v právu doménových jmen, princip *first come, first served* korelující se zásadou jedinečnosti, způsobují konflikty mezi vlastníky ochranných známek a držiteli doménových jmen. Dle této zásady nelze technicky zaregistrovat dvě totožná doménová jména v doméně nejvyšší úrovně, čímž pro samotné vlastníky stejných či podobných ochranných známek pro jiné výrobky a služby klesá šance k registraci odpovídajícího doménového jména. Ostatní podnikatelé se stejnými či podobnými ochrannými známkami jsou omezováni a limitováni v registraci svého doménových jmen ve znění jimi užívaného označení či ochranné známky. Tato omezení vlastníků ochranných známek stejného znění (ať už platné na území jednoho státu či v různých státech) korespondujícího s doménovým jménem jsou zesílena globální povahou doménových jmen. Přístup podnikatelů a uživatelů internetu k registraci doménového jména v jakékoliv doméně není teritoriálně omezen. Absence teritoriální povahy doménových jmen zvyšuje v globálním měřítku nárůst konfliktů mezi doménovými právy a právy známkoprávními. Označení (resp. znění ochranné známky) lze registrovat v různých domény nejvyšší úrovně, a tím jsou práva

⁷⁶Srov. §7 odst. 1 písm. c) a §8 odst. 2 písm. c) zákona o ochranných známkách.

⁷⁷ Určitou míru ochrany tyto dva typy ochranných známek získaly již samotným veřejným užíváním, dobrými vlastnostmi pojícími se s určitými výrobky a službami či určitý stupeň popularity, avšak stejně jak se v čase mění popularita a dobré jméno určitého označení, mění se i ochrana takového označení. Poměrně jednoduše po uplynutí určitého časového období může dojít i k zániku ochrany takového označení. V případech sporů z doménových jmen právě s těmito typy ochranných známek je řešení sporů odlišné (např. v dokazování).

vlastníků ochranných známek ohrožena mnohonásobně více. Spory z doménových jmen vznikají nejen z ochranné známky slovní, ale také z ochranné známky kombinované (po novele zákona o ochranných známkách se užívá místo kombinované ochranná známka obrazová) a dále i z některých tzv. netradičních ochranných známek. V souladu s výše uvedenými skutečnostmi se posuzování práva na registraci doménového jména velmi komplikuje. Není jednoduché mezi vlastníky ochranných známek, z nichž jeden má platnou slovní ochrannou známku a druhý platnou kombinovanou (obrazovou) se slovním prvkem shodující se se slovní ochrannou známkou zmíněného vlastníka, objektivně určit, kdo by měl silnější právo na doménové jméno ve znění ochranných známek výše zmíněných vlastníků. Na druhou stranu je nutné brát v potaz názor odborné veřejnosti, že na doménové jméno nemá žádná osoba a priori nárok, tudíž nelze ani v soudním řízení žalobou určovací přisoudit právo k určitému doménovému jménu.⁷⁸

Spory z doménových jmen související s institutem ochranných známek je nutné posuzovat dle několika základních hledisek, respektive posuzovat, kdo má silnější právo k doménovému jménu současně za využití principů ovládající doménová jména a ochranné známky. Registraci s užíváním doménového jména, v němž je použito znění starší ochranné známky a současně je na této doméně veřejně dostupná webová prezentace pro stejné či zaměnitelné výrobky a služby s těmi, pro které má vlastník ochrannou známku zapsanou, je s velkou pravděpodobností považováno za porušení práv z ochranné známky. Pravděpodobnost se zvyšuje, pokud je ochranná známka platná v téže zemi, kde je registrovaná i doména. Pokud je v doménovém jménu užito dříve zapsané ochranné známky bez souhlasu vlastníka ochranné známky, tak držitel domény porušuje práva vlastníka ochranné známky, neboť taková doména je s ochrannou známkou zaměnitelná. Držitel tak nepoctivě těží z dobrého jména ochranné známky a snižuje se tím rozlišovací způsobilost označení.⁷⁹ Bez souhlasu vlastníka se nedá uvažovat, že držitel domény jednal v souladu s obchodními zvyklostmi a držel se zásad poctivého obchodního styku, z toho důvodu se držitel domény nemůže odvolávat na ustanovení §10 odst. 1 písm. c) zákona o ochranných známkách, kdy třetí osoba užívá ochrannou známku v obchodním styku za účelem označení výrobků nebo služeb jako výrobků nebo

⁷⁸ HUSOVEC, M. Je (eště stále) možné žalovat o převod doménového mena? *Revue pro právo a technologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, roč. 3, č. 6. s. 9.

⁷⁹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5.2. 2016, sp. zn. 3 Cmo 55/2016, atomic.cz.

služeb pocházejících od vlastníka této ochranné známky nebo odkazu na ně jako na výrobky nebo služby daného vlastníka, zejména v případech, kdy užití této ochranné známky je nezbytné k označení zamýšleného účelu výrobku nebo služby, zejména u příslušenství nebo náhradních dílů. Ochranná známka nesmí být třetí osobou užitá způsobem, který je způsobilý vytvořit klamnou představu o napojení třetí osoby na oficiální distribuční síť vlastníka ochranné známky⁸⁰. Za porušení práv z ochranné známky nelze považovat situaci, kdy k žádosti o zápis ochranné známky došlo po registraci doménového jména.⁸¹ Posouzení konfliktu mezi doménovým jménem a ochrannou známkou je v mnoha případech jednodušší, pokud se jedná o konflikt se slovní ochrannou známkou, pokud tedy slovní ochranná známka neobsahuje určité prvky, které jsou vyloučeny při registraci doménového jména. Jedná se totiž pouze o porovnání založené na textovém základu povolených znaků doménového jména a znaků užitých v slovní ochranné známce. Mnohem složitější je proces porovnávání znění doménového jména a dalších druhů ochranných známek (kombinované/obrazové/multimediální), kde se primárně porovnává výraznost slovního prvku za předpokladu, že slovní prvek obsahuje.

Doménové jméno, jak bylo vysvětleno výše v kapitole 2, se skládá z označení v doméně druhé úrovně a koncovky domény nejvyšší úrovně (př. .cz, .com). Koncovka však nemá žádnou rozlišovací způsobilost. Pokud je tedy doménové jméno identické v doméně druhé úrovně se zněním ochranné známky, porušuje toto označení práva osoby plynoucí z ochranné známky. Zaměnitelnost ochranné známky a doménového jména je dána i v případě, kdy k samotnému znění slovní ochranné známky je přidána pouze generická předpona bez rozlišovací způsobilosti, přípona, dodatek k názvu, jako např. obchod, shop, prodej, online apod. avšak to neplatí bez výjimek⁸². I podle rozhodnutí Rozhodčího soudu ČR, připojením písmene s pomlčkou anebo navázáním podstatného jména, které má vystihovat obsah či funkci, nebylo dosaženo žádného potřebného odlišení, když součástí takového doménového jména zůstala znění ochranné známky. Všechny případy se však musí posuzovat subjektivně s ohledem na znění doménového jména a ochranné známky.

⁸⁰ Soudní dvůr Evropské unie k rozsudku C-63/97 Bayerische Motorenwerke AG (BMW) a BMW Netherlands BV v. Ronald Karel Deenik.

⁸¹ JANSÁ, Lukáš, Petr OTEVŘEL, Jirí ČERMÁK, Petr MALIŠ, Petr HOSTAŠ, Michal MATĚJKA a Ján MATEJKA. Internetové právo. Brno: Computer Press, 2016. ISBN 978-802-5146-644.

⁸² Srov. s rozhodnutími týkajícími se doménových jmen absolut-sexportal.cz, balonkypraha.cz a balonky-praha.cz.

U kombinovaných ochranných známek a po účinnosti novely zákona o ochranných známkách obrazových ochranných známek, je posouzení konfliktu založeno na tom, jak je tato známka vyjádřena z pohledu Vídeňského obrazového třídění, které dělí všechny obrazové prvky na třídy, oddíly a sekce⁸³. Důkazem může být zajímavý případ sporu z doménového jména czechteam.cz., kde bylo Rozhodčím soudem ČR vymezeno, že některé grafické vyobrazení kombinované ochranné známky není možné užít pro registraci doménového jména, a tedy došlo ze strany držitele domény czechteam.cz k porušení kombinované ochranné známky skládající se z textového prvku CZECH TEAM a zobrazení olympijských kruhů. Městský soud k takovému rozhodnutí nedošel a naopak mimo jiné tvrdí, že textový prvek kombinované ochranné známky je nedostatečně rozlišující označení, aby mohlo být vnímáno jako charakteristické pro vlastníka ochranné známky. S těmito a dalšími závěry se ale Vrchní soud v Praze neztotožnil a vrátil tuto věc zpět k Městskému soudu v Praze.

3. 3 Kolize doménového jména a označení právnické osoby

Označení právnické osoby, jakožto obchodní firma dle občanského zákoníku, patří k identifikačním znakům podnikatele v obchodním styku. Jedná se o název či jméno, pod kterým je podnikatel zapsán ve veřejném rejstříku. Obchodní firma je významově užším pojmem, než je jméno či označení podnikatele, neboť existence firmy je vázána na zápis v obchodním rejstříku. Podnikatel, který nemá obchodní firmu, právně jedná při svém podnikání pod vlastním jménem dle. Existuje několik podmínek, které ovládají institut označení právnické osoby dle § 132 občanského zákoníku. Jméno právnické osoby je její název, které obsahuje i označení právní formy. Dle ustanovení § 423 občanského zákoníku je zavedena zásada jediné firmy, kdy podnikatel nesmí mít víc obchodních firem a zároveň jméno právnické osoby nemůže být klamavé ani zaměnitelné s jinou obchodní firmou. Obchodní firma jako nehmotný statek je v určitých aspektech podobná ochranným označením z oblasti práv duševního vlastnictví a lze právo z obchodní firmy vnímat jako jedno z práv na označení⁸⁴. Ochrana práv k obchodní firmě náleží tomu, kdo ji po právu použil poprvé. Při neoprávněném užití názvu právnické osoby

⁸³ Více informací o třídících dostupné na stránkách Úřadu průmyslového vlastnictví ČR: <https://www.upv.cz/cs/publikace/tridniky/tridniky-ochranne-znamky.html>.

⁸⁴ POKORNÁ, J. a E. VEČERKOVÁ. *FIRMA V NOVÝCH PODMÍNKÁCH: 6. ročník mezinárodní konference pořádané Právnickou fakultou Masarykovy univerzity The sixth year of the international conference held by Masaryk University, Faculty of Law, Dny práva – 2012 – Days of Law.* Masarykova univerzita v Brně, 2013.

je možné se na třetí osobě domáhat zdržení se takového jednání a odstranění následků takového zásahu. Jedná se o podobnou ochranu, jako při ochraně proti nekalé soutěži.

K odlišení obchodní firmy nepostačí rozdílná právní forma podnikatele, jejíž uvedení je součástí firmy, ani zpravidla odlišení sídlem. Podobně tak je tomu v odlišování doménových jmen skládajících se z označení v subdoméně a z koncovky TLDs. Stejně jako koncovka, resp. doména nejvyšší úrovně, nemá žádnou rozlišovací způsobilost, tak ani označení právní formy zkratkou či plným výrazem není rozlišujícím prvkem obchodní firmy.

O neoprávněné užití názvu právnické osoby v souvislosti s ustanovením §135 občanského zákoníku se jedná v případě, kdy si třetí osoba zvolí jako svoji obchodní firmu označení zaměnitelné s názvem právnické osoby již existující, tedy neoprávněné užití významné rozlišovací složky názvu jiné právnické osoby. Dále je za neoprávněné užití považován i případ, kdy třetí osoba užívá název právnické osoby bez souvislosti k vlastnímu názvu a neoprávněně užívá přímo názvu právnické osoby k vlastním účelům podnikání. Při posuzování neoprávněného užití názvu se nehledí na to, zda se třetí osoba obohatila či vznikla škoda právnické osobě, neboť již samotným užitím (ne užíváním) došlo k neoprávněnému jednání za předpokladu, že neexistovala mezi stranami dohoda o oprávnění užívat název.

Nejznámější je rozhodnutí týkající se kolize mezi doménovým jménem a názvem právnické osoby ve věci ceskapojistovna.cz, kdy došlo k neoprávněné registraci všeobecně známé obchodní firmy třetí osobou. Touto registrací bylo ovlivněno jednání uživatelů internetu při hledání nabídky pojišťovacích služeb České pojišťovny a.s. Stejně jako u kolizí ochranných známek, tak i u kolizí názvů právnických osob a doménových jmen je nutné posuzovat především časové hledisko, kdy bylo užito názvu právnické osoby a kdy proběhla registrace doménového jména shodného či zaměnitelného označení. Držitel doménového jména je oprávněným držitelem práv k doménovému jménu, pokud je založeno před zápisem názvu právnické osoby do obchodního rejstříku za předpokladu, že držitel doménové jméno neuvádá v rozporu s dobrou vírou a v rozporu se soutěžním právem. Případ, kdy je doménové jméno registrováno těsně před okamžikem, než je zapsána obchodní firma a prokáže se, že držitel doménového jména shodného či zaměnitelného s obchodní firmou věděl o úmyslu zápisu názvu právnické osoby, je považován za jednání ve zlé víře. Pravidlo přednosti dříve registrovaného

doménového jména před zapsáním obchodní firmy (i ochranné známky) neplatí absolutně.⁸⁵

3. 4 Kolize doménového jména a jména fyzické osoby

Ochrana jména patří mezi základní lidská práva, které je v českém právním řádu garantováno každé fyzické osobě bez rozdílu v článku 10 Listiny základních práv a svobod. Občanský zákoník rozšiřuje ve svých ustanoveních § 77 a násl. ochranu osobního jména a příjmení, rodného příjmení i na ochranu pseudonymu, pokud vejde ve veřejnou známost. Časté případy kolize doménového jména se jménem fyzické osoby se týkají především veřejně známých osobností, čímž držitel doménového jména zneužívá právě celospolečenské známosti a věhlasu dané osoby. Práva na ochranu jména a pověsti určité osoby lze uplatňovat i po smrti a domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek ze strany blízkých osob dle § 82 občanského zákoníku. Právo domáhat se ochrany osobnostních práv není časově omezeno, stejně jako není podstatné, zda k neoprávněnému zásahu do práv jména osoby došlo za života či po smrti této osoby. Typickými příklady kolize doménového jména s právem na jméno fyzické osoby je v českém právním prostředí rozhodnutí ve věci doménového jména dagmarhavlova.cz a vaclavhavel.eu.⁸⁶

3. 5 Kolize doménového jména s ochranou před nekalosoutěžním jednáním

Nekalá soutěž je v českém právním řádu zakotvena jako zakázané jednání v § 2976 odst. 1 občanského zákoníku, a to generální klauzulí. Nekalá soutěž je jednání v hospodářském styku, kterým se osoba dostává do rozporu s dobrými mravy soutěže, především jednáním způsobilým přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům. Dopustit se nekalé soutěže mohou právnické a fyzické osoby (podnikající i nepodnikající) v rámci hospodářské soutěže. Za rozhodující faktor, zda osoba je nebo není účastníkem hospodářské soutěže, se posuzuje subjektivně podle jejího jednání. Dále se hodnotí, zda jednání osoby v hospodářské soutěži je zároveň v rozporu s dobrými mravy hospodářské soutěže. Dle usnesení Nejvyššího soudu⁸⁷ k účastníkům hospodářské soutěže přináležejí všichni, kteří jsou přímo i

⁸⁵ Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. Zn. 3 Cmo 318/2006 ve věci doménového jména tpa.cz.

⁸⁶ Rozsudek okresního soudu v České Lípě ve věci dagmarhavlova.cz z roku 2003, Rozhodnutí Rozhodčího soudu ČR ze dne 6.12.2013 CAC 06573.

⁸⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 3. 2006, sp. Zn. 19 Cm 251/2001.

nepřímo součástí hospodářské činnosti a oborů navázaných včetně nepodnikatelů. Z toho důvodu v již zmíněném doménovém sporu ceskapojistovna.cz byl neoprávněný držitel jako fyzická osoba nepodnikající v pojišťovnictví uznán za soutěžitele, který si v rozporu s dobrými mravy registroval předmětnou doménu. Občanský zákoník v ustanovení § 2976 odst. 2 podává demonstrativní výčet uznaných nekalosoutěžní jednání, načež pro doménová jména jsou uplatnitelná především klamavá reklama, klamavé označení zboží nebo služeb, vyvolání nebezpečí záměny, parazitování na pověsti závodů, výrobků nebo služeb jiného soutěžitele, zlehčování, srovnávací reklama. Právě obecné vymezení generální klauzule garantuje, že i neuvedené formy nekalé soutěže budou naplňovat znaky nekalé soutěže, a tím je možno zabezpečit férovou hospodářskou soutěž i v oblasti doménových jmen. U sporů týkajících se doménových jmen se ve většině případů jedná o několik skutkových podstat nekalé soutěže, právě i s ohledem na generální klauzuli. U kolizí doménových jmen s ochranou práv před nekalosoutěžním jednáním je za nekalosoutěžní jednání považována již samotná registrace doménového jména zaměnitelného s chráněným označením jiné osoby, kterým se držitel domény snaží parazitovat na pověsti, vyvolat nebezpečí záměny či klamat označením služby nebo výrobku spotřebitele. O nekalou soutěž jde i v případě, kdy jsou prezentovány na webových stránkách umístěných na doménovém jméně konkurenční výrobky a služby, čímž může kromě jiného dojít ke klamavé reklamě. Za nekalou soutěž se dá také označit registrování doménového jména shodného s chráněným označením, kde se na umístěných webových stránkách nebude vyskytovat žádná prezentace nebo naopak se tam bude vyskytovat prezentace s nulovým obsahem (v extrémním případě s prezentací o nefunkčnosti webové stránky), popřípadě bude registrováno doménové jméno za účelem určité formy domain parkingu⁸⁸. Takové jednání by se dalo zařadit k formě nekalé soutěže zlehčování. Obsahem prezentace mohou být i informace, které jsou jednoznačně posuzované jako nekalosoutěžní, a to způsobem využití odkazování na další vlastní webové stránky držitele domény.

Ve výše uvedených kapitolách došlo k vymezení několika právních institutů, se kterými doménová jména bývají nejčastěji v kolizi. Mimo tyto instituty existují kolize doménových jmen s ochranou názvů veřejnoprávních organizací,

⁸⁸ Doménové jméno je registrováno bez toho, aby na něm byly prezentovány webové stránky nebo využíváné nějaké služby (email) a v nedobré víře drží doménové jméno před registrací ze strany vlastníka chráněného označení.

s označením původu či zeměpisnými označeními, ochranou autorských práv a i dalších nezapsaných označení, jako je např. zvláštní označení restaurací, zábavních podniků, sportovních center apod. Tato nezapsaná označení nejsou chráněna skrze obchodní firmu a (zpravidla) ani skrze ochranu názvu právnické osoby podle § 135, ledaže je zvláštní označení s obchodní firmou nebo s názvem právnické osoby totožné. Ochranu proti neoprávněnému zásahu do práva ke zvláštnímu označení však i nadále upravuje právo proti nekalé soutěži, neboť lze poměrně lehce aplikovat ustanovení generální klauzule.

Množinu všech výše zmíněných právních institutů a dalších institutů, které se mohou dostat do kolize s doménovými jmény, jsou pro účely této práce a následujících kapitol shrnula pod jediný pojem *chráněné označení*. Termín chráněné označení je používán i v rámci alternativního řešení sporů jako množina, která obsahuje právem chráněné označení, zejména zapsaná ochranná známka, označení původu, zeměpisné označení, název chráněné odrůdy rostlin, nezapsané označení, obchodní firma, název, včetně názvu veřejnoprávních korporací, států či mezinárodních organizací, označení obchodního závodu či provozovny, jméno či chráněný pseudonym nebo všeobecně známá přezdívka fyzické osoby nebo název chráněného literárního či uměleckého díla či označení literárních postav.

3. 6 Posuzování nedostatku podmínek k držení domény

V případě posuzování sporů doménových jmen s dalšími právy třetích osob se kromě objektivní stránky jednání, kdy se posuzuje dostatek či nedostatek práva držet doménu, posuzuje také subjektivní stránka jednání držitele doménového jména. Jako subjektivní stránky jednání držitele se posuzuje jeho legitimní zájem a dostatek dobré víry.

Nedostatek práva držet doménu a nedostatek legitimního zájmu se prokazuje držiteli sporného doménového jména především doložením skutečností, že není vlastníkem žádného zapsaného či nezapsaného chráněného označení, a ani sám vlastník chráněného označení neposkytl držiteli doménového jména souhlas k užívání chráněného označení pro podnikatelskou či jinou činnost. Neexistuje smluvní vztah mezi vlastníkem chráněného označení a držitelem domény, který by autorizoval držitele domény v distributorské činnosti nebo k obstarávání činnosti pro vlastníka chráněného označení. Nedostatek práva k držení sporné domény je potvrzen i tím, že mezi stranami neexistuje žádné jiné obchodní či personální propojení. Tento nedostatek je potvrzen i zjištěním, že držitel domény není obecně

znám pod označením užitým v jeho registrovaném doménovém jméně. Nedostatek legitimního zájmu je závislý také na skutečnosti, že existuje právo přednosti vlastníka k chráněnému označení, a často nemá vliv ani skutečnost, kde dané chráněné označení bylo registrováno a zapsáno.

Dobrá víra se zkoumá především jako subjektivní stránka jednání držitele sporné domény. O dobrou víru se nejedná, pokud držitel doménového jména nemá žádný právní nárok ani zájem na tom držet a jinak dál sám hospodářsky využívat takové doménové jméno. I v případě pouhého držení doménového jména se za určitých okolností jedná o jednání proti dobré víře. Již v této práci zmíněný *domain parking* tedy může být v určitých situacích posuzován jako záměrná blokáce domény před podnikatelskými aktivitami vlastníka chráněného označení. Jednání v rozporu s dobrou vírou je také v případě, kdy držitel měl, má nebo musí vědět o existenci chráněného označení a navíc se např. jedná se o podnikatele působícího ve stejné oblasti a i přesto si registroval spornou doménu. Toto jednání je mimo jiné v rozporu právě s bodem 21 Pravidel registrace. Pokud se prokáže, že doménové jméno bylo držitelem registrováno za účelem blokování proti registraci vlastníkem chráněného označení či za účelem narušení obchodní činnosti vlastníka chráněného označení, a to např. prostřednictvím chráněného označení přilákat na spornou doménu více uživatelů internetu, jedná se také o jednání ve zlé víře. Ekonomický prospěch držitele sporného doménového jména lze taktéž spatřovat v umístění automaticky generovaných reklam na webových stránkách dostupných na sporném doménovém jménu, popřípadě i umístěním odkazu, který uživatele internetu přesměrovává na např. jinou internetovou stránku držitele sporné domény. Chráněného označení nesmí být užito v případě, kdy je způsobilé vytvořit mylnou představu o obchodním spojení mezi držitelem domény a vlastníkem chráněného označení. Této mylné představě o obchodním propojení se nelze zbavit pouhým vyvěšením informace či údaje v prezentaci na webových stránkách, že se nejedná o oficiální webové stránky vlastníka ochranných známek či údaje o provozovateli webových stránek, neboť takovéto zveřejnění není schopně mylný dojem vyloučit. Mimo jiné se za rozpor s dobrou vírou považuje jednání, kdy držitel sporné domény vyzývá či požaduje po vlastníku chráněného označení zaplacení za převod domény takovou protihodnotu v částce, která výrazně převyšuje cenu domény, výši odůvodněných nákladů na registraci domény a udržování doménového jména. Pravidla pro řešení sporů z .eu poměrně podrobně obsahují popis případů, kdy se

jedná o jednání v rozporu s dobrou vírou v bodu 11 písm. d)⁸⁹ v porovnání s úzkým vymezením jednání v rozporu s dobrou vírou dle Pravidel ADR či procesních pravidel UDRP, o kterých bude pojednáno v kapitole 4.2 a 4.3 této práce.

3. 7 Řešení sporů z doménových jmen

V České Republice jsou všechny typy sporů projednávány a rozhodovány nezávislými soudy, což garantuje ústavní pořádek České republiky, resp. Listina základních práv a svobod. Řešení kolizí doménových jmen se všemi výše zmíněnými chráněnými označeními jsou v pravomoci soudů dle § 7 o. s. ř., který stanoví, že soudy projednávají spory a jiné právní věci vyplývající z poměrů soukromého práva, pokud tuto pravomoc zákon nesvěřuje jinému orgánu. V určitých případech existuje možnost řešit tyto kolize i cestou mimosoudní. Jak bylo zmíněno výše, důvodem pro vznik sporů z doménových jmen je vždy konflikt doménového jména s určitým chráněným označením. Dle ustanovení § 9 odst. 2 písm. g) až i) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) je k projednávání a rozhodování věcně příslušný krajský soud v případech, kdy se jedná o střet doménového jména s právy duševního vlastnictví, s právy porušovanými či ohroženými nekalým soutěžním jednáním a omezováním soutěže a s právy týkajícími se ochrany názvu a pověsti právnické osoby. Mimo jiné dle § 39 zákona č. 6/2002 Sb., zákon o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“) a v souladu se zákonem č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (dále jen „zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví“) je zde specifikovaná věcná i místní příslušnost ve věcech průmyslového vlastnictví. V případě kolize doménových jmen a práv duševního vlastnictví, tedy např. ochranných známek, je jako soud prvního stupně příslušný Městský soud v Praze, což je v souladu i s ustanovením § 6 odst. 1 zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví. Dle § 6 odst. 2 tento soud jedná a rozhoduje ve specializovaných senátech složených z předsedy a dvou soudců. Kolize doménových jmen se jménem fyzické osoby bude veden u okresního soudu, neboť není v taxativním výčtu § 9 odst. 2 o. s. ř.

⁸⁹ ADR Rules - applicable for proceedings where the complaint is submitted on or after 19 October 201. *Arbitration Center for .EU Disputes* [online]. https://eu.adr.eu/adr/adr_rules/index.php [cit. 2020-04-15].

Jak již bylo nastíněno výše, spousta sporů z doménových jmen jsou vícečetné kolize práv, např. týká se porušení práv ochranné známky a zároveň porušení práv nekalosoutěžním jednáním. V případech, kdy dochází v souvislosti s doménovým jménem k domáhání ochrany proti porušování práv k ochranné známce a zároveň k domáhání ochrany proti nekalosoutěžnímu jednání, je příslušný Městský soud v Praze. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí⁹⁰ mimo jiné potvrdil, že v případě rozhodování soudu o dvou nárocích z různých právních titulů (porušení práva vlastníka ochranné známky a nekalosoutěžní jednání) je věcně i místně příslušným soudem Městský soud v Praze, přestože jednotlivě, jak je výše zmíněno, k věci z ochranné známky je věcně příslušný Městský soud v Praze podle zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a k věci z nekalé soutěže věcně příslušným krajský soud podle o. s. ř. Je očividné, že k oběma věcem je věcně příslušný soud téhož stupně. Z tohoto důvodu je případné rozdělení, konkrétněji vyloučení jedné věci a jejím postoupením jinému soudu téhož stupně v rozporu s hospodárností řízení dle § 112 odst. 1 o. s. ř. a v souladu s ustanovením § 89 o. s. ř.

Kromě klasického soudního řízení je možné spory z doménových jmen řešit mimosoudně. A to jak v rámci rozhodčího řízení, tak i tzv. alternativním řešením sporů z doménových jmen (dále jen zkratkou „ADR“). Rozhodčí řízení podle zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů (dále jen zákon o rozhodčím soudu) v souvislosti se spory o doménová jména se v současnosti vede mezi držitelem doménového jména a sdružením CZ.NIC. Do roku 2015 bylo takto možné vést i spory doménových jmen s právy třetích osob, ale na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu došlo k významné změně. Do té doby existovala v Pravidlech registrace a Pravidlech ADR tzv. rozhodčí veřejné nabídky, na jejímž základě mohla vést spor před Rozhodčím soudem proti držiteli jména domény třetí osoba, která napadla jakékoliv jméno domény daného držitele v doméně .cz. Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí⁹¹ zpochybnil možnost uzavřít rozhodčí smlouvu na základě veřejné rozhodčí nabídky a pokračovat v řešení sporu o doménové jméno v rozhodčím řízení u Rozhodčího soudu ČR. Od roku 2015 začala platit nová Pravidla registrace spolu s novými Pravidly ADR, která zavedla nový systém alternativního řešení sporu. Dle nových

⁹⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 23 Cdo 2095/2009 týkající se doménového jména mimi-bazar.cz.

⁹¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 3895/2011.

pravidel již není možné projednávat spory o doménová jména v rozhodčím řízení před Rozhodčím soudem ČR a držitel domény se smluvně zavazuje při registraci doménového jména podřídit řešení sporu dle Pravidel ADR, pokud je takový způsob řešení zvolen navrhovatelem. Na konci roku 2015 bylo mezi Rozhodčím soudem ČR a CZ. NIC uzavřeno memorandum⁹², že Rozhodčí soud se stává správcem sporů z doménových jmen v rámci alternativního řešení sporu při Rozhodčím centru pro spory o domény .cz . Správce domén CZ.NIC nevystupuje jako strana doménového sporu, je pouze povinen na základě rozhodnutí obecného soudu, rozhodčího nálezu, anebo rozhodnutí experta či expertů v rámci alternativního řešení sporů vykonat rozhodnutí při doložení originálu takového rozhodnutí.

4. Alternativní řešení sporů o doménová jména

Spory týkající se doménových jmen, ve kterých se jedná o vznik, registraci a užívání domén a o porušování práv třetích osob samotnou existencí či užíváním doménového jména, lze řešit na úrovni obecných soudů, rozhodčího soudu, ale také alternativním řešením sporů. Pro doménové spory vznikl speciální systém ADR, který funguje v různých mutacích pro všechny typy domén nejvyšší úrovně.

4. 1 Alternativní řešení sporů obecně

Alternativní řešení sporů (anglicky *Alternative Dispute Resolution*, zkratkou ADR) se v mnoha publikacích překládá jako mimosoudní řešení sporů. Alternativní řešení sporů je definováno jako tzv. náhradní způsob řešení sporů založený na používání jiných prostředků, než kterých je používáno pro postup vedení soudního řízení před soudy. Tento nový postup vedení řízení vznikl v souvislosti s hledáním efektivnějšího způsobu, než je samotné soudní řízení, neboť s globálním nárůstem podnikatelů a nových specifických oborů exponenciálně narostla poptávka po efektivnějším řešení různých vzniklých konfliktů a záležitostí. Z těchto důvodů je využíván pro mezinárodní spory, které svým charakterem jsou komplikované procesně řešit v soudních řízeních na úrovni různých národních právních řádů a kolizních norem. ADR proto představuje překlenutí pevně stanoveného postupu v soudních řízeních garantované státem, a tedy výrazný posun k mnohem časově a ekonomicky efektivnějšímu způsobu řešení sporů. Pominutí určitých zavedených

⁹² *Memorandum uzavřené mezi Rozhodčím soudem ČR a CZ. NIC* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/RS_Memorandum_26022015.pdf.

postupů vede racionálně k typickému zjednodušení procesů v rámci alternativního řízení a překonáním rigidity a přílišné formálnosti lze dospět k mnohem přesnějším, specializovanějším aplikovatelným rozhodnutím. Na druhou stranu jsou zachovány určité zásady a principy, které prostupují obě dvě možnosti řešení sporů, což bude rozvedeno v následující kapitole.

Pojem alternativní řešení sporů (dále v této kapitole označováno jako „ADR“) je pojmem poměrně širokým. Existuje tedy poměrně velké množství typů ADR. V českém právním prostředí se lze setkat s negociací a její formou tzv. negociační facilitace, které se řídí zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Dále se k ADR řadí mediace, upravená samostatným zákonem č. 202/2012 Sb., o mediaci a zákonem č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě a též rozhodčí řízení, jehož prameny tvoří mimo národní právní úpravu zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů také ratifikovaná Úmluva o uznávání a výkonu cizích rozhodčích nálezů jako vyhláška č. 74/1959 Sb., a Evropská úmluva o obchodní arbitráži jako vyhláška č. 176/1964 Sb.⁹³ Kromě jiného literatura zmiňuje další druhy alternativního řešení sporu jako konciliace, renegociace, expertiza jakožto nezávislý posudek a *mini-trial* (mini tribunál).⁹⁴ Obecně se v ADR odráží souhrn základních technik a prvků vedoucích k vypořádání se s konfliktem protistran, a to pomocí tzv. *private judges*, kteří tvoří podstatu vedení arbitráží (rozhodčích řízení), mediátorů jako nezávislých osob pomáhajících ve sporu řešit protistranám jejich konflikt pomocí vzájemného vyjednávání a pomocí tzv. třetích stran doporučujících názor či řešení sporu na základě zjištěných informací v dané záležitosti.⁹⁵

Jak již bylo zmíněno výše, právě samotná globalizace a vytvoření kyberprostoru, rychlý rozvoj společnosti podněcený rychle se vyvíjejícími informačními a komunikačními technologiemi podpořila vznik nových alternativních metod při řešení konfliktů. Samotné využívání moderních technologií v běžné komunikaci, jako je e-mail, video či audio komunikace,

⁹³ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Civilní právo procesní*. 2., aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. s. 427 a násl.

⁹⁴ Srov. WINTEROVÁ, A. a kol. *Civilní právo procesní*. 6. vydání. Praha: Linde, 2011, s. 711, PILCH, D. *Alternativní způsoby řešení sporů v mezinárodním obchodním styku*. Bulletin advokacie, 2001, č. 6 - 7, s. 63 a násl., ROZEHNALOVÁ, N. *Alternativní způsoby řešení sporů*. Obecně. Původní nebo upravené texty pro ASPI, 2002, č. 5.

⁹⁵ ADLER, Peter S. "The Future of Alternative Dispute Resolution: Reflections on ADR as a Social Movement." *The Possibility of Popular Justice: A Case Study of Community Mediation in the United States*, edited by Sally Engle Merry and Neal Milner, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1993, pp. 67–88. JSTOR.

chatování skrze sociální sítě na internetu, vede k proměně procesů i v ADR a k vytvoření nových dostupnějších alternativ ADR. Jednu z těchto nových alternativ představuje tzv. online alternativní řešení sporů (anglicky „*Online Dispute Resolution*“, zkratkou „ODR“). Jak je zřejmé ze samotného názvu, spor je veden prostřednictvím komunikačních prostředků na internetu a často právě pro spory vznikající v prostředí internetu. V českém prostředí se ODR využívá kromě řešení sporů z doménových jmen také k řešení sporů z *e-commerce* v rámci ochrany práv spotřebitelů⁹⁶. ODR ještě více modifikuje ADR, a to zejména zrychlováním procesu a snižováním nákladů řízení (nejen na samotný proces, ale také odstranění nákladů vynaložené na cestování apod.), popřípadě rozvíjí nové formy ADR (př. automatické softwarové vyjednávání). ODR obecně vymezuje nový kyberprostor pro řešení sporů a přenáší řešení sporu z fyzického prostoru do prostoru virtuálního.⁹⁷ Česká republika patří dle oficiálních informací Rozhodčího soudu ČR mezi první, co poskytuje online řešení sporů z doménových jmen. Řešení sporů o doménová jména se řadí k typu ODR nazvaný nezávazné online rozhodčí řízení, navíc typické svým samovykonatelným rozhodnutím prováděnými správci či registrátory domén.⁹⁸ Různé formy ADR obecně nenahrazují soudní proces, jde o alternativu civilního procesu při řešení majetkových vztahů nejen s mezinárodním prvkem. V případě nespokojenosti stran sporu s průběhem či výsledkem ADR pak pro většinu forem ADR (i ODR) zůstává stranám zaručeno právo obrátit se na soud. Rozlišují se tedy závazná a nezávazná alternativní řešení sporů, a dle toho buď existuje či neexistuje pro strany překážka *res iudicata*.

4. 2 Alternativní řešení sporů týkající se doménových jmen

Prvním podnětem k zavedení nového způsobu ADR u doménových jmen bylo zvyšující se množství registrovaných doménových jmen, a tím i zvyšující se počet případů kolizí práv třetích osob s doménovými jmény. Zájem o registraci domén exponenciálně vzrostl celosvětově, a tím vznikl problém s přeshraničním řešením konfliktů v počátečních fázích vznikajících převážně z kolize ochranné

⁹⁶ Evropská platforma online řešení spotřebitelských sporů dostupná na stránkách Evropské komise: <https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/index.cfm?event=main.home2.show&lng=CS>.

⁹⁷ Asset Negotiation and Trade-Off Support within a Multi-Agent Environment Brooke Abrahams John Zeleznikow, Victoria University School of Information Systems, Melbourne, Article HuCom '08 Proceedings of the 1st International Working Conference on Human Factors and Computational Models in Negotiation, 2008. s. 4-10.

⁹⁸ LOUTOCKÝ, Pavel. Slabiny a silné stránky on-line rozhodčího řízení se zaměřením na B2B transakce. *Revue pro právo a technologie*. 2012, 2012(6), s. 76-111.

známky a doménového jména. Tento problém byl prezentován již na konci 90. let minulého století ze strany americké vládní agentury⁹⁹ v dokumentu známém jako Green Paper z důvodů potřeby zamezit zvyšující se nárůst cybersquattingu. V návaznosti na proces projednávání komentářů k dokumentu Green Paper, vznikl oficiální vládní prohlášený známé jako dokument White Paper¹⁰⁰, kde bylo mimo jiné požadováno založení zvláštní soudní entity specializující na řešení konfliktů týkajících se doménových jmen. White Paper stanovil základní principy, doporučení a pravidla týkající se doménových jmen, které se odrazily ve stanovách organizace ICANN. K přijetí první úpravy pravidel alternativního řešení sporů o domény gTLDs došlo v roce 1999 po debatě v rámci internetové komunity vedoucí ke celospolečenskému konsenzu a oficiálním potvrzením ze stran WIPO a ICANN, nazývané jako Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (dále v textu označené zkratkou „UDRP“). ICANN ustanovil WIPO Arbitration and Mediation Center jako prvního poskytovatele (správce) řešení doménových sporů na základě systému UDRP. Počet poskytovatelů pro řešení sporů o domény gTLDs uznaných organizací ICANN se od roku 1999 rozrostl o další čtyři, a to o Arabic Center of Domain Name Dispute Resolution, Asian Domain Name Dispute Resolution Centre, The Czech Arbitration Court Arbitration Center for Internet Disputes a National Arbitration Forum.¹⁰¹ I tyto poskytovatelé postupují dle pravidel, které jsou zakotveny v UDRP.¹⁰² Zhruba po deseti letech od zavedení UDRP je ze strany WIPO Arbitration and Mediation Center navržena modernizace ADR založená na elektronické komunikaci a předkládání dokumentů v elektronické podobě. K této elektronizaci přispělo též zavedení e-mailové adresy jako povinného funkčního kontaktního a technického údaje uváděného při registraci doménového jména. Od roku 2010 byly pravidla UDRP novelizovány a UDRP se stalo plně svým charakterem elektronickým řízením alternativního řešení sporů.¹⁰³

⁹⁹ Vládní agentura Ministerstva obchodu Spojených států amerických - National Telecommunications and Information Administration (NTIA).

¹⁰⁰ USA. *Statement of Policy on the Management of Internet Names and Addresses: National Telecommunications and Information Administration*. In: . UNITED STATES DEPARTMENT OF COMMERCE, 1998. Dostupné také z: <https://www.ntia.doc.gov/federal-register-notice/1998/statement-policy-management-internet-names-and-addresses> .

¹⁰¹ Seznam poskytovatelů pro řešení sporů v rámci UDRP lze nalézt na oficiálních stránkách organizace ICANN, viz <https://www.icann.org/resources/pages/providers-6d-2012-02-25-en>.

¹⁰² LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 116.

¹⁰³ BETTINGER, T., WADDEL A., *Domain name law and practice : an international handbook*. 2. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2015. s. 1270.

UDRP se řídí úpravou v dokumentu UDRP Policy, tzv. hmotněprávní úpravou, která zakládá právní rámec řešení sporů vznikajících z údajného zneužití registrace doménového jména v doméně gTLDs. Jedná se o jeden z mechanismů ochrany práv duševního vlastnictví v systému DNS poskytovaný organizací ICANN. Tyto dokumenty tvoří součást každé smluvní dohody o registraci doménového jména u akreditovaných registrátorů většiny domén gTLDs¹⁰⁴ a také u některých dalších ccTLDs¹⁰⁵. Žadatel o doménové jméno v doméně gTLDs a vybraných ccTLDs souhlasí s podmínkami UDRP ve chvíli, kdy je uzavřena smlouva mezi ním a registrátorem, respektive ICANN, a tím se dobrovolně podřizují stanoveným podmínkám UDRP v případě konfliktu doménového jména na základě zásady *vigilantibus iura*.¹⁰⁶ UDRP se ale ze své podstaty nepoužívá na řešení sporů vzniklých na určitých gTLDs, a to .arpa, .gov, .mil, a .edu. Pro tyto domény existují samostatná vnitřní pravidla řešení sporů stanovená jinými autoritami.¹⁰⁷ Procesněprávní úprava UDRP je zakotvena v dokumentu UDRP Rules, kde se nacházejí procedurální pravidla a požadavky na vedení sporů z doménových jmen. Poskytovatelé řešení sporů, jež byli uvedeni výše, jsou vázáni právě těmito pravidly UDRP, která mohou být navíc rozšířena vlastními doplňujícími pravidly (tzv. *supplemental rules*) daného poskytovatele řešení sporů.¹⁰⁸ Zároveň z UDRP Rules vychází i ostatní pravidla řešení sporů registrovaných doménových jmen, např. v několika desítkách ccTLD (např. v doméně .cz, .eu aj.).

Dle článku 4 UDRP Policy jsou spory o gTLDs řešeny v případě, když doménové jméno je totožné nebo zaměnitelné s ochrannou známkou nebo jiným označením (v ustanovení tohoto paragrafu je uveden termín *service mark*, což by se dalo přeložit jako označení služeb), ke kterým má návrhové práva, samotný držitel domény nemá ke znění domény žádné právo ani legitimní důvod či oprávněný zájem a doména byla zaregistrována nebo je užívána ve zlé

¹⁰⁴ *Descriptions and Contact Information for ICANN-Accredited Registrars* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.icann.org/registrar-reports/accreditation-qualified-list.html>.

¹⁰⁵ Seznam akreditovaných registrátorů ccTLDs *Domain Name Dispute Resolution Service for Country Code Top Level Domains (ccTLDs)* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.wipo.int/amc/en/domains/ccTLD/>, popř. BETTINGER, T., WADDEL A., *Domain name law and practice : an international handbook*. 2. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2015. s. 1273 – 1275.

¹⁰⁶ Informace o UDRP dostupné na: <https://www.wipo.int/amc/en/domains/guide/#a1>.

¹⁰⁷ BETTINGER, T., WADDEL A., *Domain name law and practice : an international handbook*. 2. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2015. s. 1273.

¹⁰⁸ LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 129.

víře. Všechny tyto podmínky musí být při zahájení sporu kumulativně splněny a dokázány v tvrzení navrhovatele. Polčák ve své knize¹⁰⁹ poukazuje na fakt, že v alternativním řešení sporů z domény .eu lze řešit širší okruh záležitostí než v řízení podle UDRP, neboť úprava poskytuje ochranu ochranným známkám, zeměpisným označením, označení původu, nezapsaným ochranným známkám, obchodním názvům a firmám, rodinným jménům a názvům chráněných literárních děl než v případě UDRP, kdy je poskytovaná ochrana jen ochranným známkám. Navíc poukazuje na to, že v případě řešení sporů o doménu .eu stačí naplnění pouze jedné z podmínek. S první částí Polčákova závěru bych si dovolila nesouhlasit, neboť dle paragrafu 4 UDRP Policy je ochrana poskytována také tzv. service mark¹¹⁰, která je dle Sbírký zákonů Spojených států amerických definována jako slovo, jméno, název, symbol či jejich kombinace užívané osobou v obchodním styku k rozlišení od služeb jiných osob. Je zřejmé, že je poskytovaná ochrana i neregistrovaným a nezapsaným ochranným známkám, obchodním názvům a firmám, rodinným jménům, a tím není okruh záležitostí o tolik širší při řešení sporu v doméně .eu než okruh záležitostí podle UDRP. Nutné je však přiznat, že kumulativní splnění podmínek omezuje aplikovatelnost UDRP na mnohé případy kolizí práv, a tím je závěr Polčáka potvrzen. V případě českých Pravidel ADR z domén .cz není, podobně jako u domény .eu, nutné splnit kumulativně všechny podmínky. Systém UDRP posloužil pouze jako inspirace pro vytvoření pravidel alternativního řešení sporů z doménových jmen ostatních TLDs, protože ustanovení pravidel týkající se národní domény .cz je obsahově bližší ustanovením o doméně .eu.

Zlá víra v rámci UDRP se má za prokázanou tak, že dle všech okolností držitel zaregistroval či získal doménu především za účelem prodeje, pronájmu nebo jiného převodu na vlastníka ochranné známky nebo na osobu soutěžitele a to za úplatu, tedy za cenu přesahující výdaje spojené s doménou, nebo že důvodem registrací domény bylo zabránění vlastníku chráněného označení promítnout a registrovat jeho chráněné označení do doménového jména, nebo bylo v úmyslu držitele domény narušit obchodní aktivity osoby, která je v postavení soutěžitele k

¹⁰⁹ POLČÁK, Radim. *Právo informačních technologií*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. s. 296.

¹¹⁰ USA. *15 U.S. Code § 1127. Construction and definitions; intent of chapter*. Dostupné také z: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/15/1127> je dle Sbírký zákonů Spojených států Amerických dostupná na: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/15/1127> termín „service mark“ je definován „any word, name, symbol, or device, or any combination thereof used by a person, or which a person has a bona fide intention to use in commerce, ..., to identify and distinguish the services of one person, including a unique service, from the services of others and to indicate the source of the services, even if that source is unknown.“

držitelé sporné domény nebo se držitel domény úmyslně pomocí názvu domény pokusil za účelem obchodního zisku záměrně přilákat uživatele internetu a to na základě vytvoření pravděpodobnosti záměny mezi držitelem domény a vlastníkem určitého chráněného označení. Na druhou stranu existují zakotvené způsoby pro držitele domény, jak vůči navrhovateli prokázat svá práva či legitimní zájem ke sporné doméně v paragrafu 4 písm. c). Práva držitele sporné domény lze prokázat nekomerčním či poctivým užíváním domény bez úmyslu získání prospěchu ze zavádějícího přeměrovávání spotřebitelů na své stránky a bez úmyslu poškozování chráněného označení, nebo je držitel domény jednoduše obecně znám pod názvem této sporné domény nebo držitel označení užitý v názvu domény užil či plánoval užít v rámci svého podnikání před samotným zahájením doménového sporu navrhovatelem.

4. 3 Alternativní řešení sporů ve věci doménových jmen v ČR

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR (zkráceně „Rozhodčí soud ČR“) je od roku 2004 sudištěm pro spory o doménová jména .cz. Terminologie názvu sudiště pro spory o doménová jména v doméně .cz není jednotná, protože se můžeme setkat s názvy Rozhodovací centrum pro spory z domény .cz (uvedený na oficiálních webových stránkách v záhlaví) či Správce sporu (definovaný v Pravidlech ADR nebo v Řádu pro řešení sporů o domény .cz). Kromě domény .cz, Rozhodčí soud ČR rozhoduje spory o doménová jména v národní úrovni .eu. Navíc se tento soud stal také sudištěm sporů z gTLDs a domén .co.nl, .co.no and .sx, které se řídí Pravidly UDRP. Rozhodčí soud ČR je tedy vedle WIPO Arbitration Center jedním z pověřených poskytovatelů pro řešení doménových sporů dle UDRP pověřený organizací ICANN.¹¹¹

Jak bylo popsáno výše, bylo uzavřeno memorandum mezi sdružením CZ.NIC a Rozhodčím soudem ČR, a tím byl ustanoven Rozhodčí soud ČR ustanoven jako správce pro řešení sporů týkajících se doménových jmen .cz, které budou řešeny alternativním řešením sporů mimo rozhodčí řízení. ADR se ve věci doménových jmen .cz tím přiblížilo řešení sporů dle UDRP. V souvislosti s tímto memorandumem se Rozhodčí soud ČR (dále bude v kontextu sporů doménových jmen v úrovni .cz označován jako „správce sporů“) zavázal k vydání Řádu pro řešení sporů o domény .cz platný od 1. 3. 2015 (dále jen „Řád“), který spolu s Pravidly

¹¹¹ LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 116.

ADR a Pravidly registrace tvoří pravidla a postupy pro řešení sporů z doménových jmen.

Alternativní řešení sporů týkající se doménových jmen v národní úrovni domény .cz. se užíje vždy na spory mezi držitelem doménového jména a třetí osobou dle Pravidel ADR. Držitel doménového jména je fyzická či právnická osoba, která na základě zdárné registrace doménového jména u národního správce registru domén CZ.NIC přes registrátora nabývá postavení držitele práv k doménovému jménu. Držiteli tak vznikají práva a povinnosti k doménovému jménu, má právo doménové jméno jak užívat, tak s ním nakládat. O alternativní řešení sporů tedy nepůjde v případě řešení konfliktu mezi držitelem doménového jména a samotným sdružením CZ.NIC. V těchto případech je kromě pravomoci obecných soudů dána taktéž pravomoc Rozhodčímu soudu ČR. Dle bodu 23.1 Pravidel registrace, pokud nedojde k vyřešení sporu o registrovanou doménu v úrovni .cz. mezi sdružením CZ.NIC a držitelem domény, musí CZ.NIC přijmout návrh podaný držitelem domény na zahájení řízení u Rozhodčího soudu. V tomto bodě je navíc ustanovena podmínka, že CZ.NIC bude pravomoc tohoto rozhodčího soudu akceptovat za předpokladu, že rozhodčí řízení bude konáno třemi rozhodci v Praze v českém jazyce podle platných rozhodčích pravidel uvedeného rozhodčího soudu, bez vyloučení ústních jednání a rozhodčí nález bude pro obě strany konečný a závazný. Dále je v Pravidlech registrace vymezena pravomoc rozhodovat určité spory taktéž České obchodní inspekci, a to v případě spotřebitelských sporů o registraci doménového jména. Zároveň musí být splněna podmínka dle bodu 23. 2 Pravidel registrace, že držitel doménového jména je spotřebitel dle zákona č. 634/1992, o ochraně spotřebitele, v platném znění a dalších souvisejících předpisech.

V ADR týkajících se domén .cz. rozhoduje nezávislý odborník – expert nebo panel expertů tvořený třemi experty, kteří se při rozhodování řídí Řádem. Podobně jako u občanského soudního řádu, kdy v řízení u obecných soudů v souvislosti s ustanovením § 36 o. s. ř. jedná a rozhoduje jediný soudce nebo senát, jehož členové jsou si při rozhodování rovni, tak i expert či experti jsou si při rozhodování rovni. Expertem může být pouze osoba, která je uvedena v seznamu rozhodců, uvedený na webových stránkách správce sporu.

Řešení sporů probíhá elektronicky, bez fyzické přítomnosti stran prostřednictvím zabezpečené on-line platformy provozované Rozhodčím soudem

ČR¹¹², což umožňuje velmi rychlé projednání a vyřešení sporu. Vzhledem k výše uvedenému vysvětlení pojmu ODR, i ADR řízení ve věci doménových jmen .cz patří mezi nezávazná online rozhodčí řízení. Komunikace mezi stranami sporu a správcem sporu probíhá přes platformu, ke které je nutné se nejprve zaregistrovat, a je užívána primárně e-mailová adresa uvedená u jeho kontaktu v centrálním registru doménových jmen spravovaném sdružením CZ.NIC. Jednacím jazykem je dle § 4 Řádu čeština a popřípadě i slovenština, a tedy není jako v případě občanského soudního řádu zajištěno právo účastníků jednat ve své mateřštině v souvislosti s ustanovením § 18 o. s. ř. Tato skutečnost může výrazně ztížit přístup zahraničních držitelů domény .cz při řešení sporů u správce sporu.

Zahájení sporu je podmíněno zaplacením poplatku na řešení sporu ve výši stanovené správcem sporu. Náklady spojené s alternativním řešením sporu si nese každá strana sama, kromě již zmíněného poplatku za řešení sporu i výdaje na právní zastoupení a další výlohy. Dle bodu 4.2 Pravidel ADR nelze přiznat náhradu vzniklé újmy. V tomto mimosoudním řešení sporů z doménových jmen tedy není možné žádat o náhradu nákladů řízení, avšak o tento nárok může být žádáno před soudy obecnými.

5. Praktická stránka řešení doménových sporů

Následný popis postupu modelového příkladu s vymezením dalších relevantních informací týkajících se řešení sporů bude koncipován jako doménový spor klienta zastupovaného advokátem, jemuž došlo registrací a následným užíváním sporného doménového jména v doméně .cz třetí osobou k porušení jeho práv k chráněnému označení (a to např. ochranné známky).

K výše zmíněnému pojmu klient je nutné dodat, že ačkoliv je takovéto označení užíváno širokou veřejností v rámci různých oborů, a to nejen v advokacii, ale i např. v pojišťovnictví a bankovníctví, tak neexistuje v české právní úpravě jasná definice tohoto pojmu. Pro účely této práce bude pojem klient znamenat fyzickou nebo právnickou osobu vymezenou občanským zákoníkem, které advokát poskytuje právní služby.

V alternativním řešení sporů z doménových jmen jakékoliv nejvyšší úrovně (gTLDs, ccTLDs, ngTLDs) není povinností se nechat zastupovat právním

¹¹²*Správce pro řešení sporů týkajících se doménových jmen .cz.* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <http://domeny.soud.cz/>.

zástupcem či advokátem. Důkazem toho je absence jakéhokoliv zmínky o právním zastoupení v Pravidlech ADR, v Řádu a zároveň v samotných principech a zásadách mimosoudního řešení sporů. V této části bude navíc zjednodušen výklad o alternativním řešení sporů pouze z doménových jmen v úrovni .cz. Zajisté z důvodu nejen principiálních, ale také uživatelsky přívětivých a flexibilní reakce na vývoj společnosti v prostoru internetu a samotnou podstatou doménových jmen vznikla online platforma Rozhodčího soudu ČR pro řešení sporů z doménových jmen .cz, kdy je Rozhodčí soud ČR označován jako správce sporu. Fyzické či právnické osoby jsou prostřednictvím této online platformy schopny sami, a to i bez specifických právních znalostí a i bez svého právního zástupce, kterého lze stejně jako v soudním řízení měnit i v průběhu řešení sporu, podat návrh k zahájení řešení sporu. Významnou pomocí pro osoby podávající návrh k řešení sporu tvoří ustanovení § 6 Řádu, kde jsou stanoveny obligatorní podmínky a požadavky na obsah návrhu na zahájení ADR. Více o samotném návrhu bude uvedeno níže.

Nicméně, dle názoru autora je vhodné se i v případě podání návrhu ADR nechat zastupovat osobou s právním vzděláním, v případě řízení u obecných soudů by to mělo být nutností vzhledem ke specifické věci řízení, což nepochybně doménová jména stále jsou. To potvrzuje Statistika soudních rozhodnutí vedených od roku 2006¹¹³, kde bylo ke konci roku 2018 v součtu zhruba 190 podaných žalob k obecním soudům. Ročně tedy došlo v průměru k podání 15 žalob týkajících se doménových jmen k českým obecním soudům. Jak bylo uvedeno výše, pro žaloby jsou věcně příslušné krajské soudy i okresní soudy, což se odvíjí od samotné kolize práv, ke kterým v určitém případě došlo. Pro posouzení ročního průměrného podání žalob týkajících se doménových jmen lze tuto věc ještě více zjednodušit, a to způsobem, že by se přepočítávala řešení sporů doménových jmen pouze na krajské soudy ČR. Mohlo by tak dojít k jednoduchému výpočtu ročního nápadu sporů týkajících se doménových jmen jen ke krajským soudům, kterých je v České republice osm dle příloha č. 2 k zákonu č. 6/2002 Sb. Ze zaokrouhleného výsledku vyplývá, že jsou ročně podány ke krajským soudům zhruba jen dvě žaloby týkající se doménových jmen. Samozřejmě tyto záležitosti nelze takto zjednodušovat, ale dle

¹¹³ Sdružení CZ.NIC v zájmu zvýšení informovanosti veřejnosti o problematice doménových jmen vede statistiku, která je uveřejněná na jejich oficiálních stránkách, dostupná na: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20181231_disputes_stats.xlsx

tohoto uvažování je zřejmé, že řízení ve věci doménových jmen u obecných soudů jsou stále specifická a neobvyklá řízení¹¹⁴.

V právním řádu jsou taxativně zakotveny typy řízení, kde je zastoupení advokátem povinné. Jedná se o např. trestní řízení, řízení před Ústavním soudem dle zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, při dovolání k Nejvyššímu správnímu soudu a v řízeních o dovoláních proti rozhodnutí odvolacích soudů v působnosti Nejvyššího soudu ČR dle §236 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. V civilních řízeních týkajících se práv duševního vlastnictví může s velkou pravděpodobností k dovolání často docházet. V případech týkajících se doménových jmen totiž není ustáleno ještě dostatek soudní judikatury. V poslední době v souvislosti s dlouho připravovanou novelou občanského soudního řádu se objevil názor, že by měly být osoby bez právního vzdělání povinně zastupovány dokonce i před krajskými soudy a soudy okresními, jedná-li se o spor převyšující hodnotu 50 tisíc korun.¹¹⁵ Dle informací z oficiálních webových stránek advokátní komory ČR, je tento nápad Advokátní komorou vítán.¹¹⁶

5. 1 Počátek řešení sporu v ADR

Jak již bylo nastíněno v 3. kapitole této práce, k tomu, aby mohlo dojít ke sporu z doménového jména je nutné určitého porušení práv, buď určitou formou cybersquattingu, anebo protiprávním zásahem do práv osob, které disponují právy k různým chráněným označením.

Informace o porušení práv majitele chráněného označení registrací či užíváním doménového jména se v převážné většině k advokátovi dostává na podnět osoby, která je majitelem chráněného označení, popř. od zástupců majitele chráněného označení, nebo ze strany držitelů stejných či zaměnitelných doménových jmen užívaných v jiné generické doméně. V poměrně malé míře dochází ke zjištění porušení práv z doménových jmen ze strany advokáta, pokud tedy advokát nevykonává pro držitele doménového jména či vlastníka chráněného

¹¹⁴ Samozřejmě je toto zjednodušení uvedeno jen pro demonstrativní nastínění specifčnosti doménových sporů v českém právním prostředí, nápad žalob týkající se doménových jmen je dle statistiky nejvyšší u Městského soudu v Praze, který má odborné znalosti sporů týkající se práv duševního vlastnictví.

¹¹⁵ Srov. Díl 5, bod 28 Eva Dobrovolná, Bohumil Dvořák, Petr Lavický, Zdeněk Pulkrábek, Alena Winterová, *Věcný záměr civilního řádu*, 2017. s. 71.

¹¹⁶ VEJVODOVÁ, Alžběta. K soudu jedině s advokátem. Stát chce soudní spory zprofesionalizovat. *Právní rádce*. 2018(12), 20 - 25.

označení službu anticybersquatting¹¹⁷. Poskytnutá informace o konfliktu týkající sporného doménového jména není z poloviny případů jasnou informací prokazující porušení práv vlastníka chráněného označení či držitele domény.

Formou dotazu právníká či fyzická osoba vznáší dotaz na advokáta, zda zjištěným držením určité domény dochází k porušení práv dané právníké či fyzické osoby. Advokát je nucen tuto skutečnost nejprve přezkoumat a podat individuální právní názor, zda registrací či užíváním doménového jména dochází opravdu k porušení práv osoby. V druhé části případů jsou informace od osob jisté, neboť tyto osoby jsou dobře znalé svých práv spojených s chráněnými označeními a doménovými jmény, a přímo je tímto oznámením ze strany osoby žádáno o právní pomoc.

Právní vztah mezi advokátem a klientem vzniká na základě třech různých způsobů, a to uzavřením smlouvy o poskytování právních služeb mezi klientem a advokátem, ustanovením soudem a ustanovením Českou advokátní komorou. Tyto tři uvedené způsoby jsou vůči sobě subsidiární, tedy přednost má volba advokáta, pokud k ní nedojde nebo dojít nemůže, následuje ustanovení soudem a pak konečně až ustavením Českou advokátní komorou. V případě alternativního řešení sporů z doménových jmen vztah vzniká pouze uzavřením smlouvy o poskytování právní pomoci.

Právo na svobodnou volbu advokáta zakotvuje ustanovení §2a zákona o advokacii a také ji podporuje zásada autonomie vůle, jakožto základní zásada občanského práva. Smlouva o poskytování právních služeb je v zákoně o advokacii výslovně uvedena, např. v § 20 tohoto zákona, avšak nejsou specifikovány náležitosti takovéto smlouvy. Nejedná se tedy o zvláště upravený smluvní typ, z toho důvodu se jedná o smlouvu nepojmenovanou dle ustanovení § 1746 odst. 2 občanského zákoníku. Na smlouvu o poskytování právních služeb se proto aplikuje dle charakteru vztahu mezi advokátem a klientem úprava o smlouvě příkazní dle ustanovení § 2430 občanského zákoníku, neboť tato je svoji povahou smlouvě o poskytování právních služeb obsahově nejbližší. Forma této smlouvy není stanovena ani občanským zákoníkem ani zákonem o advokacii, lze ji tedy uzavřít i v ústní formě, avšak s ohledem na právní jistotu obou účastníků smlouvy lze doporučit uzavření ve formě písemné.

¹¹⁷ Služba, která sleduje a hlídá registrace v různých gTLDs a porovnává tyto výskyty s klientovou hlídanou známkou.

5. 2 Práva a povinnosti advokáta v řízeních týkajících se doménových jmen

V případě, že si klient zvolí k zastupování advokáta, musí advokát vůči samotnému klientovi dodržovat určité povinnosti. V souladu s § 16 až § 31 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), kde jsou stanovena práva a povinnosti advokáta, je výslovně uvedeno, že advokát musí při výkonu advokacie jednat svědomitě a čestně a je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však advokát není vázán v případě, jsou-li v rozporu s právním nebo stavovským předpisem, o čemž musí advokát svého klienta přiměřeně poučit. Mimo to je advokát podle ustanovení § 17 zákona vázán i stavovským předpisem přijatým jako Usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku ze dne 31. 10. 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „etický kodex“). V případě, že si osoba domněle dotčená na svých právech z chráněných označení či doménových jmen, popřípadě i osoba, která je třetí osobou upozorněna a varována o porušování práv této třetí osoby, pro své právní zastoupení zvolí advokáta (advokátní kancelář), tak advokát je dle etických zásad povinen dbát oprávněných zájmů klienta a taktéž nesmí použít na újmu klienta ani ve svůj vlastní prospěch nebo ve prospěch třetích osob informace, které od klienta nebo o klientovi získal v souvislosti s poskytováním právní služby. Podle komentáře k čl. 6 odst. 4 etického kodexu je zdůrazněno nevyvážené postavení advokáta a klienta, a to ve smyslu přístupu k informacím klienta nebo přímo informacím o klientovi v souvislosti s poskytováním služeb advokáta, které by mohly být zneužity advokátem ve svůj prospěch nebo ve prospěch třetích osob, a to i bez porušení advokátní mlčenlivosti zakotvené v § 21 zákona o advokacii. Mimo jiné i z informací týkající se práv duševního vlastnictví, kam jsou řazeny i práva k internetovým doménám, totiž advokát může získat nejen majetkový prospěch.¹¹⁸

Advokát po oslovení ze strany osoby (v této fázi se jedná osobu v postavení hypotetického klienta) domnívající se, že byla porušena její práva třetí osobou, je nucen dle § 19 odst. 1 zákona o advokacii bezpodmínečně přezkoumat, jestli neexistuje důvod k odmítnutí právních služeb této osobě. V případě zákonného

¹¹⁸ SUCHÝ, Václav. *Nehmotné statky a průmyslová práva: jejich ochrana, oceňování a komerční využití*. Praha: Technologické centrum Akademie věd ČR, 2010. str. 14 – 16.

odmítnutí je advokát dle čl. 8 odstavce 1 etického kodexu povinen provést přiměřené opatření k odvrácení závažné újmy, která může nastat tomu, jež požaduje právní služby. Taková újma hrozí i v případě práv týkajících se doménových jmen, např. výrazná majetková újma z důvodu užívání shodné domény druhé úrovně, ze kterých držitel sporné domény čerpá majetkový prospěch. Kromě jiného, je advokát dle čl. 8 odst. 2 etického kodexu povinen odmítnout právní službu i v případě, kdy by jejím poskytnutím byly ohroženy zájmy osoby, které právní služby již poskytuje či poskytoval. V oblasti práv duševního vlastnictví tato situace může nastat velmi jednoduše. Například, advokát v minulosti zastupoval určitého klienta ve věci ochranné známky a jiná osoba advokáta požádá o právní zastoupení ve věci sporu týkající se doménového jména, které koliduje s registrovanou ochrannou známkou advokátova klienta. Popřípadě má advokát dlouholetého klienta, kterému se stará o obchodní záležitosti (součástí nichž je i průmyslové vlastnictví, což představuje souhrn zvláštních absolutních práv k nehmotným statkům průmyslově (tj. opakovaně hospodářsky) využitelným a jejich právní ochranu, tedy i domény¹¹⁹) a nový hypotetický klient spatřuje v jednání tohoto dlouholetého klienta porušení svých vlastních práv. Toto posuzování možnosti či nemožnosti poskytování služeb určitým advokátem hraje významnou roli právě při zastupování podnikatelů, kteří jsou si navzájem soutěžiteli. Proto zákon o advokacii i etický kodex spatřuje pochybným, pokud advokát odejde od dlouholetého klienta k právnímu zastupování největšího konkurenta tohoto dlouholetého klienta. Advokát je dle právních předpisů nucen posoudit případný střet zájmů a zájmy klienta, a pokud by došlo při změně právního zastupování konkurence k újmě na právech původního klienta a porušení jeho zájmů, musí advokát toto právní zastupování hypotetického klienta odmítnout.

V případě, že neexistují okolnosti, kvůli kterým by byl advokát nucen právní zastupování odmítnout, pokračuje advokát v hledání nejlepšího řešení daného případu v souladu se zájmy klienta a dalšími výše zmíněnými pravidly etického kodexu. Jednání advokáta v zájmu svého klienta znamená především hledat nejméně rizikové řešení dané záležitosti, které je pro klienta výhodné s ohledem na ochranu jeho práv. Zároveň je advokát nucen brát v úvahu ekonomické možnosti klienta v souladu s etickým kodexem.

¹¹⁹ SUCHÝ, Václav. *Nehmotné statky a průmyslová práva: jejich ochrana, oceňování a komerční využití*. Praha: Technologické centrum Akademie věd ČR, 2010. str. 14 – 16.

S ohledem k tomuto je tedy i v rámci porušení práv plynoucích z doménových jmen možnost, že k žádnému vyústění sporu nedojde, a to ani v civilní řízení, ani v ADR, a spor vzniklý mezi stranami se vyřeší negociací či mediací, tedy tzv. smírným řešením sporu. Pouhé oslovení advokáta klientem nezavazuje k tomu, aby byl zahájen soudní nebo jiný spor. K tomu je nutné dodat, že samotné podání žaloby by měl nicméně předcházet pokus o mimosoudní vyřešení sporu, který může být úspěšným. Jednoduchým způsobem, jak se pokusit o smírné řešení je písemné vyzvání druhé strany k dobrovolnému splnění její povinnosti.

5. 3 Právní rozbor

Advokát musí po oslovení ze strany klienta v první řadě zkoumat, zda by právním zastoupením nedošlo ke střetu zájmů jeho klientů. V případě, kdy není nutné osobu odmítat z etických či zákonných důvodů, advokát vyzve nového klienta, aby kromě základního vymezení problému poskytl všechny relevantní informace vázané na daný problém.

Ze strany advokáta je nutné poskytnou klientovi právní rozbor, tedy tzv. rešerši celého případu, což je doprovázeno sběrem relevantních a chybějících informací pro vypracování právní rešerše týkající se případu klienta. V právním rozboru případu by mělo dojít ke zhodnocení všech objektivních i subjektivních skutečností, uvážení všech sdělených informací od klienta a dále zjištění dalších veřejně dostupných informací vázaných na daný případ. Následně až na základě takového seskupení informací a faktů lze zhodnotit klientův případ a nastítnit další kroky, cenu, odhad úspěchu věci.

Právní rozbor v první řadě obsahuje shrnutí všech informací, které byly předloženy klientem a dalších informací a údajů, které jsou veřejně známé a veřejně dostupné z veřejných seznamů a rejstříků. V souvislosti s předchozí větou je nutné zmínit, že podle ustanovení zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů (dále jen „zákon o veřejných rejstřících“) ovládá všechny rejstříky uvedené v § 1 odst. 1 tohoto zákona princip formální publicity a princip materiální publicity. Analogicky tyto dva principy ovládají i veřejné seznamy. Dle § 4 odst. 1 jsou rejstříky vedeny v elektronické podobě a slouží jako informační systém veřejné správy. Princip formální publicity spočívá v tom, že obchodní rejstřík je přístupný každému a každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něho kopie a výpisy. Navíc rejstříkový soud vydá každému na požádání úředně ověřený opis zápisu či listiny uložené ve

sbírcí listin, avšak obvykle ověřený dokument není pro doménové spory nutný. Princip materiální publicity spočívá v tom, že stav zapsaný v obchodním rejstříku bude vůči tomu, kdo jedná v důvěře v jeho zápis, považován za skutečný platný právní stav.¹²⁰ Přístup ke všem veřejným rejstříkům dle zákona o veřejných rejstřících je možný on-line prostřednictvím oficiálních webových stránek Ministerstva spravedlnosti, což snižuje časové i ekonomické náklady na přípravu právní rešerše. V závislosti na případě je pro potřeby dostatečného množství informací vhodné prohledat všechny možné dostupné zdroje informací veřejné správy, tedy i například živnostenský rejstřík vedený na oficiálních stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu.

Určitou podobnost se základními principy veřejného rejstříku či seznamu lze najít i v systému hierarchie správy doménových jmen, odkud je advokát také povinen čerpat informace o doménách a doménových jménech. Databáze doménových jmen v různých doménách spadají pod dohled ICANN a nazývá se službou WHOIS. Oproti českému pojetí veřejných seznamů není služba WHOIS jedinou centrálně vedenou databází. Data této databáze jsou spravována nezávislými subjekty tzv. registry či správci domén¹²¹, kterým ICANN smluvně propůjčuje pravomoc ke správě databází. Do těchto databází jsou podobně jako do veřejných seznamů zapisovány údaje, které jsou nezbytné pro získání práva k doméně a registraci samotného doménového jména. Žadatelé o doménu jsou povinni při registraci uvést kontaktní údaje, kterými se identifikují, a to například jméno, adresu, email, telefonní číslo, administrativní a technický údaj. Tyto požadavky jsou již nastíněny v dokumentu RFC 1591¹²², že pro každou doménu je nutné označit a vymežit administrativní a technický kontakt a v případě některých domén TLDs se musí shodovat adresa či sídlo držitele s národní doménou státu, kde je registrace prováděna. Oproti některým veřejným seznamům ale databáze doménových jmen neposkytuje úplný výpis informací, neboť nejen v souladu s ochrannou osobních údajů existují údaje, které jsou nezveřejněné na žádost žadatele o registraci domény. ICANN poskytuje neomezený veřejný přístup k zveřejněným informacím v databázi WHOIS prostřednictvím smluvních registrátorů a registrů. Tedy i v případě databází doménových jmen se lze v

¹²⁰ ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva po rekodifikaci soukromého práva*. 4., upr. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 35 – 40.

¹²¹ Registrem databáze doménových jmen na úrovni .cz je sdružení CZ.NIC.

¹²² LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. s. 90.

omezené míře bavit o principu formální publicity, neboť je stejně jako v případě veřejných rejstříků a seznamů zajištěno uveřejnění informací o registrované doméně a o jejím držiteli způsobem umožňujícím dálkový přístup s možností získat výpis z této databáze. Dále je zde zachován v přeneseném slova smyslu i princip materiální publicity, kde je povinností vyplývající ze smlouvy mezi registrátorem a žadatelem při registraci uvést přesné a pravdivé údaje a v případě změny údajů povinnost ihned aktualizovat. V případě zadání nepravdivých informací, a to nejen účelově, má registrátor pravomoc registrované doménové jméno zrušit. Jedině tak může být WHOIS přesnou a transparentní databází a sloužit tak potřebám uživatelům internetu.

Pro vyhledávání informací o registrovaných doménových jménech slouží služba WHOIS Lookup (též nazýván jako WHOIS Search), ale pouze pro určité TLDs jako např. .com a .org. Pro potřeby informací o doméně a identifikace osoby s registrovaným doménovým jménem v doméně ccTLDs .cz je však praktičtější vyhledávat ve WHOIS databázi národního registru CZ.NIC. Správce národního registru, sdružení CZ.NIC, zobrazuje jen informace z registru doménových jmen .cz, avšak existují univerzální vyhledávače, pomocí nichž lze vyhledávat informace doménových jmen různých gTLDs a ccTLDs, a to vyhledávač WHOIS.COM Lookup a IANA WHOIS Service. Z mých zkušeností se v případě některých TLDs nepodaří jednomu z univerzálních vyhledávačů nalézt tyto informace, proto je dobré využít i druhé vyhledávání. V případě, že ani jeden z výše zmíněných vyhledávačů nereaguje, je dobré přejít přímo na registr určité národní domény.¹²³ Informace a identifikace z těchto databází jsou nedílnou součástí postupu při řešení konfliktů z doménových jmen.

V současné době samozřejmě existuje nespočet možností, jak se dostat k relevantním informacím vhodným především jako důkazní prostředek tvrzeného porušení práv. Jako užitečným pro získání rozličných dat může být i internetový archiv *Internet Archive Wayback Machine*, který v sobě skýtá možnost vyhledat obsah prezentace webových stránek z minulosti na určité doméně, která mohla právě tímto obsahem prezentace porušovat práva klienta. Poměrně často se stává, že jsou obsahy prezentací webových stránek uveřejněných na doméně držitelem

¹²³ Jednotlivé registry různých národních domén lze zjistit přes webové stránky IANA obsahující informace, jaký registr spravuje danou doménu. Prostřednictvím oficiální webové stránky registru lze užít službu WHOIS, vyhledat údaje o požadované doménovém jméně. Možností je také užít internetový vyhledávač k nalezení služby při zadání např. výrazu „whois mt“ (v případě hledání doménového jména .mt - ccTLDs pro Maltu), který obvykle odkáže na hledaný registr.

mazány už po vyzvání k dobrovolnému plnění či po zaslání C&D dopisu (vysvětleno níže), čímž dochází ke ztrátě důkazů o porušování práv. Ačkoliv je smysl *Internet Archive Wayback Machine* jiný, má skvělou využitelnost jako důkazy k prokázání svých tvrzení mimo jiné i v případných sporech o doménová jména.

5. 4 Obsah právního rozboru

Advokátova právní rešerše by měla obsahovat především shrnutí skutkového stavu, důkazů a výše zmíněných veřejně dostupných informací. Všechny tyto skutečnosti, informace a známé aspekty případu je vhodné propojit a vytvořit provázané tvrzení a shrnutí celé záležitosti. Měl by následovat odborný názor advokáta, zda pohledu jeho názoru došlo k porušení práv (nebo stále dochází) či nikoliv a dle tohoto názoru je nutné uvést, jaká ustanovení právních předpisů a smluv byla porušena.

Jen na základech takové právní rešerše se klient může kvalifikovaně rozhodnout, zda pokračovat v řešení věci či nikoliv. Samozřejmě je nutné připojit i nástin postupu, jak řešení konfliktu bude s velkou pravděpodobností probíhat, popřípadě s uvedením možností (pokud je jich více), jak řešení sporu může být vedeno (tedy uvést informaci o různých způsobech řešení sporů z doménových jmen uvedené v kapitole 3.7). Vhodné je taktéž připojit individuální názor advokáta, jaká se zdá být míra úspěšnosti v dané věci a případně doplnit zkušenostmi z vlastní advokátské praxe a podpořit tento rozbor soudní judikaturou nebo rozhodnutími správce sporu z doménových jmen (nabízí se nejen česká soudní judikatura a rozhodnutí českého správce sporu, ale i evropská a mezinárodní).

V zájmu klienta je nutné zmínit všechny možnosti postupu při řešení konfliktu z doménových jmen, a to cestou řešení prostřednictvím obecných soudů nebo mimosoudního řešení sporu dle Pravidel ADR, které nepředstavuje překážku řešit i následně po této druhé možnosti konflikt cestou obecných soudů. Důležité je také klientovi nastínit a porovnat náklady řízení těchto způsobů řešení sporů, kde by se měla brát v úvahu nejen finanční, ale i časová náročnost.

Cena řešení sporu dle Pravidel ADR je uvedena v Sazebníku poplatků za vedení sporů o doménová jména .cz, které jsou součástí Řádu pro řešení sporů o domény .cz¹²⁴. Dle tohoto sazebníku je k roku 2020 poplatek 34 tisíc korun v rámci

¹²⁴ Dostupné na úvodní webové stránce Správce pro řešení sporů týkajících se doménových jmen .cz. [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://domeny.soud.cz/html/cz/adr/fees/sazebnik_2015_03_01.pdf.

řešení sporů z 1 až 5 domén za podmínky, že se jedná o shodného navrhovatele a držitele domén (odpůrce). Tato částka zahrnuje odměnu expertovi 23 500 Kč a odměnu Rozhodčímu soudu ČR 10 500 Kč. V případě rozhodování panelu expertů je logicky tato cena vyšší, a jedná se tak o částku 81 tisíc Kč. Výše soudního poplatku v rámci soudního řízení je odvozena od předmětu řízení a je stanovena zákonem č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích a sazebníku, jež tvoří přílohu tohoto zákona. Výše soudního poplatku v případě sporu doménového jména kolidujícího s jinými právy na označení není jednotné a výši stanovuje soud. Sazba poplatku za řízení je dle § 5 zákona o soudních poplatcích stanovena pevnou částkou nebo procentem u poplatku, jehož základ je vyjádřen peněžní částkou, tzv. procentní sazba. U kolizí doménových jmen s právy třetích osob nelze generálně stanovit výši soudního poplatku.

Kromě soudního poplatku je vhodné při porovnávání nákladů řízení v případě soudního řízení do ceny zahrnout i např. náklady na cestovné, znalecké posudky, předběžná opatření a mimo to, je nutné počítat i s dalšími výdaji v případě opravných prostředků. Ne všichni soudci jsou odborníky na problematiku doménových jmen, a proto může často docházet k odvolání stran sporu rozsudkům prvoinstančního soudu. Klient dále musí počítat i s odměnou advokáta, pokud se nechá před obecným soudem nebo v ADR zastupovat. O odměnách advokátovi bude pojednáno v následujících odstavcích této kapitoly.

Ve většině případů sporů z doménových jmen je výhodnější využít alternativní řešení sporů. V alternativním řešení sporů týkajícím se doménových jmen dle Pravidel ADR, popř. UDRP pravidel, je finální rozhodnutí odbornější a kvalitnější, neboť je založeno na rozhodnutích expertů v oboru, čímž je zajištěno spravedlivé a odborné řešení doménových sporů. Obecné soudy sice nejsou vázány odborným rozhodnutím expertů ve věci doménových jmen, avšak s ohledem ke zkušenostem a profesionalitě expertů by měl být na názor experta brán zřetel, a ve většině případů v soudním rozhodnutím tento názor následován.

Co se týče dalších pozitiv při řešení sporů z doménových jmen, je ADR řízení navíc procesně časově rychlejší. Rozhodnutí sporů z doménových jmen v úrovni .cz trvá v řádech měsíců, což podporují stanovené několikadenní lhůty v Pravidlech ADR, např. pro podání námitek na nestrannosti stanoveného experta, 30 denní lhůta na vyhotovení rozhodnutí, sdělení rozhodnutí ze strany správce sporu ve lhůtě 5 dní, apod. Ve většině případů kolizí práv s doménovými jmény je vhodné doporučovat ADR řízení, pokud jsou splněny kumulativní podmínky

porušení práv z doménových jmen, v případech složitějších či nových způsobech porušování práv doménových jmen je vhodné uvažovat i o soudním řízení.

V celkových nákladech na řešení sporů se projevuje odměna advokáta za právní služby spojené s řešením sporu. Obecně odměna advokáta závisí na předmětu sporu, respektive na výši žalované částky a počtu úkonů advokáta. Způsob určení odměny advokáta u právních vztahů vzniklých na základě smlouvy se zásadně ponechává na smluvní volnosti výše odměny a způsobu jejího určení, v případech, kdy je advokát ustanoven soudem či určen Komorou, je smluvní volnost vyloučena a odměna se vypočítává. Základním ustanovením týkající se odměňování je § 22 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, odkazující na vyhlášku Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, (dále jen „advokátní tarif“). Advokátní tarif rozlišuje smluvní a mimosmluvní odměnu, a nedohodne-li se advokát s klientem na výši smluvní odměny, uplatňuje se mimosmluvní odměna za právní zastoupení, jejíž sazby jsou uvedeny v advokátním tarifu. Mimosmluvní odměna se stanoví podle sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby a podle počtu úkonů právní služby, které advokát ve věci vykonal. Úkonem právní služby se rozumí jednání s protistranou, jednání s klientem, sepis žaloby a tedy i návrhu na řešení sporů v ADR, účast na jednání u soudu, sepis odvolání a jiné.¹²⁵ Zpravidla je však advokáty a klienty upřednostňována dohoda o odměně smluvní, která představuje ujednání o částce, za níž bude právní služba poskytnuta, anebo o způsobu jejího určení. Taková smlouva může být uzavřena písemně, ústně nebo konkludentně, a to i v průběhu poskytování právní pomoci, ale i po jejím skončení. Výše smluvní odměny se rámcově odvíjí z uvedení v advokátním tarifu a obecně je stanoveno, že výše má být přiměřená, a nikoliv ve zřejmém nepoměru k hodnotě a složitosti věci.

Smluvním stranám se nabízí celá řada možností, jak odměnu za poskytování právních služeb ve smlouvě určit. Advokátní tarif pouze stanoví, že smluvní odměnou se rozumí částka, za níž bude právní služba poskytnuta nebo způsob jejího určení (§ 3 odst. 1 advokátního tarifu) a výslovně připouští ujednání o smluvní odměně sjednat samostatně (mimo smlouvu o poskytování právních služeb). Při sjednávání smluvní odměny je vhodné poskytnout klientovi pravdivé informace o

¹²⁵ KOVÁŘOVÁ, D. Smluvní odměna advokáta pod drobnohledem. Právní rádce [online]. 10. 3. 2016 [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://pravniciradce.ihned.cz/c1-65201710-smluvni-odmena-advokata-pod-drobnohledem>.

očekávaném rozsahu úkonů právních služeb, a to nejen pro informativní účely pro klienta, ale také případného sporu klienta a advokáta o neobjednaných právních službách. Jako nejčastější druhy smluvní odměny jsou fixní (paušální), časová a podílová, za úkon, odměna stanovena pevnou částkou, odměna za úspěch.¹²⁶ Vedle odměny advokátovi náleží i hotové výdaje, které mohou být k výsledné smluvní odměně započítány. Mezi hotové výdaje se řadí soudní poplatek stanovený pevnou sazbou či procentem z hodnoty předmětu sporu a v případě ADR z doménových jmen poplatky za řešení sporu určený v závislosti na počtu sporných doménových jmen, poštovné, cestovní náklady, hovorné, znalecké posudky a odborná vyjádření, překlady a kopie listin aj.

V případě podání návrhu na zahájení ADR při řešení sporů o doménové jméno je poměrně nejisté další doplnění či tvrzení stran sporu v souvislosti s ustanovením §13 Řádu, neboť expert jen na základě vlastního uvážení může připustit další dokumenty, tvrzení či důkazní prostředky mimo podaný návrh a vyjádření.

5. 5 C&D dopis

V následujících krocích se klient obvykle vyjádří k advokátově vypracované právní rešerši a k nastíněnému postupu ve věci, a buď s navrženým postupem dle doporučení v rešerši souhlasí, nebo nesouhlasí. Jak již bylo zmíněno výše, výkon advokacie se řídí přísnými etickými principy, a advokát má povinnost jednat v zájmu svého klienta a postupovat ve věci dle klientových pokynů, i kdyby tyto pokyny považoval za nesprávné.

V první řadě by měla existovat snaha advokáta a klienta vyřešit s protistranou spor domluvou a vyhnout se jakémukoliv řízení. Soudnímu sporu a analogicky také alternativnímu řešení sporu lze předejít upozorněním držitele sporné domény o porušování práv klienta a informováním o vyplývajících povinnostech držitele sporné domény. Často protistrana svoje jednání a postoj k řešení sporu změní právě po zjištění, že věc byla předána advokátní kanceláři. Dle čl. 4. 1 Pravidel registrace je držitel domény povinen vyvinout veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, ke smírnému řešení sporů týkajících se doménových jmen vzniklých mezi ním a jinými osobami. Pokud se sporné strany nedohodnou na smírném řešení sporu, mají plnou volnost vyřešit svůj spor v rámci platných právních předpisů, tedy prostřednictvím obecných soudů, rozhodčího

¹²⁶ PATĚK, Daniel. Vztah advokáta a klienta. *Právní rádce*. 2002, roč. 2002, č. 2. s. 7.

řízení nebo řešení sporů dle Pravidel alternativního řešení sporů z doménových jmen.

Z důvodu smírného řešení sporů je nejprve vhodné zaslání C&D dopisu (z anglického „*cease and desist letter*“ a zkráceně „*C&D letter*“). Jedná se upozornění či o informativně-varovný dopis. Tento dokument je běžně využíván ve sporech týkajících se duševního vlastnictví¹²⁷, který se zasílá osobě domněle se dopouštějící nezákonného jednání. Tento dokument se zasílá na kontaktní informace, které jsou zjistitelné z ověřeného výpisu z registru doménových jmen .cz prostřednictvím služby vyhledávání WHOIS, kde je v části informací o držiteli doménového jména uvedeno jméno držitele, název organizace držitele, adresa držitele (pokud není adresa vedena jako skrytý údaj¹²⁸). Obsahem a důležitými náležitostmi tohoto informativně varovného dopisu je především žádost o zastavení nezákonného jednání vůči klientovi a informování adresáta o osobě klienta a jeho právech k chráněnému označení vyplývající z práv duševního vlastnictví např. k ochranné známce. V neposlední řadě také upozorňuje adresáta o záměrech a postupech klienta, jinak řečeno varování před blížícím se soudním vymáháním za podmínek, kdy adresát tohoto dopisu neupustí od protiprávního jednání. Obvykle je v tomto dokumentu stanovená lhůta pro vyjádření se adresáta k tomuto dopisu, v opačném případě je to lhůta, od kdy bude klient, respektive advokát postupovat dle vyjádřených záměrů. Tento typ dokumentu může být nápomocen k řešení sporů mimosoudní cestou, k domluvě stran. Mimo jiné jsou tyto dopisy často první krok k iniciaci soudního sporu. Na druhou stranu bývá tento dokument zneužíván i k zastrašování případné konkurence, což pro účely této práce není třeba rozvádět. Z výše uvedeného vyplývá několik možností následného postupu dle jednání adresáta. Adresát C&D dopisu aktivně odpoví a následně probíhá vyjednávání mezi klientem a adresátem (držitelem sporné domény). Toto jednání mezi klientem a držitelem sporné domény může skončit konsensem stran a mimosoudní dohodě.

V případech neaktivního jednání adresáta, kam můžeme řadit jakékoliv nevyjádření adresáta k obsahu zaslání informativně varovného dokumentu, popř. i nedoručení C&D dopisu, by měly následovat ze strany držitele práv (klienta a

¹²⁷ TRIMBLE, Marketa, "Setting Foot on Enemy Ground: Cease-and-Desist Letters, DMCA Notifications and Personal Jurisdiction in Declaratory Judgment Actions" (2010) Scholarly Works. s. 784.

¹²⁸ Skryvatelným údajem je kromě e-mailové adresy také např. adresa držitele doménového jména za splnění určitých podmínek, které jsou dostupné v Příloze 1 „Povinné a skryvatelné údaje v záznamech o jménech domén, kontaktech, sadách nameserverů a sadách klíčů“ v Pravidlech registrace jmen domén v ccTLD .cz.

případně jeho právního zástupce) následující úkony. Jak již bylo zmíněno výše, C&D dopis se zasílá na kontaktní informace držitele uvedené v registru správce domén. Obvykle se tento dokument zasílá v písemné formě poštovní zásilkou v rámci základních poštovních služeb, jež je upraveno v ustanovení §2 a § 3 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o poštovních službách“) a elektronicky, pokud je známa e-mailová adresa.

Zajišťovat a poskytovat základní poštovní služby dodání doporučených zásilek dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. d) zákona o poštovních službách je povinna na území celé České republiky státní podnik Česká pošta, s. p. Poštovní služby jsou prováděné na základě uzavřené poštovní smlouvy mezi provozovatelem poštovních služeb a odesílatelem v souladu s ustanovením §4 a § 6 zákon o poštovních službách na základě volně přístupných Poštovních podmínek České pošty, s. p. základních poštovních služeb (dále jen „poštovní podmínky“)¹²⁹. Služba dodání doporučených zásilek je v případě C&D dopisu účelná s ohledem na to, že mimo jiné dává odesílateli důkaz o podání poštovní zásilky k doručení poskytovateli. Jako důkaz vhodně slouží doplňková služba s názvem dodejka dle čl. 17 poštovních podmínek, což je písemné potvrzení pro odesílatele prokazující dodání poštovní zásilky příjemci opatřené poštou a podobně i podle čl. 22b poštovních podmínek elektronické oznámení odesílateli prostřednictvím krátké textové zprávy (SMS), nebo elektronické zprávy (e-mail) oznamující dodání poštovní zásilky. Důkazem o poštovním podání zásilky a důkazem o dodání zásilky adresátovi lze prokázat, že se klient snažil o smírné vyřešení sporů s držitelem sporné domény.

Je nutné v určitých případech počítat s tím, že i přes splnění náležitostí poštovní zásilky a správném uvedení poštovní adresy (označením adresáta, místa dodání a směrovacího čísla) dle č. 4 odst. 2 může dojít k vrácení poštovní zásilky. V případě nedoručení C&D dopisu skrze službu dodání doporučených zásilek je dle čl. 32 odst. 8 pošta povinna uvést na vrácenou poštovní zásilku - na obálku či dodejku - poznámku o důvodu, pro který nebyla poštovní zásilka dodána. Důvodů pro vrácení poštovní zásilky může být několik, a to např. poštovní zásilka je odmítnuta samotným adresátem, zmocněncem adresáta nebo oprávněnou osobou k převzetí zásilky, poštovní zásilku nelze uložit v místě dodání, pokus o dodání poštovní zásilky s poštovní adresou nebyl úspěšný z důvodů neexistence adresáta či neexistence místa dodání. Na vrácené zásilce je pošta povinna uvést informace

¹²⁹ Česká pošta: Poštovní a obchodní podmínky [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/ke-stazeni/postovni-podminky> .

dle čl. 17 odst. 4 písm. g) Poštovních podmínek, důvod vrácení plus i okolnosti, za nichž k vrácení došlo, vyznačení dne pokusu o doručení či dne, ve který byla zásilka uložena a ve který den byla připravena k vyzvednutí a jméno a příjmení fyzické osoby, jež jménem poskytovatele o vrácení poštovní zásilky rozhodla, jakož i její podpis potvrzující, že důvody nedoručení odpovídají skutečnosti. Při vrácení poštovní zásilky odeslané do zahraničí odesílatelem s vnitrostátní poštovní adresou se postupuje obdobně jako v případě výše zmíněného vrácení vnitrostátní poštovní zásilky dle čl. 129 Poštovních podmínek. K takovýmto situacím může docházet z důvodů, že držitel doménového jména v doméně .cz nemusí mít faktické bydliště, sídlo či kontaktní adresu na území České Republiky, ani v rámci území Evropské unie či Evropského hospodářského prostoru. S ohledem k bodu 12. 6 Pravidel registrace je ale držitel doménového jména povinen poskytnout platnou doručovací adresu na území Evropské unie či Evropského hospodářského prostoru či označit svého zástupce s platnou doručovací adresou na tomto území, na kterou lze doručovat písemnosti týkající se doménového jména, čímž by se výše zmíněným situacím týkající se doručování mělo předcházet.

Po vrácení zásilky z důvodu neúspěšnosti doručení je potřeba vyhledat případné další kontaktní adresy držitele doménového jména. Vhodným řešením je prohledání veřejných rejstříků a veřejných seznamů (nejčastěji obchodní rejstřík, živnostenský rejstřík apod.), kde se uvedené informace o zapsané osobě mohou lišit s informacemi uvedenými v registru doménových jmen. Případně se k platným či existujícím kontaktním údajům, ať už se jedná o označení adresáta, místa dodání, popřípadě také samozřejmě adresy elektronické pošty (e-mail), telefonní číslo apod., lze dostat pomocí internetových vyhledávačů¹³⁰. Často je na daném doménovém jménu webová prezentace, kde držitel uvádí určité kontakty na svoji osobu, prodejnu, e-mail apod., popřípadě je na webových stránkách uložených na sporné doméně odkaz, který přesměrovává na jiné webové stránky, kde může být relevantní kontaktní údaj zjistitelný. Ověření a vyhledávání kontaktních údajů je vhodné již před samotným zasláním C&D dopisu, a v případě rozdílnosti kontaktních informací mezi registrem doménových jmen, obchodním rejstříkem, anebo kontaktem uvedeným na webové prezentaci na sporné doméně, je časově výhodné odeslat C&D dopis na všechny známé kontaktní údaje jak v písemné, tak

¹³⁰ Internetové vyhledávače jako Google, Seznam, Yahoo, Yandex, Baidu apod.

i elektronické podobě najednou, čímž se docílí časové i ekonomické efektivity takové výzvy.

V určitých případech, není ani za pomoci různých vyhledávačů možné se dostat k žádným relevantním údajům o osobě držitele sporného doménového jména. Dle bodu 12. 3. 2 Pravidel registrace jmen domén v ccTLD .cz držitel při podávání registrace doménového jména nese odpovědnost za správnost všech údajů uvedených v žádosti o registraci. Držitel má povinnost prostřednictvím registrátora oznámit bez zbytečného odkladu jakékoli změny v údajích, které poskytla sdružení CZ.NIC.

Na základě této premisy lze tedy registrátora či správce domény odůvodněně s vylíčením skutečností požádat o poskytnutí neveřejných údajů pro potřeby vyzvání držitele domény z důvodu údajného porušování práv. V žádosti o poskytnutí informace o kontaktních údajích držitele doménového jména je nutné uvést jméno, příjmení či název žadatele, identifikační číslo či datum narození žadatele (klienta), bydliště či sídlo, identifikaci právního zástupce s přiloženou plnou mocí a v případě právnické osoby doložení statutárního orgánu výpisem z obchodního rejstříku. Při podané žádosti je nutné vymezit sporné doménové jméno a tzv. ID kontakt držitele doménového jména, který lze nalézt ve výpisu registru doménových jmen. ID kontaktu je podtržený údaj uveden vedle jména vlastníka domény, příp. názvu společnosti. Žádost o poskytnutí informací je nezbytné odůvodnit, doložit důkazy, podepsat a datum. Toto potvrzuje i článek 14. 3 Pravidel registrace, že CZ.NIC poskytne na základě písemné žádosti s ověřenou identitou žadatele (klienta či právního zástupce) o informaci o kontaktních údajích držitele konkrétního doménového jména, a to i v případě, že je tento údaj označen jako skrytý. V žádosti musí být uveden a doložen účel, pro který je žádáno o sdělení těchto údajů, přičemž CZ.NIC je na základě vlastního uvážení oprávněn odmítnout poskytnutí informace, dojde-li k závěru, že účel žádosti není v souladu s dobrými mravy, či pokud se jedná o žadatele, který bez legitimního důvodu opakovaně žádá o poskytnutí informací o kontaktních údajích různých držitelů doménových jmen. CZ.NIC je v těchto případech oprávněn podání žádosti zpoplatnit. Žadatel o poskytnutí kontaktních údajů je oprávněn použít získané informace pouze k účelu, který uvedl v žádosti o jejich poskytnutí. Při podání návrhu na zahájení ADR provede správce sporu (Rozhodčí soud ČR) kontrolu údajů v návrhu o odpůrci podle aktuálních údajů o držiteli doménového jména skrze propojení s CZ.NIC. Z toho vyplývá, že v samotném návrhu na zahájení řešení sporu není nutné taktéž řešit

úplnou správnost a aktuálnost kontaktních informací a je nutností zadat údaje z veřejně dostupných zdrojů - databází doménových jmen či vyžádaných informací od správce registru doménových jmen - i přes předpokládané chyby (tedy kontaktní údaje nalezené přes službu WHOIS u správce domény), což podporuje již zmíněný bod 12. 3. 2 Pravidel registrace.

Jak již bylo zmíněno, v příloze č. 1 Pravidel registrace lze zjistit, jaké druhy skrývaných kontaktních údajů jsou vedeny v seznamu údajů o doménovém jménu.¹³¹ V souladu s čl. 12. 5 je CZ.NIC oprávněn vyzvat držitele doménového jména, případně osobu, jíž se údaj týká, k dodatečnému poskytnutí údajů nezbytných pro identifikaci těchto osob, zejména data narození a identifikačního čísla (IČ), a to v případě, že je poskytnutí takového údaje nezbytné k jednoznačné identifikaci držitele doménového jména, a to zejména v rámci probíhajícího soudního, rozhodčího, správního, trestního nebo jiného obdobného řízení nebo v rámci řešení sporů dle Pravidel ADR.

V případě, že i nadále nedochází k navázání komunikace mezi stranami (domluva stran či vyzvání skrze C&D dopis jsou neúčinné) je často zasílán další dopis mnohem silnějšího charakteru. Takový dopis by mohl být nazýván předžalobní výzvou, upomínkou či varovným dopisem, aby držitel domény upustil od nezákonného jednání do nově stanovené lhůty. To je vhodné hlavně v případech, kdyby klient chtěl svůj nárok uplatňovat u obecných soudů, neboť zaslání předžalobní výzvy ovlivňuje možný budoucí nárok žalobce z hlediska nákladů řízení dle § 142a o. s. ř. Oproti tomu nelze v souladu s ustanovením 4. 2 Pravidel ADR v rámci řešení sporu přiznat náhradu vzniklé újmy, či náhradu nákladů vynaložených na řešení sporu, ani náhradu poplatků zaplacených správcí sporu. Právní zástupce by na institut předžalobní výzvy měl hledět i s ohledem na skutečnost, že rozhodnutí doménového sporu u Rozhodčího soudu podle Pravidel ADR není překážkou bránící kterékoliv ze stran se obrátit s příslušným návrhem týkajícím se doménového jména na příslušný obecný soud. V některých případech je z důvodů kontinuálního porušování práv držitelem domény tento způsob dvojího varování zdlouhavý, proto se jeví logickým postupovat po první upomínce přímo k podání návrhu na zahájení řešení sporu z doménového jména či doménových jmen dle Pravidel ADR.

¹³¹ Jako příklad skrývaných údajů je emailová adresa, která je zároveň povinný údaj při registraci doménového jména, tedy tuto informaci by po vyžádání CZ. NIC poskytl, telefonní číslo není povinný údaj, ale v případě uvedení stranou registrující se jedná o neveřejný údaj, a taktéž by mohl být po vyžádání poskytnut.

Pokud se protistrana v nově stanovené lhůtě po zaslání předžalobní výzvy nevyjádří a nezmění se stav doménového jména (doménové jméno není zrušeno, porušující obsah z prezentace webových stránek domény, pokračuje nezákonné nakládání s doménou), přechází advokát obvykle k podání návrhu na zahájení ADR z doménového jména na základě pokynu klienta.

5. 6 Obsah a podání návrhu

Návrh na řešení sporu se podává skrz online platformu Rozhodčího soudu ČR dostupnou přímo na stránkách Správce pro řešení sporů týkajících se doménových jmen .cz na <https://domeny.soud.cz/>. Jak bylo vysvětleno v kapitole 4.1, jedná se o online řešení sporů (ODR), neboť všechny kroky učiněny na této online platformě, dodání přílohy a veškerá komunikace probíhá pouze v elektronické podobě. Tento tzv. bezpapírový způsob podávání skrze elektronické podání byl již od roku 2010 přijat i v rámci řešení sporů UDRP.¹³²

Návrh k zahájení řízení ADR z doménových jmen v doméně .cz musí obsahovat určité náležitosti, které jsou velmi podobné náležitostem návrhu na zahájení řízení dle ustanovení občanského soudního řádu. V souvislosti s terminologií občanského soudního řádu lze vymezit, že podobně jako návrh na zahájení řízení i návrh na řešení doménového sporu musí obsahovat kromě obecných náležitostí uvedené v § 42 odst. 2 o. s.ř. i další náležitosti dle ustanovení § 79 o. s. ř. Návrhem při řešení sporů týkající se doménových jmen je dokument včetně příloh, vypracovaný a předložený prostřednictvím online platformy u správce sporů za účelem zahájení řešení sporu dle Pravidel ADR a Řádu.

Při podání návrhu k ADR není nutné řešit procesní příslušnost, neboť existuje v případech alternativního řešení sporů o domény .cz jen jeden správce sporů. Ze samotného užití on-line platformy je zřejmé, kterému soudu je daný návrh určen. Již při úspěšném vyplnění registrace nového uživatele (vyplnění registračního formuláře) na online platformě správce sporu či přihlášení pod registračními údaji je z návrhu zřejmé, jaká osoba návrh činí. Po vyplnění povinných údajů osoby ve formuláři (jsou označeny jako modrá pole) či po prostém přihlášení do on-line platformy za pomocí uživatelského jména a hesla získaného předchozím zaregistrováním - vytvoření účtu, lze upřesnit návrh o informaci o

¹³² BETTINGER, T., WADDEL A., *Domain name law and practice : an international handbook*. 2. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2015. s. 1270.

zastupování oprávněnou osobou (advokátem, právním zástupcem, zákonným zástupcem, opatrovníkem aj.).

Stejně jako u náležitostí žaloby dle § 79 o. s. ř. je i u návrhu k ADR nutné, aby obsahoval identifikační údaje stran. Při řešení sporů z doménových jmen v doméně .cz rozlišujeme stranu sporu podávající návrh (dále označován jako „navrhovatel“) a držitele předmětného sporného doménového jména (označován také jako „odpůrce“). Identifikační údaje navrhovatele a odpůrce jsou jméno, příjmení, obchodní firmu nebo název, bydliště či sídlo právnické osoby s údajem o zemi (v případě, že je navrhovatel zahraniční osoba, v případě odpůrce se vyplňuje, jen když je navrhovateli známa) a e-mailovou adresu navrhovatele i držitele sporné domény. V případě navrhovatele je vhodné, aby byly doplněné i údaje o telefonním čísle, faxové číslo je v současnosti používáno pro komunikaci minimálně, proto není nutné uvádět. Pokud osoba nemá faxové číslo nebo telefonní číslo, je nutné do povinného pole přesto vyplnit nějaký údaj a to ve formě takové, aby bylo evidentní, že navrhovatel k takovému způsobu komunikace nemá přístup¹³³.

Oproti podání žaloby v civilním řízení není z evidentních důvodů nutný požadavek na data narození, rodná čísla nebo identifikační čísla navrhovatele ani odpůrce, neboť tento údaj se obvykle nesděljuje ani registrátorům či registrům domén. V případě údajů odpůrce je navrhovatel povinen uvést údaje dostupné skrze databázi doménových jmen, a jak již bylo zmíněno výše, navrhovatel neodpovídá za chyby či nepravdivé informace uvedené v databázi doménových jmen.

Další náležitostí je uvedení doménového jména jako předmětu návrhu, tedy dle terminologie § 42 odst. 4 o. s. ř. vymezení věci, které se tento spor týká. Jako i u podání žaloby dle občanského soudního řádu se musí uvést, co se žalobou sleduje a vymezit tedy žalobní petit, i v případě návrhu na řešení sporu musí být zjevné, čeho se navrhovatel domáhá. Dle bodu 3.5. Pravidel ADR se navrhovatel může domáhat pouze zrušení registrace doménového jména, nebo převodu registrace doménového jména na navrhovatele. Žaloba dle občanského soudního řádu, aby splňovala základní náležitosti, obsahuje podpis a datum.

V souvislosti s § 42 odst. 4 o. s. ř. je povinnost podpisu a datování vyloučena při podání v elektronické podobě podle zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech, osobních číslech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), čímž se obecně řečeno myslí komunikace

¹³³ Např. proškrtnutím, uvedením čísla ve formě za sebou řazených stejných číslic, n/a apod.

prostřednictvím datové schránky mezi účastníky a soudem. V souladu s tímto ustanovením se takovéto podání zasílá pouze v jednom stejnopisu a přílohy se přikládají taktéž v elektronické podobě. V případě ADR týkajících se doménových jmen z domén .cz se podání návrhů neprovádí skrze datové schránky dle zákona o elektronických úkonech, neboť existuje speciálně vytvořená on-line platforma, kde je návrh vyplňován ve formě předem určeného oficiálního formuláře. V případě podání návrhu skrze on-line platformu je datování návrhu prováděno automaticky. Není nutné tedy při vyplňování formuláře připojovat údaj o datu, neboť tento údaj je zřejmý ihned po finálním podání formuláře návrhu odesláním správcí sporu z hlášení o přijetí návrhu. K hlášení o přijetí návrhu na řešení sporu je připojena informace o datu a čase (až do řádu setin sekund), a tato informace je v systému uložena po celou dobu řešení sporu.

Podpis podání návrhu na zahájení ADR provedený elektronicky je specifikován v § 6 písm. h) Řádu. Podpis se nahrazuje prohlášením navrhovatele ve znění: "Navrhovatel prohlašuje, že všechny údaje zde uvedené, týkající se Navrhovatele, jsou úplné a správné.". Jediným místem, kam lze prohlášení navrhovatele umístit, se jeví dle koncepce formuláře část týkající se faktických a právních důvodů, na nichž se samotný návrh zakládá. Podobným prohlášením se podepisuje i odpůrce při zhotovení vyjádření k návrhu dle § 8 písm. e) Řádu.

V neposlední řadě je stejně jako u podání žaloby součástí návrhu i vylíčení rozhodujících skutečností, kterých se navrhovatel dovolává. V části návrhu formuláře s názvem faktické a právní důvody je vytvořené místo, kam navrhovatel umísťuje svá tvrzení a vylíčení rozhodných skutečností doplněné o označením důkazů.

Důkazy jsou nedílnou součástí každého návrhu k zahájení ADR. Důkazy k návrhu ADR se liší tím, že jsou vyžadovány pouze v elektronické podobě, a to pouze ve formátech .pdf, .doc (preferované tyto dva), .jpeg, .gif, .xml (a samozřejmě jejich propojených verzí jako např. .docx, .jpg, které jsou typově pouze kompresí uložených dat ve formátech .doc a .jpg). Mezi obvyklé důkazy se v řízení týkajících se doménových jmen patří výtisk z rejstříku doménových jmen, výpisy z registru ochranných známek, výpisy z obchodního rejstříku, výpisy z veřejných rejstříků a veřejných seznamů, kopie obsahu www stránek dostupných pod doménovým jménem, kopie novinových článků, kopie uzavřených smluv apod. Při vyplňování formuláře návrhu k zahájení ADR pro důkazní prostředky podporující tvrzení navrhovatele je vytvořena samostatná sekce formuláře, kam kromě souborů

v určitém formátu sloužících jako důkazy, je nutné přiložit i plnou moc v případě zastupování advokátem. Ve formuláři totiž není vytvořeno individuální místo pro vložení plné moci v jiné sekci v rámci formuláře návrhu, ani v sekci týkající se přidávání oprávněného zástupce.

Jako v případě ustanovení § 79 odst. 3 o. s. ř. je návrh na zahájení řízení ADR doručen odpůrci - držiteli sporného doménového jména, avšak v případě ADR až po zaplacení příslušného poplatku navrhovatelem. Poplatek v ADR je podmínkou zahájení řešení sporu. V případě řízení podle občanského soudního řádu je dle § 82 o. s. ř. řízení zahájeno už dnem, kdy návrh na zahájení řízení došel soudu. Správce sporu nejprve zkontroluje, zda návrh splňuje formální náležitosti dle Řádu, a pokud je s nimi v souladu, zašle oznámení o návrhu odpůrci způsobem stanoveným v § 3 odst. 1 a § 3 odst. 2 do pěti dnů od data obdržení poplatků, které je navrhovatel povinen uhradit ve výši stanovené sazebníkem¹³⁴. Správce sporu následně zasílá oznámení o návrhu odpůrci na elektronickou adresu, která je v centrálním registru národních domén .cz uvedena v kontaktu držitele sporného doménového jména. Správce registru CZ.NIC sděluje správci sporu e-mailový kontakt. Správce sporu informuje držitele sporného doménového jména nejen o návrhu, ale především o postupu, jak lze k danému návrhu získat přístup prostřednictvím on-line platformy. V případě, že odpůrce nepotvrdí příjem elektronického oznámení zasláného na elektronickou adresu ve lhůtě pěti dní od jeho odeslání, zašle správce sporu oznámení s informací o přístupu k návrhu prostřednictvím poštovní či kurýrní služby na poštovní adresu, kterou sděluje také správce registru CZ.NIC.

5.7 Blokace

Jedním z doporučených kroků ihned po podání návrhu k řešení sporu je blokace doménového jména. Jedná se o zablokování veškerých změn na registrovaném sporném doménovém jméně (a to převodu doménového jména včetně zabezpečení proti transferu doménového jména na jiného registrátora aj.). U většiny podání návrhu na řešení sporu domény .cz je nutné zablokovat doménu co nejdříve, aby se předešlo hrozící změně držitele domény, zrušení registrace popřípadě jiným změnám, které by mohly mít negativní vliv na další postup v řešení sporu a navíc ještě finanční dopad v případě zaplacení poplatku za řešení sporu

¹³⁴Jak již bylo výše v práci uvedeno, sazebník je dostupný na webových stránkách správce sporu <https://domeny.soud.cz/adr/fees/index.php>.

navrhovatelem. V případě, že dojde ke zrušení registrace sporné domény ještě před provedením blokace, spor je správcem sporu zastaven z důvodu nedostatku formálních požadavků na řešení sporu. Pokud by došlo ze strany držitele sporné domény k převodu na jiného držitele, jednalo by se podobně jako v občanském soudním řádu o překážku postupu řízení.

Doménové jméno během řešení sporu není automaticky blokováno, nýbrž je blokováno až na žádost navrhovatele doručenou sdružení CZ.NIC v souladu s čl. 20.1 Pravidel registrace. Při vyplňování formuláře na on-line platformě není tato skutečnost navrhovatelům připomenuta. Postup řešení sporu o domény gTLDs v systému UDRP či o doménu .eu je odlišný, protože zde blokace doménového jména probíhá automaticky po podání návrhu ke správci sporu.

Blokaci lze v rámci civilního soudního procesu připodobnit k institutu předběžného opatření upraveného v § 74 a násl. a § 102 odst. 1 o.s.ř. Na rozdíl od předběžného patření upraveného v ustanovení § 74 a násl., je u blokace doménového jména nutné, aby před samotným podáním blokace byl podán návrh k ADR o zahájení řešení sporu¹³⁵. Pokud by byla možná blokace ještě před samotným podáním návrhu k ADR, docházelo by v internetovém prostředí ke zneužívání blokace, a tím k přílišnému omezování svobod internetových uživatelů a držitelů doménových jmen. Naproti tomu předběžné opatření je možné vyžádat ještě před samotným podáním žaloby. Následně soudce dle § 76 odst. 3 při nařízení předběžného opatření uloží navrhovateli, aby ve lhůtě, kterou mu určí, podal u soudu návrh na zahájení řízení. Soudce může také stanovit, že předběžné opatření bude trvat jen po určenou dobu. Lze tedy logicky předpokládat, že i soud tuto blokaci zajistí po celou dobu soudního řízení, ať už o ni bylo zažádáno před podáním návrhu na zahájení řízení nebo dle § 102 odst. 1 po podání návrhu na zahájení řízení.

O blokaci doménového jména navrhovatel žádá podáním žádosti na formuláři¹³⁶, který je doručován sdružení CZ.NIC. Navrhovatel k žádosti musí přiložit důkaz o zahájení sporu, a to předložením kopie zahájeného řízení s

¹³⁵ Z důvodu formulace ve formuláři žádosti o pozastavení možnosti převodu jména domény a zrušení registrace (blokaci) ve znění: „(Navrhovatel) žádá o blokaci jména domény/jmen domén,..., a to na základě řízení, které bylo vůči shora uvedenému držiteli/držitelům, zahájeno u ..., dne.... Dokumenty osvědčující zahájení tohoto řízení jsou připojeny v příloze této žádosti a tvoří její nedílnou součást.“

¹³⁶ Žádost blokace domény je ke stažení na stránkách sdružení CZ.NIC Žádost o pozastavení možnosti převodu jména domény a zrušení registrace (blokaci). Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20180516_zadost_o_blokaci_cl20.pdf.

originálem podacího razítka nebo potvrzení soudu, rozhodčího soudu, rozhodce či správce nebo experta dle Pravidel alternativního řešení. V ADR řízení je obvyklé, že při podání návrhu a zaplacení poplatku se zasílá současně i žádost o blokaci přes datovou schránku dle ustanovení § 8 odst. 1 nebo 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dat, což je jeden z nejrychlejších způsobů doručování. V případech, kdy osoba není zastoupena advokátem, který má povinnost mít zřízenou datovou schránku, je nutné zaslat žádost o blokaci s ověřeným úředním podpisem, čímž hrozí pozdní blokace z důvodu zpožděné poštovní zásilky a zvýšené časové náročnosti získání úředně ověřeného podpisu. Podání žádosti o blokaci domény prostřednictvím datové schránky je rychlejším způsobem, avšak pro samotnou blokaci je nutné doložit přílohu o potvrzení zahájení sporu. Potvrzení zahájení řešení sporu je dostupné až po obdržení poplatku (tato platba taky nemusí proběhnout v sekundě). Velmi často se stává, že při simultánním podání návrhu na řešení sporu spolu se zaplacením poplatku a zaslání blokace, se CZ.NIC ve věci blokace sám spojí se správcem sporu, který mu potvrdí zahájení řešení sporu. Tento způsob se mi i tak zdá dost nebezpečným, protože v době, kdy CZ.NIC čeká na potvrzení zahájeného řízení ze strany správce sporů, může dojít ze strany držitele sporné domény ke zrušení či převedení sporné domény.

Blokace je platná na dobu 4 měsíců a tato lhůta nemůže být dále prodloužena. Před uplynutím této lhůty CZ.NIC blokaci zruší v případě pravomocného skončení řízení nebo ukončení řešení sporu, jakmile mu je tato skutečnost oznámena a doložena pravomocným rozhodnutím ze strany držitele domény. Pokud bylo rozhodnuto o převodu nebo zrušení domény, CZ.NIC zruší blokaci na základě doložení originálu rozhodnutí nebo úředně ověřené kopie ze soudního nebo rozhodčího řízení s doložkou osvědčující jeho právní moci, což může být oznámeno a doloženo kteroukoliv stranou sporu. V souvislosti s bodem 20. 7 Pravidel registrace lze blokaci téhož doménového jména provést znovu nejdříve po uplynutí 12 měsíců od ukončení předchozí blokace doménového jména, ale tímto ustanovením není dotčeno právo navrhopvat vydání předběžného opatření směřujícího ke stejnému účelu jako blokace.

Samotné zahájení řešení sporu nepředstavuje překážku převodu nebo zrušení registrace doménového jména, jestliže ve věci nebylo obecným soudem vydáno předběžné opatření nebo jestliže doménové jméno nebylo na základě žádosti zablokováno dle článku 20 Pravidel registrace jmen domén v ccTLD .cz. V souvislosti s tímto však existuje zvláštní situace, že pokud dojde při řešení sporu

expertem mezi navrhovatelem a odpůrcem ke smíru týkajícímu se již zablokované domény, nelze pouze na základě tohoto smíru v rámci zahájeného řízení žádat o převod či zrušení domény. Zahájení řešení sporu představuje překážku převodu nebo zrušení registrace doménového jména, jestliže doménové jméno bylo na základě žádosti zablokováno. V takovém případě i přes uzavřený smír mezi stranami je při řešení sporů nutné rozhodnutí experta, na jehož základě lze pak žádat sdružení CZ.NIC o zrušení blokace domény. Osoba, na jejíž žádost byla blokáce provedena, odpovídá za škodu, která držiteli domény či sdružení CZ.NIC v důsledku provedení blokace vznikne.

5. 7 Vložení návrhu na platformu

Obsahem vyplněného formuláře návrhu ADR jsou tedy informace o navrhovateli, který se na on-line platformu pod svými údaji registruje. K zahájení nového sporu lze přidat údaje o právním zástupci či vybrat z již vytvořeného seznamu zástupců, pokud již navrhovatel řešil pod svým registrovaným jménem a heslem nějaký jiný spor. Po otevření odkazu Příprava návrhu se otevře formulář návrhu s předvyplněnou hlavičkou návrhu, jejíž součástí jsou zmíněné zadané údaje o navrhovateli, při potvrzení právního zastupování v rámci sporu i údaje o právním zástupci. V následujícím kroku vyplňování formuláře návrhu je nutné zvolit typ komunikace, který je trojí a dále informaci o adresátovi komunikace v případě, že bylo výše ve formuláři potvrzeno právní zastupování. Způsob komunikace se podle možností uvedených ve formuláři jeví jako komunikace trojího typu, ale i v případě výběru komunikace zasílání dokumentů v tištěné podobě doporučeně poštou či kurýrní službou a komunikací prostřednictvím faxu je povinnost podávat všechny formuláře skrze on-line platformu. Primární formou komunikace je skrze online platformy s doplňkovou možností dalších dvou typů komunikace. Oznámení od správce sporu či experta se zasílají taktéž automaticky skrze on-line platformu, a to i v případě zvolení jiného typu komunikace než jen pomocí elektronických prostředků.

V následující části formuláře týkající se informací o odpůrci je zcela zásadní uvést údaje o osobě držitele sporné domény a o znění sporného doménového jména či doménových jmen (díky možnosti formuláře přidání dalších oken při kliknutí na tlačítko „Přidat doménu“ pro vyplnění všech doménových jmen odpůrce). Jak již bylo zmíněno výše, předmětem jednoho návrhu může být několik sporných domén, pokud je navrhovatel a odpůrce stejný u každého jednotlivé sporné domény.

Uvedení správného tvaru sporných doménových jmen je klíčový, neboť je to právě tento údaj, který vymezuje věc, které se ADR řízení týká.

V návrhu je nutné uvést, jaký typ experta má v daném sporu rozhodovat. Většina sporů je rozhodována jediným expertem. Pokud má být rozhodováno panelem tří expertů, musí být ze strany navrhovatele zaplacen vyšší poplatek a navrhnout jeden ze členů panelu expertů ze seznamu expertů vedeného Rozhodčím soudem ČR. Druhého experta vybírá ze seznamu expertů sám odpůrce a předsedu panelu expertů ustavuje sám správce sporu.

V další části návrhu je možné připojit kopii o již uhrazeného poplatku, který se platí bankovním převodem na účet Rozhodčího soudu ČR uvedený v Řádu v příloze Sazebník. K identifikaci této platby je nutný údaj číslo sporu, které je přiděleno automaticky při prvním kroku - kliknutí na odkaz Příprava návrhu. To znamená, že ještě před samotným podáním může dojít k zaplacení poplatku, čímž lze uspišit rozhodnutí v dané věci, neboť zaplacením poplatku je jednou z podmínek, kterým se stanovuje datum zahájení sporu. Zaplacením poplatku je totiž podmíněno plnění povinností (zaslání návrhu protistraně) správce sporu dle § 5 Řádu. Uhradit poplatek za podaný návrh však lze až po samotném podání návrhu, proto není nutné tuto část při vytváření návrhu ihned vyplňovat.

V samostatné sekci formuláře návrhu musí navrhovatel dle § 6 odst. 2 písm. g) Řádu jako obligatorní náležitost návrhu uvést, zda existují či neexistují další řízení, která se týkají sporného doménového jména či doménových jmen, popřípadě identifikovat řízení již zahájená nebo ukončená. To se děje volnou písemnou formou prohlášením v podání navrhovatele.

V části formuláře o faktických a právních důvodech návrhu je navrhovatel povinen prezentovat argumentaci podporující tvrzení porušení práv registrací a užíváním sporného doménového jména, tedy vyličení rozhodných skutečností (tzv. žalobní naraci) doplněnou označením důkazů k prokázání těchto skutečností. Označené důkazy v této části návrhu se musí shodovat se soubory přiloženými v následující závěrečné sekci formuláře na této on-line platformě. Z rozhodných skutečností musí vyplývat a je nutné v návrhu dokázat, že registrované a užívané doménové jméno je identické či zaměnitelné s chráněným označením navrhovatele a neexistuje dostatek práva či dostatečný legitimní zájem k držení této domény nebo je doménové jméno získané a užívané v rozporu s dobrou vírou. Díky tomu, že je tento návrh podáván elektronicky skrze speciální platformu, existuje možnost postupně rozpracovaný návrh ukládat, čímž je zvýšen komfort navrhovatele či

advokáta při tvorbě takového návrhu. Návrh na zahájení řízení je podán až samotným potvrzením prostřednictvím tlačítka „podat návrh“, kdy je návrh odeslán správci sporu a nelze jej již upravovat, pokud není navrhovatel vyzván ze strany experta k doplnění či napravení vad návrhu.

5. 8 Rozhodnutí

Podaný návrh je následně správcem sporu zkontrolován z pohledu splnění formálních náležitostí a v případě správnosti je postoupen expertovi či panelu expertů k rozhodování. Řešení sporu dle těchto Pravidel ADR končí odborným rozhodnutím experta či panelu expertů, které je konečné a nelze je přezkoumat. Dle § 16 Řádu, expert své rozhodnutí v písemném vyhotovení zašle správci ve lhůtě třiceti dnů od data svého jmenování, pokud nenastanou výjimečné okolnosti k prodloužení lhůty. Správce sporu sdělí do pěti dnů ode dne, kdy obdrží od experta písemné vyhotovení jeho rozhodnutí, úplné znění rozhodnutí každé ze stran sporu skrze on-line platformu, popřípadě ještě jiným způsobem komunikace, který strany preferují. Tímto rozhodnutím není dotčeno právo kterékoliv ze stran zahájit soudní řízení nebo se obrátit na rozhodčí soud. Rozhodnutí expertů jsou publikována veřejně na oficiálních stránkách správce sporu v záložce rozhodnutí ve formě anonymizovaného rozhodnutí. K tomuto roku bylo zveřejněno zhruba na stovku anonymizovaných rozhodnutí, která by mohla sloužit odborné i laické veřejnosti k seznámení se s rozhodovací praxí expertů. Tento způsob je dle mého názoru nevhodný pro vývoj rozhodovací praxe, a také nepodporuje informovanost případných budoucích navrhovatelů a odpůrců. Na Slovensku jsou na rozdíl od rozhodnutí českého správce sporů v doménách .cz publikována v plném znění, což rozhodně přispívá k vyšší informativnosti uživatelů internetu a podporuje i rozvíjí schopnosti navrhovatelů podat návrh k řešení sporů bez právního zástupce (to může mít pozitivní efekt na cenu nákladů ADR řízení).

Na rozdíl od rozhodnutí zakotveném v občanském soudním řádu v ustanoveních § 152 a násl., kdy soud může v určitých případech rozhodnout jen o části projednávané věci, popřípadě může překročit návrhy účastníků a přisoudit něco jiného, než čeho se navrhovatel domáhá, je rozhodnutí sporu podle Pravidel ADR taxativně vymezeno v bodu 4.1. Pokud nedojde k zastavení řízení projednávání sporu z důvodu uzavření smíru mezi navrhovatelem a držitelem sporné domény či spor byl před vydáním rozhodnutí experta pravomocně rozhodnut v soudním či rozhodčím řízení, existují tři typy odborného rozhodnutí experta či

panelů expertů. Rozhodnutím experta dojde k zamítnutí návrhu, pokud navrhovatel ve svém návrhu nesplnil podmínky uvedené v bodě 3 Pravidel ADR, tedy neprokázal shodnost či zaměnitelnost sporného doménového jména s chráněným označením navrhovatele spolu s neprokázáním dobré víry při užívání sporné domény či neprokázáním nedostatku práva držitele sporné domény při registraci či užívání takovéto domény. Naopak, pokud jsou splněny podmínky dle bodu 3 Pravidel ADR, expert v souladu s uplatňovaným nárokem navrhovatele ve svém rozhodnutí buď doménové jméno zruší, anebo rozhodne o převodu registrace doménového jména na navrhovatele. Rozhodnutí tedy obvykle obsahuje výrok ukládající držiteli povinnost zdržet se užívání doménového jména a dále povinnost převést doménové jméno na navrhovatele – povinnost provést změnu registrace doménového jména v doméně nejvyšší úrovně .cz tak, aby jako držitel doménového jména byl v rejstříku doménových jmen v doméně nejvyšší úrovně .cz zapsán navrhovatel.

V rámci řešení sporu dle Pravidel ADR nelze žádat o přiznání žádné peněžité náhrady spojené s vedením ADR - náhradu vzniklé újmy, či náhradu nákladů vynaložených na řešení sporu, ani náhradu poplatků zaplacených správcí sporu. Při samotném podání návrhu dle Pravidel ADR musí být bráno na vědomí dle bodu 3.7 těchto pravidel, že se navrhovatel podáním návrhu vzdává veškerých nároků na náhradu újmy vzniklých v souvislosti s řešením sporů o doménové jméno vůči správcí sporu, sdružení CZ.NIC, expertovi (panelu expertů) za podmínky, že újma nebyla způsobena na přirozených právech, úmyslně nebo z hrubé nedbalosti.

Sdružení CZ.NIC není účastníkem řešení sporu, avšak v rámci sporu je v postavení, kdy vydaná rozhodnutí provádí dle bodu 6.2 Pravidel ADR. V případě rozhodnutí o zrušení registrace doménového jména nebo o jeho převodu, sdružení CZ.NIC toto rozhodnutí provede nejdříve 15 a nejpozději 30 dnů ode dne, kdy mu bude doručeno rozhodnutí správcem sporu. Stejná lhůta pro provedení rozhodnutí se uplatňuje i u rozhodnutí o převodu doménového jména, kdy musí dojít kromě doručení rozhodnutí i k oznámení identifikačního údaje navrhovatele nezbytné pro provedení převodu registrace.

Identifikačními údaji navrhovatele je myšlen v první řadě identifikátor kontaktu. Identifikátor kontaktu (ID kontaktu, *Registry Domain ID* apod.) obsahuje osobní údaje o držiteli domény, který je přidělen každému držiteli domény jako kód

sloužící pro potřeby správce registru.¹³⁷ V databázi doménových jmen je pracováno právě s takovýmto kódem, který je zjistitelný ve veřejném výpisu WHOIS databáze registru domén, a zároveň také slouží jako univerzální podpis držitele domény. Při vyhledávání v národním registru domén .cz je identifikátor kontaktu uveden v kolonce držitel jako potvrzený údaj.

Pokud je rozhodnuto o převodu doménového jména na navrhovatele, který nemá vytvořen identifikátor kontaktu (tedy ještě není držitelem žádné domény), je nutné identifikátor kontaktu pro CZ.NIC založit skrze akreditovaného registrátora.¹³⁸ Sdružení CZ.NIC převádí registraci doménového jména na identifikační kontakt prostřednictvím autorizačního kódu pro transfer domény poskytovaný pouze aktuálním registrátorem předmětné domény. Autorizační kontakt, označován také jako *auth-info*, lze definovat jako heslo pro převod domény, které má každé jméno domény a na požádání jej sděluje stávající registrátor. Toto heslo slouží i v případě dobrovolného převodu k potvrzení převodu doménového jména na nového držitele nebo i potvrzení převodu na nového registrátora. Bez znalosti tohoto hesla není registrátor oprávněn převod provést. Autorizační kód si lze vyžádat prostřednictvím formuláře u sdružení CZ.NIC nebo dotazem u stávajícího registrátora, který je povinen heslo sdělit. Následně je autorizační kontakt zaslán na e-mail, který je veden v registru jako povinný údaj u držitele doménového jména. V případě dobrovolného převodu tento údaj nemůže být zaslán na jiný e-mail z důvodu ochrany před nezákonným získáním a následným protiprávním převodem domény. Někteří registrátoři dokonce ověřují totožnost nového i původního majitele domény a požadují originální potvrzení obou stran k převodu doménového jména. K potvrzení převodu domény je nutné doložit např. žádost o převod domény s úředně ověřenými podpisy, elektronické potvrzení v kombinaci s potvrzovací SMS, rozhodnutí experta o převodu apod.¹³⁹ Ve své praxi jsem se setkala s dobrovolnými i nařízenými převody doménových jmen prostřednictvím služeb poskytovaných registrátorem ACTIVE24, který poskytuje poměrně vysokou úroveň zákaznické i technické podpory (anglicky *help desk*).

¹³⁷ Identifikátor kontaktu .CZ domén (údaje vlastníka) [online]. Centrum nápovědy: ACTIVE24 [cit. 2019-03-15]. Dostupné z: <https://faq.active24.com/cz/511924-Identifikator-kontaktu-CZ-domén-údaje-vlastníka>.

¹³⁸ KANIA, J. Převod doménového jména 1.díl [online]. 14.12.2009 [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/prevod-domenoveho-jmena-1-dil>.

¹³⁹ ZÁKLADY IT GRAMOTNOSTI: Síť a internet [online]. Fakulta informatiky Masarykovy univerzity: doc. RNDr. Eva Hladká, Ph.D., Mgr. Jan Fousek, [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/ics/el/sitmu/law/html/registrace-domen.html>.

Při řešení sporů navrhovatelé v uplatňovaném nároku upřednostňují bezplatný převod doménového jména. Předchází se tím situaci, kdy v případě uplatňování zrušení registrace doménového jména hrozí po ukončení blokace domény nebezpečí další registrace totožného doménového jména ze strany třetí osoby. Tato nová registrace původně sporného doménového jména by potenciálně mohla znovu ohrožovat práva vlastníka chráněných označení, a tím by navrhovatel musel znovu řešit doménový spor, což by vedlo k zaplacení dalších nákladů řízení a mohlo mít i negativní vliv na finanční situaci v rámci podnikatelské činnosti navrhovatele. S ohledem na etický kodex advokát hledá takové řešení věci a uplatňuje takové právní nároky, které jsou pro klienta nejvýhodnější, nejlevnější a nejméně rizikové, z toho důvodu je preferován jako právní nárok převod domény. V některých případech však klient nechce vůbec po převodu užívat doménu, proto je kontraproduktivní o takový nárok žádat. Při uplatňování nároku se taktéž pohlíží na datum expirace domény, neboť dle bodu 7. 4 Pravidel registrace den expirace převáděné domény není dotčen převodem doménového jména. Pokud tedy navrhovatel nemá v úmyslu užívat ke svým potřebám takové doménové jméno ani po rozhodnutí experta, a zároveň datum expirace nastane v nejbližší době, je advokát vázán tímto rozhodnutím klienta. Je třeba si uvědomit, že i převod domény, která má brzy expirovat, může předejít zneužití registrace novou osobou. Tedy pokud je ze strany navrhovatele nárokováno pouze zrušení domény, jedná se pouze o vymazání právního vztahu mezi držitelem a doménovým jménem. Navrhovatel nežádající o převod domény se ale vystavuje další registraci ze strany třetí osoby, která by si mohla dané doménové jméno registrovat a podobně porušovat práva navrhovatele z této registrace. Vzhledem k výše uvedenému, je nutné posoudit vhodnost uplatňovaného nároku navrhovatele (zrušení doménového jména nebo převod doménového jména) v každém jednotlivém případě.

Okamžikem zrušení registrace nebo převodem registrace doménového jména dochází k zániku práv k doménovému jménu současně s ukončením smlouvy držitele o registraci doménového jména. Nový držitel doménového jména po převodu domény nabývá všechna dispoziční práva a tím je dán souhlas s aktuální verzí Pravidel registrace k datu převodu doménového jména. Původní držitel domény nemá žádné právo na vrácení zaplacené ceny nebo části ceny za registraci domény či ceny objednaných služeb.

6. Závěr

Tato diplomová práce se zabývá způsoby a postupem řešením sporů vznikajících z kolize doménových jmen s právy třetích osob. Důraz je kladen především na formu alternativního řešení sporů, a to na tzv. online řešení sporů domén .cz před Rozhodčím centrem pro spory o domény .cz, který byl v České republice zaveden v roce 2015.

Úvodní část této práce ujasňuje rozdíly mezi základními pojmy doména a doménové jméno za pomoci několika dalších pojmů vázaných na problematiku doménových jmen. Základní role domén i doménových jmen a fungování DNS systému jsou vysvětleny ve světle historického vývoje internetové sítě. Mimo jiné je v první části komplexně popsáno na příkladech rozdělení domén podle druhů, podpořené o několik statistických údajů. Jako nezbytnou součást úvodní části bylo nezbytné vymezit principy a zásady související s vytvořením a užíváním domén a doménových jmen. Podrobnější informace o registraci, vzniku a správě doménových jmen jsou uvedené především u doménových jmen v doméně .cz, kterým je v této práci věnována větší pozornost. Nastíněním právní povahy doménových jmen v českém právním řádu došlo k překlenutí spíše techničtější části práce a k navázání na mnohem více právně orientované kapitoly.

Druhá část práce se zaměřuje na výčet sporů a kolizí doménových jmen s právy třetích osob, který je doplněn příklady relevantních rozhodnutí u jednotlivých právních institutů, s nimiž se doménová jména dostávají do konfliktů. Poměrně podrobně je definován pojem cybersquatting, čímž byla dokázána existence velkého množství protiprávních jednání vznikajících pouze ze zneužívání registrovaní označení na internetu. Nejčastější příčinou doménových sporů jsou v současné době stále kolize doménových jmen s ochrannými známkami. Příčinou častého výskytu právě těchto sporů je pochopitelné z teoreticky vymezených principů, zásady a charakteru ochranných známek a doménových jmen, které jsou protichůdné a v internetovém prostředí na sebe často narážejí. Mimo jiné je významným důvodem vzniku sporů týkajících se doménových jmen i skutečnost, že většinu doménových jmen si lze velmi rychle registrovat (odkudkoliv) za častokrát mnohem nižší cenu než je cena přihlášky ochranné známky. Ve vysoké míře se objevují i kolize s dalšími chráněnými označeními, kterým byl v této práci věnován jen omezený prostor. Při řešení konfliktů dochází nejen ze strany rozhodce, ale i navrhovatele před podáním návrhu na řešení sporu k posuzování

objektivní a subjektivní stránky jednání držitele doménového jména. Pozornost je tedy v rámci práce věnována také posuzování nedostatku práva držet doménu či nedostatku legitimního zájmu a zlé víry.

Předposlední část práce vymezila pojem alternativní řešení sporů z hlediska obecného, kdy na základě obecné definice pojmu je rozebráno fungování alternativního řešení sporů z doménových jmen jak na úrovni generických domén, tak na úrovni národní domény .cz, jež jsou součástí Pravidel registrace jmen domén v ccTLD .cz. Pravidla pro alternativní řešení sporů týkajících se doménových jmen UDRP se totiž staly předlohou pro alternativní řešení sporů z národní domény .cz.

V závěru se práce zaměřuje na praktický způsob vedení sporů dle Pravidel řešení sporů doménových jmen domény .cz. Tato část práce je svou povahou koncipována spíše jako návod či manuál, který je logicky řazený podle jednotlivých fází řešení doménového sporu u Rozhodčího centra pro doménové spory o domény .cz. Zpracování praktické části by mohlo sloužit jako teoretický návod při podávání návrhu na zahájení řešení sporu z domény .cz. Z důvodu zvýšení univerzálnosti byly v návodu vymezeny i kroky advokáta, příp. právního zástupce. Způsob podání návrhu v ADR z domény .cz je srovnán s postupem zahájení řízení v civilním řízení dle občanského soudního řádu. Práce si však nedávala za cíl zkvalitnit nápovědu, která je správcem sporu uveřejněná na jeho oficiálních stránkách. Snahou bylo spíše informování případného navrhovatele (ať už advokáta zastupujícího klienta či nezastoupené osoby, které je registrací nebo užíváním doménového jména zasahováno do jeho práv) před samotným zahájením řešení sporů z doménového jména. Závěrečná část obsahuje i praktické rady (např. v získávání důkazů), nástroje, doporučení (např. věnování dostatečné péče při přípravě návrhu z důvodu nemožnosti doplňovat návrh bez vyzvání experta), které lze uplatnit před podáním návrhu, při vkládání návrhu na on-line platformu správce sporu a také postup po vydání rozhodnutí experta v řešení sporů z doménových jmen v doméně .cz.

Vznik mimosoudní soustavy on-line sudišť rozhodující spory z doménových jmen je indikátorem toho, že obecné soudy nemají dostatečnou efektivitu při rozhodování těchto sporů probíhajících ve zrychlujícím se globálním virtuálním prostoru. Nové alternativní řešení sporů z doménových jmen nejen v českém prostředí přispívá k časově efektivnějšímu řešení sporů mezi vlastníky chráněných označení a držiteli doménových jmen. Efektivita rozhodování sporů může mít výrazně příznivý ekonomický dopad na vlastníky chráněných označení, kteří tato označení užívají v rámci své podnikatelské činnosti. Alternativní řešení

sporů se stalo finančně výhodnou alternativou k soudnímu řízení, ačkoliv na první pohled tato skutečnost není zřejmá. Po uvedení poplatku ze sazebníku Pravidel ADR v doméně .cz se jeví tato částka nepřiměřená, ale ve svém výsledku je tato možnost pro vlastníky chráněných označení pravděpodobně ekonomicky výhodnější. Při postupu dle Pravidel ADR v případech prostých doménových sporů vzhledem k jednoduché on-line platformě pro podání žaloby odpadají náklady na právní zastoupení, a s tím i další smluvní, mimosmluvní či hotové náklady advokátovi. V případě složitějšího doménového sporu je však doporučeno využít služeb advokáta. Mimo to, alternativní řešení sporů garantuje vydání rozhodnutí v rámci několika měsíců oproti civilnímu řízení, které se v průměru vede v řádu roků. I toto časové zkrácení řízení dokáže ve velké míře ovlivnit finanční dopad takového sporu na ekonomickou situaci vlastníka chráněného označení. Kolize doménového jména s chráněnými označeními je velmi často doprovázeno také nekalosoutěžním jednáním se strany držitele sporné domény, a jak je známo, už samotné protiprávní nekalosoutěžní jednání má obrovský vliv na právní prostředí v rámci hospodářské soutěže. Pomocí řešení sporů dle Pravidel ADR tudíž mohou rychle vymizet nepříjemné okolnosti ovlivňující především aktivity podnikatelů, které nastávají z pomalého soudního procesu. I přesto, že online řešení sporů doménových jmen funguje v České Republice již pět let, odborná ani laická veřejnost není s tímto alternativním řešením sporů dostatečně seznámena. Odborná veřejnost často tápe již v samotném odlišování mezi různými druhy alternativního řešení sporů a raději spoléhají na soudní řízení, jelikož se s civilním řízením setkávají v praxi mnohem častěji.

Tato práce v neposlední řadě připomněla druhy alternativního řešení sporů. Důraz byl kladen na alternativní řešení sporů týkajících se doménových jmen. S ohledem na specifickou právní situaci k doménovým jménům je výhodné, aby většina sporů byla řešena on-line způsobem, neboť již samotné spory a kolize doménových jmen a práv třetích osob vznikají svou podstatou v prostředí internetu. Práce prokázala, že alternativní řešení sporů dle Pravidel ADR se ve svých základních znacích při podání návrhu na zahájení řízení neliší od klasického civilního řízení podle občanského soudního řádu. Proces před samotným podáním návrhu je mezi advokátem a klientem totožný s tou výhodou, že komunikace, sběr relevantních informací a důkazů může bez problému probíhat pouze elektronicky, neboť důkazy přikládání k návrhu jsou ve většině dostupné na internetu z veřejných rejstříků a seznamů či jiných veřejných zdrojů. Navíc, v případě různých smluv není nutné

přikládat originály už z podstaty elektronické komunikace. Obsahová stránka návrhu na řešení sporu z doménového jména je také velmi podobná návrhu na zahájení civilního řízení, samozřejmě kromě specifických údajů, které jsou užívány pouze v systému doménových jmen a obecně v internetovém prostředí. Každý podnikatel a jednotlivec z odborné i laické veřejnosti je tudíž schopen bez obtíží podat návrh na řešení, neboť návrh má podobu jednoduchého volně přístupného online formuláře právě z důvodů, aby uživatelé internet měli možnost si jednoduše sami bránit svá práva bez právního zastupování. Významné odlišnosti mezi podáváním návrhu na zahájení civilního řízení a návrhu řešení sporů jsou v práci zmíněny v rámci závěrečné části.

V neposlední řadě bylo popsáno, s jakými hrozbami týkajícími se doménových jmen se mohou vlastníci ochranných známek, podnikatelé, známé osobnosti, ale i jedinci setkat. Jejich práva mohou být ohrožena praktikami cybersquattingu a také dalšími protiprávními jednáními, která kolidují s právy na označení a právy týkajícími se nekalosoutěžního jednání. V poslední době jsou harmonizovány právní předpisy ze strany Evropské unie např. předpisy týkající se ochrany spotřebitele, známkoprávní předpisy apod. Novelou zákona o ochranných známkách došlo k přenosu odpovědnosti si aktivně chránit svá práva ze starších ochranných známek. Tato změna má vliv nejen na vlastníky ochranných známek, ale i na všechny osoby podnikající pod známým označením, a to i v prostředí internetu. Bude tak zajímavé sledovat, jestli se v souvislosti s novelou zákona o ochranných známkách bude měnit počet doménových sporů z domén .cz, a jestli tato nová právní úprava nedonutí vlastníky ochranných známek a obecně podnikatele k vyšší obraně svých práv.

7. Resumé

This thesis deals with the domain name dispute resolution arising from a conflict of domain names with rights of third parties in the Czech legal environment. Emphasis is placed on the dispute resolution through so-called the online dispute resolution of domains .cz before Czech Arbitration Court which was introduced in the Czech Republic in 2015.

The introduction of this work analyzes the terms related to domains and domain names, to the basic functioning and role of domains and domain names in the internet network. Moreover, this section describes domain structure, creation of domain names, main principles related to domain and domain name registration and usage as well as domain database management. Concerning the following chapter, the legal nature of domain names in the Czech legal system is described in the introductory part as well. The second part focuses on the enumeration of domain name disputes and description of collisions with other legal institutes. Cybersquatting and disputes related to domain names with trademarks, which are the most common cause of a domain dispute to date, are defined in detail. In the third part, the thesis focuses on alternative dispute resolution providing the general definition of the term that describes the functioning of alternative dispute resolution of domain name disputes at the level of generic domain names and the national domain .cz. The last part of the thesis focuses on practical issues of the process of litigation according to Rules of Domain Names Registration under the .cz ccTLD. The steps of the attorney and the petitioner before the initiation of the settlement of domain name disputes are described. The procedures for domain name disputes resolutions are gradually compared with some aspect of the procedure of civil proceedings in accordance with the Czech Code of Civil Procedure. This part is conceived as a theoretical guide of submitting a proposal to initiate a dispute resolution before the Czech Arbitration Court dealing with domain name disputes. However, this thesis does not aim to improve the quality of the instruction material that is posted on the official website of the dispute resolution by the Czech Arbitration Court.

8. Seznam použité literatury

Česká odborná literatura

DISMAN, Marek. *Právní úprava domény ".eu"*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-852-9.

HORÁČEK, R., ČADA, K., HAJN, P. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, IBSN 978-80-7400-655-5.

JANSA, Lukáš, Petr OTEVŘEL, Jiří ČERMÁK, Petr MALIŠ, Petr HOSTAŠ, Michal MATĚJKA a Ján MATEJKA. *Internetové právo*. Brno: Computer Press, 2016. ISBN 978-802-5146-644.

MACGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka, *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*, Key Publishing s.r.o. Ostrava, 2012, ISBN 978-80-7418-165-8.

MACGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha: Linde, 2000. ISBN 80-7201-245-2.

MATEJKA, Ján, *Internet jako objekt práva*. Praha : CZ Nic, 2013. ISBN 978-80-904248-7-6.

POLČÁK, Radim. *Právo informačních technologií*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. *Právní monografie (Wolters Kluwer ČR)*. ISBN 978-80-7598-045-8.

RABAN, P., MORAVCOVÁ, M. a kol. *.eu domain name, .eu doména*. Praha : C. H. Beck, 2006.

ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva po rekonstrukci soukromého práva*. 4., upr. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-504-3.

ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Civilní právo procesní*. 2., aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN **978-80-7380-571-5**.

Cizojazyčná odborná literatura

BETTINGER, Torsten, WADDEL Allegra., *Domain name law and practice : an international handbook*. 2 edition. Oxford: Oxford University Press, 2015. ISBN 9780199663163.

LINDSAY, David. *International domain name law: ICANN and the UDRP*. Portland, Or.: Hart Pub., 2007. ISBN 9781841135847.

LIPTON, Jacqueline D. *Internet domain names, trademarks and free speech*. Northampton, MA, USA: Edward El-gar, c2010. *Elgar intellectual property and global development*. ISBN 978-1-84844-414-0.

MACGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. New trends in perceptions and use of domain names - critical and comparative analysis of the modern domain name universe. Ostrava: Key Publishing, 2015. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-251-8.

NG, Jenny. *The domain name registration system: liberalisation, consumer protection, and growth*. New York, NY: Routledge, 2013. ISBN 978-1138025240.

Právní předpisy

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti.

Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení o zavedení domény nejvyššího řádu „.eu“ (733/2002).

Nařízení, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně .eu, a zásady, jimiž se řídí registrace (874/2004).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2424 kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství a nařízení Komise (ES) č. 2868/95, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství, a zrušuje nařízení Komise (ES) č. 2869/95 o poplatcích placených Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory)

Jiné závazné dokumenty

Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz a Pravidla alternativního řešení sporů v platnosti od 25. 5. 2018.

Uniform Domain-Name Dispute-Resolution Policy and Rules.

Pravidla pro řešení sporů z ADR domény .eu.

Dokumenty RFC.

Periodika a odborné články

Právní rozhledy, ev. č. MK ČR E 6507, ISSN 1210-6410.

Revue pro právo a technologie, ev. č. MK ČR E 19707, ISSN: 1805-2797.

Časopis pro právní vědu a praxi, ISSN: 1805-2789.

MACGREGOR PELIKÁNOVÁ, MACGREGOR - Current Academic And Managerial Views On The Valuation Of Internet Domain Names, The 10th International Days of Statistics and Economics, Prague, September 8-10, 2016.

BOJANOVA, Irena. "The Digital Revolution: What's on the Horizon?". IT Professional (2014). 16 (1): s. 8–12.

PETERKA, Jiří. Adresování v TCP/IP sítích - I.: Co je čím ... v počítačových sítích. *Computerworld* [online]. 1992, 1992(33) [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.earchiv.cz/a92/a233c110.php3>

VEJVODOVÁ, Alžběta. K soudu jedině s advokátem. Stát chce soudní spory zprofesionalizovat. *Právní rádce*. 2018(12), 20 - 25.

KOVÁŘOVÁ, D. Smluvní odměna advokáta pod drobnohledem. *Právní rádce* [online]. 10. 3. 2016 [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://pravnicaradce.ihned.cz/c1-65201710-smluvni-odmena-advokata-pod-drobnohledem>.

LOUTOCKÝ, Pavel. Slabiny a silné stránky on-line rozhodčího řízení se zaměřením na B2B transakce. *Revue pro právo a technologie*. 2012, 2012(6), 76-111.

Judikatura

Rozhodčího soudu ČR ze dne 6.12.2013 CAC 06573.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 23 Cdo 2095/2009.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 3895/2011.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. 5. 2006, 32 Odo 447/2006.

Rozsudek okresního soudu v České Lípě z roku 2003.

Rozsudek Vrchní soud v Praze, sp. zn. 3Cmo 62/2013.

Rozsudek Vrchní soud v Praze, sp. zn. 41 Cm 195/2004.

Rozsudek Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 3 Cmo 55/2016.

Rozsudek Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 2 Cm 290/2001-39.

Soudní dvůr Evropské unie k rozsudku C-63/97 Bayerische Motorenwerke AG (BMW) a BMW Netherlands BV v. Ronald Karel Deenik.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 19 Cm 251/2001.

Rozhodnutí WIPO Arbitration and Mediation Center Case No. D2018-2382 - A Medium Corporation v. Protection of Private Person, REG.RU Protection Service/Ivan Ivanov

Ostatní zdroje

ADLER, Peter S. "The Future of Alternative Dispute Resolution: Reflections on ADR as a Social Movement." The Possibility of Popular Justice: A Case Study of

Community Mediation in the United States, edited by Sally Engle Merry and Neal Milner, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1993, pp. 67–88. JSTOR.

Barry M. Leiner, Vinton G. Cerf, David D. Clark, Robert E. Kahn, Leonard Kleinrock, Daniel C. Lynch, Jon Postel, Larry G. Roberts, Stephen Wolff. *Brief History of the Internet* [online]. 1997, s. 1-6. [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <https://www.internetsociety.org/wp->

Blog zaměstnanců CZ.NIC [online]. © 2018 CZ.NIC, z. s. p. o. Dostupné z: <https://blog.nic.cz/>.

COPELAND, B. Jack. The Modern History of Computing. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* [online]. 2006 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://plato.stanford.edu/entries/computing-history/#Bab>.

Eva Dobrovolná, Bohumil Dvořák, Petr Lavický, Zdeněk Pulkrábek, Alena Winterová, *Věcný záměr civilního řádu*, 2017.

Factsheet IPv6 – The Internet’s vital expansion [online]. 2007, s. 5 [cit. 2020-03-31]. Dostupné z: <https://www.icann.org/en/system/files/files/factsheet-ipv6-26oct07-en.pdf>.

Guide to WIPO domain name dispute resolution. Geneva: World Intellectual Property Organization, 2008. ISBN 9789280516852.

HUSOVEC, Martin. *Zodpovednosť na internete: podľa českého a slovenského práva*. Praha: CZ.NIC, c2014. CZ.NIC.

CHLAD, Radim. *Historie Internetu v České republice* [online]. Fakulta informatiky, Masarykova Univerzita v Brně [cit. 2019-03-27].

ICANN Learn: *Online Course 602.1 DNS Fundamentals* [online]. [cit. 2020-03-14]. Dostupné z: <https://learn.icann.org/>

KANIA, J. *Převod doménového jména 1.díl* [online]. 14.12.2009 [cit. 2019-03-02]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/prevod-domenoveho-jmena-1-dil>.

KRONUSOVÁ, Marie. Právní pojetí doménových jmen v kontextu občanského zákoníku. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Radka MacGregor Pelikánová Ph.D., LL.M., MBA Ph.D. 2018.

PETERKA, Jiří. Historie prvního milionu. In: CZ.NIC [online]. 2012 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z:

https://www.nic.cz/public_media/IT12/prezentace/IT12_Jiri_Peterka.pdf .

POKORNÁ, J. a E. VEČERKOVÁ. FIRMA V NOVÝCH PODMÍNKÁCH: 6. ročník mezinárodní konference pořádané Právnickou fakultou Masarykovy univerzity The sixth year of the international conference held by Masaryk University, Faculty of Law, Dny práva – 2012 – Days of Law. Masarykova univerzita v Brně, 2013.

POLČÁK, Radim. Doménová autorita - pojem, význam, kritika. IT právo [online]. 31.1.2002 [cit. 2019-03-20]. Dostupné z:

<http://itpravo.cz/index.shtml?x=62618> .

Správce domény .cz [online]. © 2018 CZ.NIC, z. s. p. o. Dostupné z:

<https://www.nic.cz/>.

Správce pro řešení sporů týkajících se doménových jmen .cz.: Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR [online]. Dostupné z:

<https://domeny.soud.cz/>.

SUCHÝ, Václav. Nehmotné statky a průmyslová práva: jejich ochrana, oceňování a komerční využití. Praha: Technologické centrum Akademie věd ČR, 2010.

TRIMBLE, Marketa, "Setting Foot on Enemy Ground: Cease-and-Desist Letters, DMCA Notifications and Personal Jurisdiction in Declaratory Judgment Actions" (2010) Scholarly Works.

Verisign Q4 2019 Domain Name Industry Brief: Internet Grows To 362.3 Million Domain Name Registrations In The Fourth Quarter Of 2019 [online]. March 10, 2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://blog.verisign.com/domain-names/verisign-q4-2019-domain-name-industry-brief-internet-grows-to-362-3-million-domain-name-registrations-in-the-fourth-quarter-of-2019/> .

ZÁKLADY IT GRAMOTNOSTI: Síť a internet [online]. Fakulta informatiky Masarykovy univerzity: doc. RNDr. Eva Hladká, Ph. D., Mgr. Jan Fousek, [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/ics/el/sitmu/law/html/registrace-domen.html> .